

JĘZYK POLSKI

Zasady pracy na zajęciach z języka polskiego w roku szkolnym 2024/2025

1. Na każdej lekcji uczeń powinien posiadać:

- odpowiedni podręcznik, lekturę lub ćwiczenia,
- zeszyt przedmiotowy,
- odpowiednie przybory(długopis, ołówek, linijkę, kolorowe pisaki...)

2. **Nieprzygotowanie** ucznia do pracy będzie odnotowane w dzienniku elektronicznym. Uczeń ma prawo do zgłoszenia **dwóch** nieprzygotowań w półroczu; **język polski – trzy nieprzygotowania**. Za każde następne nieprzygotowanie uczeń otrzyma ocenę niedostateczną. Nieprzygotowania zgłasza się przed lekcją na piśmie. **Nieprzygotowanie nie zwalnia z klasówki, sprawdzianu z treści lektury i zapowiedzianych kartkówek** (wpisanych w Librusie). Uczeń wykorzystujący nieprzygotowanie braki musi uzupełnić niezwłocznie.

Przez nieprzygotowanie do lekcji rozumiemy: brak znajomości tekstu literackiego (nie dotyczy lektur szkolnych), brak pomocy potrzebnych do lekcji, nieprzygotowanie do odpowiedzi ustnej.

3. **Nieobecność** na lekcji nie zwalnia ucznia z uzupełnienia omawianego materiału i możliwości odpowiedzi na następnej lekcji.

4. Uczeń otrzymuje oceny za:

- prace klasowe, sprawdziany, kartkówki
- prace pisemne: ćwiczenia oraz wypracowania
- odpowiedzi ustne, recytacje
- pracę na lekcji (praca w grupie lub indywidualna)
- uczeń może otrzymać za pracę ocenę, plusa lub minus (pięć plusów - ocena bdb, pięć minusów – ocena niedostateczna)
- prace dodatkowe (osiągnięcia w konkursach przedmiotowych, pomoce naukowe, dodatkowe ćwiczenia, projekty, prezentacje, referaty, wykonanie piosenki, tańca...)

5. **Prace klasowe** są obowiązkowe. Termin realizacji prac klasowych zostanie ustalony z uczniami i odnotowany w dzienniku lekcyjnym. Prace klasowe, testy, sprawdziany będą zapowiadane z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem.

Uczeń nieobecny z przyczyn usprawiedliwionych ma obowiązek w terminie dwóch tygodni po powrocie do szkoły pracę uzupełnić. W przypadku unikania sprawdzianu uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną. Uczeń ma prawo poprawić ocenę niezwłocznie lub w terminie ustalonym przez nauczyciela..

Kartkówki 10-, 15- minutowe, dotyczące materiału z ostatnich trzech lekcji, mogą być zapowiadane.

6. Poprawa ocen cząstkowych dotyczy prac klasowych i kartkówek. Uczeń przystępujący do poprawy jest tym samym zobowiązany do nadrobienia braków, które nie pozwoliły mu osiągnąć zadawalającego wyniku.

7. Wypracowania to dłuższe wypowiedzi pisemne, które uczeń pisze **samodzielnie** na lekcji. Wypracowania uczeń pisze czytelnie, zawsze wpisując temat pracy i dokładnie ją podpisując (imię, nazwisko, klasa, nr z dziennika). **W razie nauczania zdalnego uczniowie przesyłają nauczycielowi prace pisane na komputerze.**

8. Rodzice mają możliwość wglądu do prac pisemnych **swoich dzieci** podczas zebrań, dni otwartych, a także na życzenie ucznia lub rodzica są wydawane do domu. Uczeń powinien dostarczyć wypożyczoną pracę na następną lekcję, ponieważ wszystkie prace stanowią dokumentację nauczyciela i są przechowywane w szkole. W przypadku braku zwrotu pracy następne nie będą udostępniane do domu.

9. Uczeń ma obowiązek starannie prowadzić **zeszyt**. Na ocenę mają wpływ: numeracja i datowanie lekcji, pełne notatki, estetyka.

10. Lektury. Na przeczytanie lektury (powyżej 100 stron) uczeń ma minimum 2 tygodnie. Z treści każdej lektury jest kartkówka/sprawdzian. Ocena ta nie podlega poprawie.

11. Zasady szczegółowe dotyczące oceniania z przedmiotu znajdują się na stronie internetowej szkoły. Oceniając ucznia, nauczyciel bierze pod uwagę opinię/orzeczenie z PPP i dostosowuje wymagania do indywidualnych potrzeb dziecka (np. Wydłużenie czasu, mniejsza liczba zadań, inna czcionka...).

12. Skala ocen:

Progi procentowe	Ocena
Powyżej 99 – 100	Celujący
Powyżej 96 – 99	Bardzo dobry plus
Powyżej 93 – 96	Bardzo dobry
Powyżej 90 – 93	Bardzo dobry minus
Powyżej 85 – 90	Dobry plus
Powyżej 79 – 85	Dobry
Powyżej 75 – 79	Dobry minus

Powyżej 66 – 75	Dostateczny plus
Powyżej 58 – 66	Dostateczny
Powyżej 50 – 58	Dostateczny minus
Powyżej 43 – 50	Dopuszczający plus
Powyżej 36 – 43	Dopuszczający
Powyżej 30 – 36	Dopuszczający minus
0 – 30	Niedostateczny

13. Uczeń pracuje systematycznie przez całe półrocze lub rok i nie poprawia ocen przed klasyfikacją.

14. Ocena końcowa nie jest średnią arytmetyczną ocen otrzymanych w półroczu/roku; ocenę ustala nauczyciel. Na wysokość oceny półrocznej/rocznej mają wpływ oceny uzyskane w wyniku systematycznej pracy ucznia w ciągu całego półrocza/roku i jego postawa podczas zajęć.

I. Formy prac pisemnych – szczegółowe kryteria oceniania

1) DYKTANDA ORTOGRAFICZNE.

Podział błędów według kategorii:

- **Błędy I kategorii:** u, ó, ź, rz, h, ch, „nie” z różnymi częściami mowy, wielka litera, pisownia łączna i rozłączna.
- **Błędy II kategorii:** brak znaków diakrytycznych i liter na końcach wyrazów, zamiana liter w pisowni głosek dźwięcznych i bezdźwięcznych, pisownia samogłosek nosowych oraz –om, -em, -on, -en, przenoszenie wyrazów. Dwa błędy II kategorii liczone są jak jeden błąd I kategorii.

Błędy interpunkcyjne – 3 błędy interpunkcyjne są traktowane jak 1 błąd ortograficzny I kategorii.

Ilość błędów	Ocena
0	celujący
1	bardzo dobry +
2	bardzo dobry
3	bardzo dobry –
4	dobry +
5	dobry
6	dobry –
7	dostateczny +
8	dostateczny
9	dostateczny –
10	dopuszczający +
11	dopuszczający
12	niedostateczny

O liczbie oraz o stopniu trudności dyktand w każdej klasie decyduje nauczyciel polonista, biorąc pod uwagę poziom wiedzy i umiejętności klasy oraz poszczególnych uczniów.

2) RECYTACJA

Lp.	Kryteria
1.	Dykcja – włożony wysiłek w staranność wymowy
2.	Interpretacja tekstu Dostosowanie tempa mówienia do treści i formy utworu, właściwa intonacja i modulacja głosu
3.	Przestrzeganie zasad interpunkcyjnych
4.	Opanowanie tekstu
5.	Ogólne wrażenie

3) OPOWIADANIE USTNE.

Lp.	Kryteria
1.	Zgodność z tematem
2.	Łączenie tekstu w logiczną całość
3.	Unikanie powtarzania tych samych myśli
4.	Poprawność językowa
5.	Odpowiednie tempo mówienia i poprawna wymowa wyrazów

6.	Bogactwo słownictwa
7.	Płynność, intonacja i modulacja głosu, unikanie długich pauz oraz przerywników

4. GŁOŚNE CZYTANIE

Lp.	Kryteria
1.	Dykcja – włożony wysiłek w staranność wymowy
2.	Interpretacja tekstu Dostosowanie tempa mówienia do treści i formy utworu, właściwa intonacja i modulacja głosu
3.	Przestrzeganie zasad interpunkcyjnych
4.	Opanowanie tekstu
5.	Ogólne wrażenie

5) INSTRUKCJA.

Lp.	Kryteria
1.	Poprawna redakcja tekstu Konsekwentne użycie jednej formy wyrazów (np. czasowników w trybie rozkazującym, bezokoliczników)

2.	Właściwa kolejność wykonywanych czynności i poprawny, konsekwentny zapis instrukcji (w punktach, od myślników lub tekstem ciągłym)
3.	Zwięźłość wypowiedzi
4.	Poprawność językowa
5.	Poprawność ortograficzna
6.	Poprawność interpunkcyjna
7.	Estetyka zapisu (czystość, czytelność zapisu)

6) PRZEPIS KULINARNY.

Lp.	Kryteria
1.	Realizacja tematu (podanie składników i sposobu przygotowania)
2.	Podanie ilości składników (dotyczy to także wagi/objętości)
3.	Zachowanie logicznego układu opisywanych czynności
4.	Komunikatywność i rzeczowość (prosty i jasny opis czynności)
5.	Przejrzysty zapis (dwuczęściowy – podanie składników i informacje o kolejności czynności)

6.	Konsekwencja w używaniu form czasowników (bezokoliczniki, formy trybu rozkazującego lub 1.os. liczby mnogiej)
7.	Poprawność językowa
8.	Poprawność ortograficzna
9.	Poprawność interpunkcyjna
10	Estetyka zapisu (czystość, czytelność zapisu)

7) REKLAMA.

Lp.	Kryteria
1.	Redakcja tekstu Oryginalny, twórczy pomysł
2.	Zwięźłość i komunikatywność Tekst krótki, zrozumiały, logicznie uporządkowany, spójny i poprawny językowo
3.	Poprawność ortograficzna
4.	Poprawność interpunkcyjna
5	Estetyka zapisu (czystość, czytelność zapisu)

8) KOMIKS.

Lp.	Kryteria
1.	Redagowanie komiksu Twórczy pomysł, oryginalna technika plastyczna
2.	Dobór dialogów Właściwie dobrane dialogi wyrażające treść
3.	Poprawność językowa
4.	Poprawność ortograficzna
5.	Poprawność interpunkcyjna
6.	Estetyka zapisu (czystość, czytelność zapisu)

9) PLAN WYDARZEŃ.

Lp.	Kryteria
1.	Forma Zgodna z normą (równoważniki lub zdania oznajmujące) Zgodna z poleceniem
2.	Chronologia (Całkowicie poprawna)

3.	Ujęcie wydarzeń Pełne przedstawienie wydarzeń zapisanych w punktach (plan ramowy); w punktach i podpunktach (plan szczegółowy)
4.	Poprawność językowa i dobór słownictwa
5.	Poprawność ortograficzna
6.	Poprawność interpunkcyjna
7.	Estetyka zapisu

10) OGŁOSZENIE.

Lp.	Kryteria
1.	Umieszczenie niezbędnych informacji: Kiedy? Gdzie? Co?
2.	Wprowadzenie dodatkowych informacji (np. zachęta do udziału itp.)
3.	Zwięźłość i komunikatywność Tekst krótki, zrozumiały, logicznie uporządkowany, spójny i poprawny językowo
4.	Poprawność ortograficzna

5.	Poprawność interpunkcyjna
6.	Estetyka zapisu (czystość, czytelność zapisu) i uwzględnienie akapitów

11) ZAPROSZENIE.

Lp.	Kryteria
1.	Redakcja zaproszenia Zawarcie pięciu informacji (Kto? Kogo? Na co? Gdzie? Kiedy?)
2.	Obecność nagłówka, dodatkowe informacje
3.	Poprawność językowa
4.	Pisownia zaimków osobowych grzecznościowych wielką literą
5.	Poprawność ortograficzna
6.	Poprawność interpunkcyjna
7.	Estetyka zapisu i uwzględnienie akapitów

12) NOTATKA.

Lp.	Kryteria
1.	Zwięźłość i logiczność wypowiedzi; stosowanie różnych form notatek
2.	Wybór najistotniejszych informacji

3.	Brak interpretacji i oceny
4.	Poprawność językowa i dobór słownictwa
5.	Spójność tekstu
6.	Poprawność ortograficzna
7.	Poprawność interpunkcyjna
8.	Estetyka zapisu i uwzględnienie akapitów

13) SPRAWOZDANIE.

Lp.	Kryteria
1.	Forma Zgodna z poleceniem, całkowicie poprawna (Kiedy? Gdzie? Kto? Co? Po co? Dlaczego?)
2.	Zwięźle i konkretne przedstawienie faktów
3.	Przedstawienie opinii o zdarzeniach
4.	Zachowanie chronologii wydarzeń
5.	Wypowiedź przejrzysta i logicznie uporządkowana
6.	Narracja pierwszoosobowa
7.	Spójność tekstu
8.	Poprawność językowa i dobór słownictwa

9.	Poprawność ortograficzna
10.	Poprawność interpunkcyjna
11.	Estetyka zapisu i uwzględnienie akapitów

14) OPIS POSTACI Z ELEMENTAMI CHARAKTERYSTYKI.

Lp.	Kryteria
1.	Trójdzielność kompozycji
2.	Forma zgodna z normą (zawiera wszystkie elementy – przedstawienie postaci, opis wyglądu, opis cech wewnętrznych, cechy charakteru poparte odpowiednimi przykładami z tekstu, ocena postaci)
3.	Zgodność z tematem i jego rozwinięcie
4.	Poprawność językowa i dobór słownictwa
5.	Poprawność ortograficzna
6.	Poprawność interpunkcyjna
7.	Estetyka zapisu i uwzględnienie akapitów

15) OPOWIADANIE.

Lp.	Kryteria
1.	Trójdzielność kompozycji, akapity
2.	Realizacja tematu w stopniu
3.	Obecność narratora
4.	Wzbogacenie narracji poprzez wprowadzenie elementów opisu
5.	Uatrakcyjnienie opowiadania poprzez wprowadzenie np. dialogu, zmiany tempa narracji, puentę
6.	Spójność tekstu
7.	Poprawność językowa i dobór słownictwa wskazującego następstwa czasowe i przyczynowo-skutkowe
8.	Poprawność ortograficzna
9.	Poprawność interpunkcyjna
10.	Estetyka zapisu

16) KARTKA POCZTOWA.

Lp.	Kryteria
1.	Poprawne zaadresowanie kartki (umieszczenie we właściwych miejscach niezbędnych elementów adresu – imię i nazwisko, ulica z numerem domu, kod pocztowy i nazwa miejscowości)
2.	Zwrot do adresata oraz podpisanie kartki przez nadawcę
3.	Pisownia zaimków osobowych grzecznościowych wielką literą
4.	Umieszczenie w odpowiednim miejscu informacji o dacie i miejscu nadania kartki
5.	Realizacja podanego tematu
6.	Dobór słownictwa dostosowany do osoby adresata oraz wyrażonej treści
7.	Poprawność językowa
8.	Poprawność ortograficzna
9.	Poprawność interpunkcyjna
10.	Estetyka zapisu

17) LIST.

Lp.	Kryteria
1.	Trójdzielna kompozycja listu Wstęp, rozwinięcie, zakończenie
2.	Obecność akapitów
3.	Nazwa miejscowości i data
4.	Nagłówek i podpis
5.	Poprawna pisownia zwrotów grzecznościowych/zaimków
6.	Zgodność z tematem i jego rozwinięcie
7.	Poprawność językowa i dobór słownictwa
8.	Spójność tekstu
9.	Poprawność ortograficzna
10.	Poprawność interpunkcyjna
11.	Estetyka zapisu

18) OPIS.

Lp.	Kryteria
1.	Trójdzielność kompozycji i akapity

2.	Zgodność z tematem i jego rozwinięcie
3.	Forma Zgodna z poleceniem, całkowicie poprawna (oryginalność, bogactwo określeń, epitetów, porównań)
4.	Spójność tekstu
5.	Poprawność językowa i dobór słownictwa
6.	Ortografia
7.	Interpunkcja
8.	Estetyka zapisu

19) OPIS OBRAZU.

Lp.	Kryteria
1.	Trójdzielność kompozycji i akapity
2.	Opis tego, co zostało przedstawione na obrazie [punktu nie przyznaje się, jeśli dominuje forma opowiadania)
3.	Wyodrębnienie i nazwanie elementów przedstawionych na obrazie
4.	Stosowanie różnorodnych przymiotników i określeń dotyczących kształtów, wielkości, kolorów, materiału itp. opisywanych elementów obrazu

5.	Stosowanie słownictwa sytuującego opisywane elementy w przestrzeni obrazu (np. na pierwszym planie, w tle, w centrum)
6.	Ocena obrazu/własne wrażenia i refleksje związane z obrazem
7.	Poprawność językowa i dobór słownictwa
8.	Ortografia
9.	Interpunkcja
10.	Estetyka zapisu

20) OPIS KRAJOBRAZU.

Lp.	Kryteria
1.	Trójdzielność kompozycji i akapity
2.	Opis tego, co przedstawia krajobraz [punktu nie przyznaje się, jeśli dominuje forma opowiadania oraz gdy krajobraz nie jest głównym tematem opisu)
3.	Wyodrębnienie i nazwanie elementów krajobrazu
4.	Stosowanie różnorodnych przymiotników i określeń dotyczących kształtów, wielkości, kolorów itp. opisywanych elementów krajobrazu – bogactwo językowe

5.	Stosowanie słownictwa sytuującego opisywane elementy w przestrzeni (np. Za, obok, bliżej, dalej, z lewej strony itp.)
6.	Ocena krajobrazu/własne wrażenia i refleksje
7.	Poprawność językowa
8.	Ortografia
9.	Interpunkcja
10.	Estetyka zapisu

21) OPIS PRZEŻYĆ.

Lp.	Kryteria
1.	Trójdzielność kompozycji i akapity
2.	Opis przeżyć związanych z sytuacją, która wywołała przeżycie (punktu nie przyznaje się, jeśli dominuje forma opowiadania)
3.	Nazwanie doznawanych uczuć (powyżej dwóch) oraz przedstawienie ich widocznych przejawów
4.	Poprawność językowa
5.	Poprawność ortograficzna
6.	Poprawność interpunkcyjna
7.	Estetyka zapisu

22) OPIS SYTUACJI.

Lp.	Kryteria
1.	Trójdzielność kompozycji i akapity
2.	Opis uwzględnia jedno główne wydarzenie i towarzyszące mu zdarzenia, określa miejsce i czas sytuacji, uczestników i ich rolę w opisywanych zdarzeniach, nastrój i emocje towarzyszące zdarzeniom
4.	Poprawność językowa
5.	Poprawność ortograficzna
6.	Poprawność interpunkcyjna
7.	Estetyka zapisu

23) BAŚŃ.

Lp.	Kryteria
1.	Trójdzielność kompozycji i akapity

2.	Obecność cech gatunkowych baśni <ul style="list-style-type: none"> - charakterystyczny wstęp - charakterystyczne zakończenie - nieokreślony czas i miejsce wydarzeń - kontrastowe postaci - motywy wędrowne - uosobienie - przestanie
3.	Obecność narratora
4.	Wzbogacenie narracji poprzez wprowadzenie elementów opisu
5.	Uatrakcyjnienie opowiadania poprzez wprowadzenie np. dialogu, zmiany tempa narracji, puentę
6.	Spójność tekstu
7.	Poprawność językowa i dobór słownictwa
8.	Poprawność ortograficzna
9.	Poprawność interpunkcyjna
10.	Estetyka zapisu

24) STRESZCZENIE.

Lp.	Kryteria
1.	Zwiężłość i logiczność wypowiedzi
2.	Wybór najistotniejszych wydarzeń/faktów
3.	Chronologiczne powiązanie wydarzeń
4.	Brak zbędnych informacji, komentarzy
5.	Przejrzysty układ graficzny
6.	Spójność tekstu
7.	Poprawność językowa i dobór słownictwa
8.	Poprawność ortograficzna
9.	Poprawność interpunkcyjna
10.	Estetyka zapisu

25) GRATULACJE.

Lp.	Kryteria
1.	Redakcja tekstu Zawarcie trzech informacji (Kto? Komu? Z jakiej okazji?)

2.	Poprawność językowa
3.	Poprawność ortograficzna (brak błędów)
4.	Poprawność interpunkcyjna (dopuszczalny 1 błąd)
5.	Estetyka zapisu

26) ŻYCZENIA.

Lp.	Kryteria
1.	Redakcja tekstu Zawarcie trzech informacji (Kto? Komu? Z jakiej okazji?)
2.	Realizacja tematu
3.	Poprawność językowa
4.	Poprawność ortograficzna
5.	Poprawność interpunkcyjna
6.	Estetyka zapisu

27) APEL.

Lp.	Kryteria
1.	Forma Zwrot do adresata, zwroty grzecznościowe Typowe dla formy apelu słownictwo
2.	Realizacja tematu Pełna (określenie zadania, które należy wykonać, krótkie wyjaśnienie, dlaczego należy tak postąpić)
3.	Poprawność językowa
4	Poprawność ortograficzna
5	Poprawność interpunkcyjna
6	Estetyka i uwzględnienie akapitów

28) DZIENNIK/PAMIĘTNIK

Lp.	Kryteria
1.	Forma Zapis daty po lewej stronie
	Konsekwentne stosowanie narracji pierwszoosobowej i czasu przeszłego

2.	Realizacja tematu Pełna (informacje o ważnych wydarzeniach, podanie miejsca i czasu, przedstawienie uczestników, opowieść o przebiegu zdarzeń; wyrażenie własnych opinii, przemyśleń, uczuć)
7.	Poprawność językowa i dobór słownictwa
8.	Poprawność ortograficzna
9.	Poprawność interpunkcyjna
10.	Estetyka zapisu i uwzględnienie akapitów

29) RECENZJA.

Lp.	Kryteria
1.	Podanie tytułu recenzowanego dzieła, informacji dotyczących autora dzieła, określenie gatunku (np. powieść przygodowa), określenie odbiorców dzieła
3.	Poprawność językowa i dobór słownictwa
4.	Poprawność ortograficzna
5.	Poprawność interpunkcyjna
6.	Estetyka zapisu i uwzględnienie akapitów

30) ROZPRAWKA

	KRYTERIA
1	Treść Praca odnosi się do problemu sformułowanego w temacie i zawiera trafną i wnikliwą argumentację
2	Segmentacja pracy Zachowany logiczny tok rozważań, segmentacja konsekwentna i celowa
3	Styl Styl konsekwentny, dostosowany do wyводу argumentacyjnego
4	Język
5	Ortografia
6	Interpunkcja

31) PRZEMÓWIENIE

	KRYTERIA
1	Treść Zgodność z tematem Zachowanie sztuki perswazji, namawiania, nakłaniania Figury retoryczne: apostrofy, pytania retoryczne, wykrzyknienia itp. Prezentowanie dowodów popartych trafną argumentacją
2	Segmentacja pracy Zachowany logiczny tok rozważań, segmentacja konsekwentna i celowa
3	Styl Styl konsekwentny, dostosowany do wyводу argumentacyjnego
4	Język
5	Ortografia
6	Interpunkcja

Uwaga szczególna:

Ze względu na szczególne walory artystyczne prac pisemnych, o których mowa w punktach 2-31, nauczyciel ma prawo wystawić ocenę wyższą niż ta, która wynika z uzyskanych przez ucznia punktów.

II. Uczeń otrzymuje oceny za:

- 1) **SPRAWDZIANY**
- 2) **KARTKÓWKI**
- 3) **ODPOWIEDŹ USTNĄ NA LEKCJI**

- 4) **PROWADZENIE ZESZYTU PRZEDMIOTOWEGO, ĆWICZEŃ**
- 5) **PRACA NA LEKCJI** - trzy plusy otrzymane przez ucznia za aktywność na lekcjach – jeden plus na jednej lekcji- dają ocenę bieżącą bardzo dobrą; trzy minusy - jeden minus na jednej lekcji – dają ocenę bieżącą niedostateczną
- 6) **KONKURSY ZWIĄZANE Z PRZEDMIOTEM, OLIMPIADY, RECYTACJE**
 - 7) **DYKTANDO**
 - 8) **CZYTANIE ZE ZROZUMIENIEM**
 - 9) **GŁOŚNE CZYTANIE**
- 10) **DODATKOWA PRACA DLA CHĘTNYCH**
- 11) **PREZENTACJA**
- 12) **PRÓBNY SPRAWDZIAN KLAS ÓSMYCH**
- 13) **REPETYTORIUM**
- 14) **PROJEKT**
- 15) **ZADANIA PROJEKTOWE**
- 16) **ZADANIE NA LEKCJI**

Wszyscy uczniowie są zobowiązani do:

- przestrzegania zapisów Statutu Szkoły dotyczących zachowania na lekcjach;
- punktualnego przychodzenia na zajęcia;
- posiadania niezbędnych do pracy materiałów;
- czynnego uczestnictwa w lekcji;
- powstrzymywania się od rozmów niezwiązanych z omawianym tematem;
- przygotowania do lekcji bieżącej;
- znajomości w wyznaczonym terminie lektur oraz posiadania własnego egzemplarza lektury na lekcji (z zaznaczonymi odpowiednimi cytat

ZASADY DOSTOSOWANIA SYSTEMU OCENIANIA

DLA UCZNIÓW Z OPINIĄ/ORZECZENIEM PPP W ZAKRESIE JĘZYKA POLSKIEGO

Nie wymaga się, by uczeń czytał głośno przy klasie nowy tekst, wskazywanie wybranych fragmentów dłuższych tekstów do opracowania w domu i sprawdzanie na nich techniki czytania

- Daje się więcej czasu na czytanie tekstów, poleceń, instrukcji, szczególnie podczas samodzielnej pracy lub sprawdzianów, w razie potrzeby pomaganie przy ich odczytaniu
- Podawane są uczniom jasne kryteria oceny prac pisemnych (wiedza, dobór argumentów, logika wyводу, treść, styl, kompozycja itp.) - Pozwala się na korzystanie z audiobooków
- Nie angażuje się do konkursów czytania (chyba że wola ucznia jest inna) - Uwzględnia się trudności w rozumieniu treści, szczególnie podczas samodzielnej pracy z tekstem, dawanie czasu, instruowanie lub zalecanie przeczytania tekstu wcześniej w domu
- Częściej sprawdza się zeszyt szkolny, nie ocenia się estetyki pisma, ustalenie sposobu poprawy błędów, czuwanie nad ich poprawą, ocenianie poprawności i sposobu wykonania prac
- Umożliwia się uczniowi przygotowanie się do dyktanda poprzez podanie mu trudniejszych wyrazów, a nawet wybranych zdań, które wystąpią w dyktandzie; stosuje się teksty z lukami lub pisanie z pamięci - Nie omawia się błędów ucznia przy całej klasie
- W przypadku trudności w redagowaniu wypowiedzi pisemnych uczy się tworzenia schematów pracy, planowania kompozycji wypowiedzi
- Pomaga się w doborze argumentów oraz odpowiednich wyrażen i zwrotów
- Błędy ortograficzne i interpunkcyjne ocenia się według kryteriów dla dyslektyków (dwa razy większa liczba dopuszczalnych błędów niż w przypadku uczniów bez orzeczenia); prace powstające w domu powinny być każdorazowo sprawdzane z użyciem słownika ortograficznego i oddawane do oceny bezbłędne
- Zobowiązuje się ucznia do znajomości zasad ortograficznych i systematycznej poprawy popełnianych błędów zgodnie ze wskazówkami nauczyciela
- Daje się uczniowi więcej czasu na prace pisemne, sprawdza się, czy uczeń skończył notatkę z lekcji, w razie potrzeby skraca się długość notatek
- W przypadku trudności z odczytaniem pracy odpytuje się ucznia ustnie, pozwala się na wykonywanie prac pisemnych na komputerze.

**- Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny *NOWE Słowa na start!*, klasa 4,
- edycja do uszczuplonej podstawy programowej 2024**

-

- Prezentowane wymagania edukacyjne są zintegrowane z podręcznikiem *NOWE Słowa na start!* w klasie 4. Wymagania dostosowano do sześciostopniowej skali ocen.

-

Numer i temat lekcji	Wymagania na ocenę dopuszczającą Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Wymagania na ocenę dobrą Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Wymagania na ocenę celującą Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
2. Rodzinne spotkania	<ul style="list-style-type: none"> wymienia kolory znajdujące się na obrazie wymienia postaci występujące na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> prezentuje postacie przedstawione na obrazie określa czas i miejsce sytuacji przedstawionej na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> określa dominujące na obrazie kolory opisuje sytuację przedstawioną na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje pierwszy i drugi plan obrazu opowiada w kilku zdaniach o sytuacji przedstawionej na obrazie proponuje tematy rozmów postaci przedstawionych na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> określa nastrój obrazu i uzasadnia swoją wypowiedź opowiada o sposobach spędzania wolnego czasu ze swoją rodziną przedstawia własne zdanie na temat sytuacji sprzyjających zacieśnianiu więzi rodzinnych
3. Witam w moim domu	<ul style="list-style-type: none"> czyta wiersz głośno wymienia bohaterów wiersza nazywa wers i strofę odtwarza wiersz z pamięci 	<ul style="list-style-type: none"> czyta wiersz głośno, wyraźnie przedstawia bohaterów utworu wskazuje w tekście wiersza wers i strofę wygłasza wiersz z pamięci 	<ul style="list-style-type: none"> czyta wiersz, podkreślając głosem ważne słowa określa temat wiersza określa dwie cechy gospodarza i dwie cechy gościa 	<ul style="list-style-type: none"> czyta wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację określa cechy gospodarza i cechy gościa opowiada w ciekawy sposób o sytuacji przedstawionej w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> prezentuje informacje o autorze wiersza określa zasady gościnności przedstawia w nietypowy sposób swój dom, domowników i ulubione przedmioty

			<ul style="list-style-type: none"> • opowiada w 2–3 zdaniach o sytuacji przedstawionej w wierszu • wygłasza z pamięci wiersz w odpowiednim tempie, z prawidłową dykcją 	<ul style="list-style-type: none"> • deklamuje wiersz, odpowiednio modulując głos i dokonując interpretacji głosowej 	
4. Co wiesz o swojej rodzinie?	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno • wymienia bohaterów utworu • podejmuje próbę sporządzenia notatki w formie schematu 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno i cicho • przedstawia bohaterów utworu • sporządza niepełną notatkę o bohaterze utworu w formie schematu 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, wyraźnie oraz cicho • określa narratora • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • sporządza notatkę o bohaterze utworu w formie schematu 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze • sporządza notatkę o bohaterach utworu w formie schematów • wyjaśnia, jak rozumie ostatnie wersy utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • prezentuje informacje o autorze • wyjaśnia pojęcie drzewa genealogicznego • prezentuje informacje o swojej rodzinie w formie drzewa genealogicznego
5. Jak napisać życzenia lub pozdrowienia?	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie zapisuje miejscowość i datę • podejmuje próbę napisania życzeń lub pozdrowień 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie zapisuje adres • redaguje życzenia lub pozdrowienia według wzoru 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje zwroty do adresata • redaguje życzenia lub pozdrowienia 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje życzenia lub pozdrowienia odpowiednie do sytuacji i adresata • wskazuje różnice między SMS-em a kartką pocztową • stosuje emotikony 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje poprawnie pod względem językowym, ortograficznym i kompozycyjnym kartkę pocztową z życzeniami lub pozdrowieniami w związku z określoną sytuacją
6., 7. Co wiemy o głoskach, literach i sylabach?	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia litery w kolejności alfabetycznej • dzieli wyrazy na sylaby 	<ul style="list-style-type: none"> • porządkuje wyrazy w kolejności alfabetycznej • poprawnie dzieli wyrazy na sylaby • odróżnia głoski i litery 	<ul style="list-style-type: none"> • określa liczbę liter i głosek w podanych wyrazach • poprawnie przenosi wyrazy do następnej linii • odróżnia samogłoski i spółgłoski 	<ul style="list-style-type: none"> • bezbłędnie odróżnia samogłoski i spółgłoski • korzysta ze słownika ortograficznego 	<ul style="list-style-type: none"> • sprawnie korzysta ze słownika ortograficznego • korzysta z katalogu bibliotecznego

8. Jak korzystać ze słownika?	<ul style="list-style-type: none"> wyszukuje wyrazy w słowniku języka polskiego i słowniku ortograficznym 	<ul style="list-style-type: none"> odczytuje definicje wyrazów w słowniku języka polskiego 	<ul style="list-style-type: none"> odczytuje skróty i oznaczenia słownikowe korzysta ze słownika ortograficznego podjmuje próby korzystania ze słownika języka polskiego 	<ul style="list-style-type: none"> korzysta ze słownika ortograficznego i słownika języka polskiego podjmuje próby korzystania z internetowych wersji słowników 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielnie i sprawnie korzysta ze słownika ortograficznego i słownika języka polskiego korzysta z internetowych wersji słowników
9. Jak się porozumiewamy?	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje nadawcę i odbiorcę komunikatu odczytuje najczęściej występujące znaki graficzne i symbole 	<ul style="list-style-type: none"> odróżnia komunikaty słowne, graficzne i dźwiękowe odczytuje znaki graficzne i symbole 	<ul style="list-style-type: none"> odczytuje informacje przekazywane za pomocą gestów i mimiki 	<ul style="list-style-type: none"> przekazuje określone informacje odpowiednimi gestami i mimiką 	<ul style="list-style-type: none"> projektuje znaki graficzne przekazujące określone informacje przekazuje i odczytuje podstawowe słowa w języku migowym
10. Co wiemy o zdaniach oznajmujących, pytających i rozkazujących?	<ul style="list-style-type: none"> buduje zdania rozdziela zdania oznajmujące, pytające i rozkazujące 	<ul style="list-style-type: none"> buduje poprawnie proste zdania buduje zdania oznajmujące, pytające i rozkazujące 	<ul style="list-style-type: none"> buduje poprawnie zdania przekształca zdania oznajmujące w zdania pytające 	<ul style="list-style-type: none"> przekształca zdania rozkazujące tak, by wyrażały prośbę 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje różne rodzaje zdań w zależności od zamierzonego celu
11. Znaki na końcu zdania	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje znaki interpunkcyjne: kropkę, pytajnik, wykrzyknik stosuje kropkę na końcu zdania 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje znaki interpunkcyjne: kropkę, wykrzyknik, pytajnik 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie stosuje znaki interpunkcyjne: kropkę, wykrzyknik, pytajnik 	<ul style="list-style-type: none"> określa różnicę w treści zdania w zależności od zastosowanego znaku interpunkcyjnego: kropki, wykrzyknika, pytajnika 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje krótki dialog złożony z różnych rodzajów zdań i poprawnie stosuje znaki interpunkcyjne
12. List Karolka	<ul style="list-style-type: none"> czyta głośno wymienia bohaterów utworu wymienia wydarzenia przedstawione w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> czyta głośno i cicho przedstawia bohaterów utworu formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> czyta głośno, wyraźnie oraz cicho określa narratora opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze określa 2–3 cechy bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze określa cechy bohatera przedstawia swoją opinię o bohaterze i jego zachowaniu 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielnie formułuje zasady dobrego zachowania przedstawia pomysły na ciekawe spędzenie wolnego czasu

<p>13–14. Od akapitu do tekstu. Jak napisać list?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie zapisuje miejscowość i datę • wymienia elementy listu • podejmuje próbę napisania listu 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje zwrot do adresata • redaguje list według wzoru 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje zwroty do adresata • stosuje zwroty grzecznościowe • redaguje list do kolegi 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje różne zwroty do adresata • dzieli tekst na akapity • redaguje list do określonego adresata na podany temat 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie, zgodnie z wymogami tej formy wypowiedzi, redaguje poprawny i wyczerpujący list
<p>15–16. Jaką funkcję pełni rzeczownik i przez co się odmienia?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje rzeczowniki wśród innych części mowy • podaje liczby, rodzaje i przypadki rzeczownika 	<ul style="list-style-type: none"> • określa rodzaj rzeczownika • odmienia rzeczownik przez liczby i przypadki 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje rzeczowniki w odpowiednich formach 	<ul style="list-style-type: none"> • określa przypadek i liczbę danego rzeczownika 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje rodzaj rzeczowników sprawiających trudności, np. <i>pomarańcza, kontrola, kafelek</i> • poprawnie używa różnych form rzeczowników sprawiających trudności, a w przypadku wątpliwości korzysta ze słownika
<p>17. Dlaczego pani Słowikowa płakała?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • czyta wiersz głośno • wymienia bohaterów wiersza • dzieli wiersz na wersy, strofy, • wskazuje rymy, epitety • odtwarza wiersz z pamięci 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta wiersz głośno, wyraźnie • przedstawia bohaterów utworu • wskazuje w tekście wiersza wers, strofę, rym • wygłasza z pamięci wiersz 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta wiersz, podkreślając głosem ważne słowa • określa temat wiersza • wypisuje z wiersza przykłady rymów • określa 2–3 cechy bohaterów wiersza • opowiada w 2–3 zdaniach o sytuacji przedstawionej w wierszu • wskazuje w tekście wiersza epitety • wygłasza z pamięci wiersz w odpowiednim tempie, z prawidłową dykcją 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację • określa cechy bohaterów wiersza • opowiada w ciekawy sposób o sytuacji przedstawionej w wierszu • proponuje własne epitety • deklamuje wiersz, odpowiednio modulując głos i dokonując interpretacji głosowej 	<ul style="list-style-type: none"> • prezentuje informacje o autorze wiersza • przedstawia własne propozycje nazw oryginalnych dań

<p>18. Dorośli i dzieci</p>	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno • wymienia bohaterów utworu • wymienia wydarzenia przedstawione w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno i cicho • przedstawia bohaterów utworu • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, wyraźnie oraz cicho • określa narratora • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa 2–3 cechy bohatera • wyszukuje w słowniku języka polskiego znaczenie słowa <i>rytuał</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • określa narratora • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa cechy bohatera • przedstawia swoją opinię o bohaterze i jego zachowaniu 	<ul style="list-style-type: none"> • prezentuje informacje o autorze utworu • sporządza notatkę o szkolnych albo rodzinnych rytuałach i wyjaśnia, czemu one służą
<p>19. „Wszystko jest poezją, każdy jest poetą”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • czyta wiersz głośno • wymienia bohaterów wiersza • rozpoznaje wersy, strofy, epitety 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta wiersz głośno, wyraźnie • przedstawia bohaterów utworu • wskazuje w tekście wiersza wers, strofę, epitet 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta wiersz, podkreślając głosem ważne słowa • określa temat wiersza • przedstawia osobę mówiącą w wierszu • określa kilka cech bohaterki utworu • opowiada w 2–3 zdaniach o bohaterce utworu • wskazuje w tekście wiersza epitety 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację • określa cechy bohaterki utworu • opowiada w ciekawy sposób o bohaterce wiersza • określa nastrój utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy poetyckie określenia dla zjawisk przyrody przedstawionych na zdjęciach

<p>20. Kto się czubi, ten się lubi</p>	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno • wymienia bohaterów utworu • wymienia wydarzenia przedstawione w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno i cicho • przedstawia bohaterów utworu • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, wyraźnie oraz cicho • określa osobę opowiadającą o przedstawionych wydarzeniach • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa 2–3 cechy bohaterki • wyszukuje w słowniku języka polskiego znaczenie słowa <i>anagram</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa cechy bohaterki • przedstawia swoją opinię o bohaterce i jej zachowaniu 	<ul style="list-style-type: none"> • opowiada w ciekawy sposób o swoich relacjach z rodzeństwem lub przyjaciółmi • układa własne <i>anagramy</i>
<p>21–23. Pisownia wyrazów z ó i u</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia zasady ortograficzne pisowni <i>ó</i> i <i>u</i> • poprawnie zapisuje wyrazy zakończone na: <i>-ów, -ówka, -ówna</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje zasady ortograficzne pisowni <i>ó</i> i <i>u</i> • tworzy formy pokrewne i poprawnie zapisuje wyrazy z <i>ó</i> wymiennym 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie zapisuje wyrazy zakończone na: <i>-uj, -uje, -unek, -us, -usz, -uch, -ura, -ulec</i> • korzysta ze słownika ortograficznego 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie zapisuje wyrazy z <i>ó</i> niewymiennym 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie i sprawnie korzysta ze słownika ortograficznego • poprawnie zapisuje wszystkie wyrazy z trudnością ortograficzną (pisownia <i>ó</i> i <i>u</i>)
<p>24–25. Podsumowanie wiadomości z rozdziału 1.</p>					
<p>26. Wspólne zabawy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia kolory znajdujące się na obrazie • wymienia postacie występujące na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • prezentuje postacie przedstawione na obrazie • określa czas i miejsce sytuacji przedstawionej na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • określa kolory dominujące na obrazie • określa źródło światła • opisuje sytuację przedstawioną na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje pierwszy i drugi plan obrazu • opowiada w kilku zdaniach o sytuacji przedstawionej na obrazie • proponuje tematy rozmów postaci przedstawionych na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • określa nastrój obrazu i uczucia, jakie wywołuje, oraz uzasadnia swoją wypowiedź • opowiada o innych sposobach spędzania wolnego czasu w gronie rówieśników • omawia elementy sztuki plastycznej: plan, barwy, kompozycję, światło, ruch

<p>27. Na skrzydłach marzeń</p>	<ul style="list-style-type: none"> • czyta wiersz głośno • określa bohatera wiersza • wyjaśnia, czym jest wers i epitet • wyjaśnia, czym jest ożywienie 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta wiersz głośno, wyraźnie • przedstawia bohatera utworu • wskazuje w tekście wiersza wers i epitet • rozpoznaje w tekście ożywienie 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta wiersz, podkreślając głosem ważne słowa • określa temat wiersza • przedstawia osobę mówiącą w wierszu • określa kilka cech bohatera utworu • opowiada w 2–3 zdaniach o bohaterze utworu • wskazuje w tekście wiersza epitety • wskazuje w tekście ożywienie 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację • określa cechy bohatera utworu • opowiada w ciekawy sposób o bohaterze wiersza i jego marzeniach • określa nastrój utworu • wskazuje w tekście ożywienie i wyjaśnia jego funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • prezentuje informacje o autorze wiersza • wymyśla własne przykłady ożywienia • przedstawia propozycje realizacji marzeń w szkole
<p>28. Pierwszy dzień w nowej szkole</p>	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno • wymienia bohaterów utworu • wymienia wydarzenia przedstawione w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno i cicho • przedstawia bohaterów utworu • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, wyraźnie oraz cicho • określa osobę opowiadającą o przedstawionych wydarzeniach • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa 2–3 cechy bohaterki • przedstawia sytuację, w której znalazła się bohaterka • przedstawia szkołę szwedzką 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa cechy bohaterki • wyraża swoją opinię o bohaterce, jej sytuacji w nowej szkole i uczuciach, jakich doświadczyła • porównuje szkoły polską i szwedzką 	<ul style="list-style-type: none"> • przygotowuje w wybranej formie (plakat, film, prezentacja) interesujące informacje o swojej szkole dla rówieśników z innego kraju
<p>29–30.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje przymiotniki wśród innych części mowy 	<ul style="list-style-type: none"> • odmienia przymiotnik przez liczby i przypadki • wypisuje z tekstu rzeczowniki wraz z 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje przymiotniki w odpowiednich formach 	<ul style="list-style-type: none"> • określa przypadek, rodzaj i liczbę danego przymiotnika 	<ul style="list-style-type: none"> • w przypadku wątpliwości korzysta z odpowiedniego słownika

<p>Jaką funkcję pełni przymiotnik i przez co się odmienia?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podaje liczby, rodzaje i przypadki przymiotnika 	<p>określającymi je</p>	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnia przymiotniki w rodzaju męskoosobowym i niemęskoosobowym 	<ul style="list-style-type: none"> • określa rodzaj przymiotnika w liczbie pojedynczej i liczbie mnogiej 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje szkolnego koleżę, używając przymiotników
<p>31. Wspólna praca w grupie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno • wymienia bohaterów utworu • wymienia wydarzenia przedstawione w utworze • określa narratora 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno i cicho • przedstawia bohaterów utworu • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • podaje nazwy określające narratora uczestniczącego w wydarzeniach i nieuczestniczącego w wydarzeniach 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, wyraźnie oraz cicho • określa narratora w tekście utworu • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa 2–3 cechy bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa cechy bohaterów • wyraża swoją opinię o bohaterach i ich zachowaniu • porównuje doświadczenia bohaterów z własnymi 	<ul style="list-style-type: none"> • prezentuje własne zdanie na temat pracy w grupie • pracując w grupie, ustala zasady, które powinny obowiązywać podczas wspólnego wykonywania zadań
<p>32. Czym dla mnie jest książka?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • czyta wiersz głośno • określa bohatera wiersza • wie, czym jest wers, strofa • podaje tytuł i autora swojej ulubionej książki 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta wiersz głośno, wyraźnie • przedstawia bohatera utworu • wskazuje w tekście wiersza wers i epitet • wskazuje wers, który mówi o korzyściach płynących z czytania książek • przedstawia w 2–3 zdaniach swoją ulubioną książkę 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta wiersz, podkreślając głośnie ważne słowa • określa temat wiersza • przedstawia osobę mówiącą w wierszu • wskazuje wersy, które mówią o korzyściach płynących z czytania książek • wskazuje w tekście wiersza epitety • wskazuje w tekście ożywienie • prezentuje swoją ulubioną książkę 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację • określa temat wiersza • przedstawia korzyści płynące z czytania książek • wskazuje w tekście ożywienie i wyjaśnia jego funkcję • wyjaśnia sformułowania <i>książka – przyjaciółka</i>, <i>książka czeka</i> • prezentuje swoje ulubione książki 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat swoich doświadczeń czytelnicy • pisze do gazetki szkolnej informacje o książce, którą warto przeczytać

<p>33. Ludzie książki</p>	<ul style="list-style-type: none"> wymienia osoby tworzące książki i wskazuje je na rysunku 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje pracę poszczególnych osób tworzących książki 	<ul style="list-style-type: none"> określa cechy osób wykonujących zawody związane z tworzeniem książek opowiada w kilku zdaniach, jak powstaje książka 	<ul style="list-style-type: none"> opowiada w interesujący sposób, jak powstaje książka opisuje budowę książki, posługując się odpowiednim słownictwem (strona tytułowa, grzbiet książki itp.) 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielnie wyszukuje informacje w różnych źródłach i przygotowuje prezentację przedstawiającą wybrany zawód związany z procesem powstawania książki
<p>34–35. Pisownia wielką literą – imiona, nazwiska, tytuły</p>	<ul style="list-style-type: none"> wymienia zasady ortograficzne pisowni wielką literą imion, nazwisk, przydomków, pseudonimów, tytułów 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje zasady ortograficzne pisowni wielką literą imion, nazwisk, przydomków, pseudonimów, tytułów 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie zapisuje imiona, nazwiska, przydomki, przezwiska, tytuły książek, filmów, programów, dzieł sztuki korzysta ze słownika ortograficznego 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie zapisuje tytuły książek, filmów, utworów, dzieł sztuki, programów, również ze spójnikami i przyimkami wewnątrz tytułu samodzielnie i sprawnie korzysta ze słownika ortograficznego 	<ul style="list-style-type: none"> zapisuje poprawnie wszystkie podane wyrazy z trudnościami ortograficznymi (pisownia wielką i małą literą)
<p>36. Cudzysłów i kursywa</p>	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje cudzysłów i kursywę wymienia zastosowanie cudzysłowu i kursywy 	<ul style="list-style-type: none"> zapisuje tytuły utworów w cudzysłowach 	<ul style="list-style-type: none"> zapisuje cytowane wypowiedzi w cudzysłowach 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje kursywę w tekście pisanym na komputerze 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie zapisuje e-mail do kolegi lub koleżanki na temat swoich ulubionych książek, filmów i programów posługuje się poprawnymi formami rzeczownika <i>cudzysłów</i>
<p>37. Dobry sposób spędzania wolnego czasu</p>	<ul style="list-style-type: none"> czyta wiersz głośno podaje nazwę formy spędzania wolnego czasu przedstawioną w wierszu określa, czym jest wers, strofa i epitet 	<ul style="list-style-type: none"> czyta wiersz głośno, wyraźnie wypowiada się na temat formy spędzania wolnego czasu przedstawionej w utworze wskazuje w tekście wiersza wers, strofę i epitet 	<ul style="list-style-type: none"> czyta wiersz, podkreślając głosem ważne słowa określa temat wiersza opowiada w 2–3 zdaniach o tym, co dzieje się w świecie opisanym w książkach wskazuje w wierszu epitety 	<ul style="list-style-type: none"> czyta wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację przedstawia korzyści płynące z czytania książek wyjaśnia, jak rozumie dwa ostatnie wersy wiersza <i>W bibliotece znajdziesz...</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiada się na temat swoich doświadczeń czytelnicych układa własne propozycje wyrazów rymujących się

38. Co się znajduje w bibliotece?	<ul style="list-style-type: none"> wymienia, co znajduje się w księgozbiornym podręcznym określa, czym jest katalog biblioteczny wymienia zasady zachowania się w bibliotece 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia rodzaje katalogów bibliotecznych przestrzega zasad zachowania się w bibliotece 	<ul style="list-style-type: none"> rozdziela rodzaje katalogów bibliotecznych wybiera katalog biblioteczny odpowiedni w określonej sytuacji 	<ul style="list-style-type: none"> korzysta z katalogu bibliotecznego przy szukaniu książek i materiałów 	<ul style="list-style-type: none"> swobodnie korzysta z katalogu bibliotecznego i wyszukuje potrzebne książki i materiały
39. Jakie informacje odczytasz z karty katalogowej?	<ul style="list-style-type: none"> określa, czym jest karta katalogowa i wymienia jej najważniejsze elementy 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia elementy karty katalogowej odczytuje z karty katalogowej informacje o szukanej książce 	<ul style="list-style-type: none"> odnajduje w książce informacje potrzebne do przygotowania karty katalogowej 	<ul style="list-style-type: none"> znajduje wskazane informacje w karcie katalogu internetowego korzysta z katalogu internetowego 	<ul style="list-style-type: none"> swobodnie korzysta z katalogu internetowego i wyszukuje potrzebne książki i materiały
40–41. Jak sporządzić notatkę?	<ul style="list-style-type: none"> określa, czym jest notatka i wymienia różne sposoby notowania 	<ul style="list-style-type: none"> odróżnia różne sposoby notowania notuje ważne informacje w formie krótkiego tekstu i punktów 	<ul style="list-style-type: none"> wybiera z tekstu ważne informacje notuje ważne informacje w formie krótkiego tekstu, punktów, schematu, tabeli 	<ul style="list-style-type: none"> sporządza notatkę w określonej formie wybiera sposób zanotowania ważnych informacji 	<ul style="list-style-type: none"> trafnie wybiera najlepszą formę notatki i samodzielnie ją redaguje, zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi odczytuje skróty: <i>wg, nr, np., ok., m.in., r., w</i> i posługuje się nimi w notatkach
42. Anioł i szkolne zabawy	<ul style="list-style-type: none"> czyta wiersz głośno wymienia bohaterów wiersza określa, czym jest wers, rym, epitet odtwarza wiersz z pamięci 	<ul style="list-style-type: none"> czyta wiersz głośno, wyraźnie przedstawia bohaterów utworu wskazuje w tekście wiersza wersy, rymy i epitet wygłasza wiersz z pamięci 	<ul style="list-style-type: none"> czyta wiersz, podkreślając głosem ważne słowa określa temat wiersza przedstawia osobę mówiącą w wierszu określa kilka cech bohaterów utworu opowiada w 2–3 zdaniach o sytuacji przedstawionej w wierszu wygłasza z pamięci wiersz w odpowiednim 	<ul style="list-style-type: none"> czyta wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację przedstawia bohaterów utworu opisuje zachowanie bohaterów utworu i wyraża swoją opinię na ten temat wyjaśnia, jak rozumie komentarz anioła deklamuje wiersz, odpowiednio modulując 	<ul style="list-style-type: none"> omawia wyczerpująco sytuację przedstawioną w wierszu i odwołuje się do własnych doświadczeń

			tempie, z prawidłową dykcją	głos i dokonując interpretacji głosowej	
43. Szkolne nieporozumienia	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno • wymienia bohaterów utworu • wymienia wydarzenia przedstawione w utworze • definiuje pojęcie narratora 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno i cicho • przedstawia bohaterów utworu • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, wyraźnie oraz cicho • określa narratora w tekście utworu • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa 2–3 cechy bohatera • wyjaśnia, na czym polegało nieporozumienie 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa cechy bohatera • wyraża swoją opinię o bohaterze i jego zachowaniu • porównuje doświadczenia bohatera z własnymi 	<ul style="list-style-type: none"> • prezentuje informacje o autorze utworu • podaje przykłady innych szkolnych nieporozumień
44–45. Pierwsze spotkanie z lekturą <i>Akademia pana Kleksa</i>	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno i cicho • wymienia bohaterów utworu • wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno i cicho • przedstawia bohaterów utworu • wskazuje postacie fantastyczne • przedstawia miejsce i czas wydarzeń • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, wyraźnie oraz cicho • określa narratora utworu • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa 2–3 cechy głównego bohatera utworu • określa wydarzenia i postacie fantastyczne 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze • przedstawia bohaterów utworu • określa cechy bohaterów utworu • wyraża swoją opinię o lekturze 	<ul style="list-style-type: none"> • prezentuje informacje o autorze lektury i innych jego utworach • pisze opowiadanie inspirowane treścią lektury • samodzielnie sporządza notatki

<p>46. Niezwykłe lekcje w Akademii pana Kleksa</p>	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno • wymienia bohaterów utworu • wymienia wydarzenia przedstawione w utworze • wskazuje postacie fantastyczne 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno i cicho • przedstawia bohaterów utworu • przedstawia miejsce i czas wydarzeń • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wskazuje wydarzenia fantastyczne 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, wyraźnie oraz cicho • określa narratora utworu • opowiada w kilku zdaniach o lekcjach w Akademii pana Kleksa • określa 2–3 cechy pana Kleksa • określa wydarzenia, postacie i przedmioty fantastyczne • wypisuje wydarzenia fantastyczne 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa cechy pana Kleksa • opowiada w ciekawy sposób o lekcjach w Akademii pana Kleksa • redaguje notatkę w punktach – plan dnia w Akademii pana Kleksa 	<ul style="list-style-type: none"> • proponuje nietypowe przedmioty, których lekcje mogłyby się odbywać w szkole • wyczerpująco wypowiada się na temat wydarzeń przedstawionych w tekście, odwołując się do znajomości całej lektury
<p>47. Jak opisać postać?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • definiuje opis postaci i wymienia jego najważniejsze elementy • wymienia wyrazy opisujące wygląd postaci • opisuje ustnie w 2–3 zdaniach wygląd i zachowanie postaci rzeczywistej 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje wyrazy o znaczeniu przeciwnym • redaguje według wzoru opis postaci rzeczywistej 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje opis postaci rzeczywistej 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje odpowiednią kompozycję w wypowiedzi pisemnej • wydziela akapity w wypowiedzi pisemnej 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie, zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi, redaguje poprawny i wyczerpujący opis postaci, unikając powtórzeń
<p>48. Kłopoty z kolegami</p>	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno • wymienia bohaterów utworu • wymienia wydarzenia przedstawione w utworze • definiuje pojęcie narratora 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, z podziałem na role • przedstawia bohaterów utworu • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, wyraźnie z podziałem na role • określa narratora w tekście utworu • przedstawia miejsce i czas wydarzeń • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa 2–3 cechy Pinokia 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, z podziałem na role, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa cechy bohaterów utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • prezentuje informacje o autorze lektury • wyczerpująco wypowiada się na temat wydarzeń przedstawionych w tekście, odwołując się do znajomości całej lektury

				• wyraża swoją opinię o bohaterach i ich zachowaniu	
49–50. Podsumowanie wiadomości z rozdziału 2.					
51. Poznajmy się!	<ul style="list-style-type: none"> wymienia kolory znajdujące się na obrazie wymienia postacie występujące na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> prezentuje postacie przedstawione na obrazie (stroje, mimikę) określa czas i miejsce sytuacji przedstawionej na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> określa dominujące na obrazie kolory określa źródło światła opisuje sytuację przedstawioną na obrazie nazywa emocje, które mogą odczuwać chłopcy 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje pierwszy i drugi plan obrazu opowiada w kilku zdaniach o sytuacji przedstawionej na obrazie proponuje, o czym mogą myśleć bohaterowie przedstawieni na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> określa nastrój obrazu i uczucia, jakie wywołuje, oraz uzasadnia swoją wypowiedź omawia elementy sztuki plastycznej: plan, barwy, kompozycję, światło, ruch
52. Myślę, więc jestem	<ul style="list-style-type: none"> czyta wiersz głośno określa osobę mówiącą w wierszu określa, czym jest wers, rym wyjaśnia, czym jest porównanie 	<ul style="list-style-type: none"> czyta wiersz głośno, wyraźnie przedstawia osobę mówiącą w wierszu przedstawia myśli osoby mówiącej w wierszu wskazuje w tekście wiersza wersy, rymy i porównanie 	<ul style="list-style-type: none"> czyta wiersz, podkreślając głosem ważne słowa określa temat wiersza określa kilka cech osoby mówiącej w wierszu opowiada w 2–3 zdaniach o swoich zainteresowaniach, ulubionych zajęciach i marzeniach wskazuje w tekście porównania 	<ul style="list-style-type: none"> czyta wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację wskazuje w tekście wiersza porównania i określa ich funkcję opowiada o swoich zainteresowaniach, ulubionych zajęciach, planach i marzeniach 	<ul style="list-style-type: none"> wymyśla własne przykłady porównań rysuje ilustrację do wybranego fragmentu wiersza (przekład intersemiotyczny)
53–54. Co jest potrzebne dzieciom?	<ul style="list-style-type: none"> czyta głośno wymienia bohaterów utworu wymienia wydarzenia przedstawione w utworze wymienia 2–3 życzenia dzieci 	<ul style="list-style-type: none"> czyta głośno, z podziałem na role przedstawia bohaterów utworu formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze wymienia życzenia dzieci 	<ul style="list-style-type: none"> czyta głośno, wyraźnie, z podziałem na role określa narratora utworu przedstawia miejsce i czas wydarzeń opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> czyta głośno, z podziałem na role, stosując odpowiednie tempo i intonację opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze określa cechy bohaterów utworu 	<ul style="list-style-type: none"> prezentuje informacje o autorze lektury wyczerpująco wypowiada się na temat wydarzeń przedstawionych w tekście, odwołując się do znajomości całej lektury wyszukuje w internecie informacje o prawach

			<ul style="list-style-type: none"> • określa 2–3 cechy Maciusia • określa 2–3 cechy dzieci • ocenia postulaty dzieci • sporządza notatkę w formie tabeli na temat potrzeb dzieci 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża swoją opinię o bohaterach i ocenia ich zachowanie • proponuje własny postulat na sejm dziecięcy 	<p>dziecka i sporządza na ten temat notatkę</p>
<p>55. Jaką cechę ośmieszają poeta?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • czyta wiersz głośno • określa osobę mówiącą w wierszu • określa, czym jest wers, strofa, epitet • odtwarza wiersz z pamięci 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta wiersz głośno, wyraźnie • przedstawia osobę mówiącą w wierszu • wskazuje w tekście wiersza wers, strofę, epitet • wygłasza wiersz z pamięci 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta wiersz, podkreślając głosem ważne słowa • określa nastrój wiersza • wymienia kilka cech osoby mówiącej w wierszu • opowiada w 2–3 zdaniach o bohaterce utworu • wskazuje w tekście wiersza epitety • wygłasza z pamięci wiersz w odpowiednim tempie, z prawidłową dykcją 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację • określa osobę mówiącą w wierszu • określa cechy osoby mówiącej w wierszu • opisuje zachowanie bohaterki utworu i wyraża swoją opinię na ten temat • deklamuje wiersz, odpowiednio modulując głos i oddając nastrój utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, jaka jest różnica między <i>chwaleniem</i> a <i>przechwalaniem</i> • wyjaśnia, jakimi osiągnięciami, wiedzą i umiejętnościami warto się chwalić
<p>56–58. Jaką funkcję pełni czasownik i przez co się odmienia?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje czasowniki wśród innych części mowy • podaje liczby, rodzaje i osoby czasownika • wskazuje czasowniki w czasie przeszłym, teraźniejszym i przyszłym • określa bezokolicznik jako nieosobową formę czasownika 	<ul style="list-style-type: none"> • odmienia czasowniki przez liczby i osoby • odróżnia czasowniki w czasie przeszłym, teraźniejszym i przyszłym • rozpoznaje bezokolicznik 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje czasowniki w odpowiednich formach • określa osobę, liczbę i rodzaj czasownika • odróżnia osobową formę czasownika od nieosobowej 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie stosuje czasowniki w różnych rodzajach • tworzy poprawne formy trudnych czasowników • określa osobę, rodzaj i liczbę danego czasownika • używa bezokoliczników w wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> • używa poprawnego sformułowania <i>ubieram się w płaszcz</i>

<p>59–60. Jak się odmienia czasownik w czasie przeszłym i przyszłym?</p>	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje czasowniki w czasie przeszłym, teraźniejszym i przyszłym podaje liczby, rodzaje i osoby czasownika określa rodzaj męskoosobowy i niemęskoosobowy czasownika w czasie przeszłym 	<ul style="list-style-type: none"> odróżnia czasowniki w czasie przeszłym, teraźniejszym i przyszłym odmienia czasowniki w czasie przeszłym przez osoby, liczby i rodzaje określa rodzaj czasownika w czasie przeszłym w liczbie pojedynczej i mnogiej wskazuje czasowniki w rodzaju męskoosobowym i niemęskoosobowym 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje czasowniki w czasie przeszłym, teraźniejszym i przyszłym odmienia czasowniki w czasie przyszłym w formie prostej i złożonej odróżnia rodzaj męskoosobowy i niemęskoosobowy czasowników w czasie przeszłym 	<ul style="list-style-type: none"> przekształca teksty pisane w czasie teraźniejszym na teksty pisane w czasie przeszłym lub przyszłym stosuje formy prostą i złożoną czasowników w czasie przyszłym 	<ul style="list-style-type: none"> odróżnia w formach osobowych czasowników formę złożoną czasu przeszłego z bezokolicznikiem od formy złożonej z dwóch czasowników
<p>61–62. Pierwsze spotkanie z lekturą <i>Mikolajek</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> czyta głośno wymienia bohaterów utworu wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> czyta głośno i cicho przedstawia bohaterów utworu przedstawia miejsce i czas wydarzeń formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> czyta głośno, wyraźnie oraz cicho określa narratora utworu opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze określa 2–3 cechy głównego bohatera utworu wyszukuje w lekturze określone informacje wyraża w 2–3 zdaniach swoją opinię o lekturze 	<ul style="list-style-type: none"> czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze przedstawia bohaterów utworu wyraża swoją opinię o bohaterach i ich zachowaniu porównuje doświadczenia bohaterów z własnymi wyszukuje w lekturze określone informacje i sporządza z nich notatki wyraża swoją opinię o lekturze 	<ul style="list-style-type: none"> prezentuje informacje o autorach lektury redaguje twórcze opowiadanie związane z treścią utworu, np. o zabawnej historii, która wydarzyła się w szkole

<p>63. Ludeczka da się lubić?!</p>	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno • wymienia bohaterów utworu • wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze • podaje nazwę opowiadania 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno i cicho • przedstawia bohaterów utworu • przedstawia miejsce i czas wydarzeń • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wymienia charakterystyczne cechy opowiadania 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, wyraźnie oraz cicho • określa narratora utworu • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa 2–3 cechy głównego bohatera utworu • określa 2–3 cechy bohaterki utworu • porównuje doświadczenia bohaterów z własnymi • wskazuje w tekście dwie charakterystyczne cechy opowiadania 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa cechy bohaterów utworu • wyraża swoją opinię o bohaterach i ich zachowaniu • wskazuje w tekście charakterystyczne cechy opowiadania 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się w sposób wyczerpujący na temat wydarzeń przedstawionych w tekście, odwołując się do znajomości całej lektury
<p>64. Dobry sposób na przewiska</p>	<ul style="list-style-type: none"> • czyta wiersz głośno • określa, czym jest podmiot liryczny w wierszu • określa, czym jest wers i strofa • wyjaśnia, czym jest wyraz bliskoznaczny 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta wiersz głośno, wyraźnie • przedstawia podmiot liryczny w wierszu • wskazuje w tekście wiersza wers i strofę • wskazuje wyrazy bliskoznaczne 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta wiersz, podkreślając głosem ważne słowa • określa temat wiersza • określa nastrój wiersza • określa osobę mówiącą w wierszu • wymienia kilka cech bohaterki wiersza • opowiada w 2–3 zdaniach o bohaterce utworu • dobiera wyrazy bliskoznaczne 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację • opisuje zachowanie bohaterki utworu i wyraża swoją opinię na ten temat 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, jaka jest różnica między <i>przewiskiem</i> a <i>przydomkiem</i> • pracując w grupie, wymyśla ciekawe i zabawne przydomki odnoszące się do zalet oraz mocnych stron kolegów i koleżanek
<p>65. Jak korzystać ze słownika wyrazów bliskoznacznych?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wyszukuje wyrazy w słowniku wyrazów bliskoznacznych 	<ul style="list-style-type: none"> • odczytuje wyrazy bliskoznaczne w słowniku synonimów 	<ul style="list-style-type: none"> • odczytuje skróty i oznaczenia słownikowe • korzysta ze słownika synonimów 	<ul style="list-style-type: none"> • trafnie dobiera wyrazy bliskoznaczne • podejmuje próby korzystania z 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie i sprawnie korzysta ze słownika synonimów

				internetowych wersji słownika	
66. Nie wszyscy muszą być jednakowi	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno • wymienia bohaterów utworu • wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze • określa, czym jest opowiadanie 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno i cicho • przedstawia bohaterów utworu • przedstawia miejsce i czas wydarzeń • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wymienia charakterystyczne cechy opowiadania 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, wyraźnie oraz cicho • określa narratora utworu • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa 2–3 cechy głównego bohatera utworu • wskazuje w tekście dwie charakterystyczne cechy opowiadania 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa cechy bohaterów utworu i ich relacje • wyraża swoją opinię o bohaterach i ich zachowaniu • wskazuje w tekście charakterystyczne cechy opowiadania 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się w wyczerpujący sposób na temat wydarzeń przedstawionych w tekście i wyjaśnia, jak rozumie słowa: <i>Nie wszyscy muszą być jednakowi</i>
67–69. Każdy z nas potrafi zrozumieć zasady ortografii!	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia zasady ortograficzne pisowni <i>rz</i> i <i>ż</i> • poprawnie zapisuje wyrazy zakończone na: <i>-arz, -erz, -mistrz, -mierz</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje zasady ortograficzne pisowni <i>rz</i> i <i>ż</i> • poprawnie zapisuje wyrazy z <i>ż</i> po <i>l, ł, r, n</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy formy pokrewne i poprawnie zapisuje wyrazy z <i>rz</i> i <i>ż</i> wymiennym • korzysta ze słownika ortograficznego 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie zapisuje wyjątki w pisowni <i>rz</i> po spółgłoskach • poprawnie zapisuje wyrazy z <i>rz</i> i <i>ż</i> niewymiennym 	<ul style="list-style-type: none"> • zapisuje poprawnie wszystkie podane wyrazy z trudnościami ortograficznymi (pisownia <i>rz</i> i <i>ż</i>) • samodzielnie i sprawnie korzysta ze słownika ortograficznego
70–72. Niezwykle cenne stare tenisówki	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno • wymienia bohaterów utworu • wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno i cicho • przedstawia bohaterów utworu • przedstawia miejsce i czas wydarzeń • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, wyraźnie oraz cicho • określa narratora utworu • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa 2–3 cechy głównego bohatera utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa cechy bohaterów utworu i ich relacje 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje magiczne tenisówki Percy’ego i wyjaśnia, na czym polegała ich moc

				<ul style="list-style-type: none"> • wyraża swoją opinię o bohaterach i ich zachowaniu 	
73–74. Jak opisać przedmiot?	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia najważniejsze elementy opisu przedmiotu • podaje wyrazy opisujące wygląd przedmiotu • opisuje ustnie w 2–3 zdaniach wygląd, wielkość, kształt, kolor przedmiotu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyszukuje w tekście informacje na temat wyglądu przedmiotu • redaguje według wzoru opis przedmiotu 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje opis przedmiotu 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje w wypowiedzi pisemnej odpowiednią kompozycję • wydziela akapity 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie, zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi, redaguje poprawny i wyczerpujący opis przedmiotu, unikając powtórzeń
75. Kto może zostać wielkim człowiekiem?	<ul style="list-style-type: none"> • czyta wiersz głośno • definiuje podmiot liryczny • określa, czym jest wers i rym • wyjaśnia pojęcie adresata utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta wiersz głośno, wyraźnie • przedstawia podmiot liryczny w wierszu • wskazuje w tekście wiersza wersy i rymy • wskazuje adresata utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta wiersz, podkreślając głosem ważne słowa • określa temat wiersza • określa adresata utworu • określa podmiot liryczny • wymienia 2–3 cechy, jakie powinna mieć osoba, która zasługuje na miano wielkiego człowieka 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację • opisuje adresata utworu • przedstawia cechy, jakie powinna mieć osoba, która zasługuje na miano wielkiego człowieka • wyjaśnia pisownię wielką literą wyrazu <i>Wielkość</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • prezentuje informacje o autorze wiersza • wyjaśnia pisemnie, jak rozumie słowa <i>Nie wiadomo wcale, jak się Wielkość w życiu rozpoczyna</i> • samodzielnie przygotowuje informacje o osobie, która zasługuje na miano <i>wielkiego człowieka</i>
76–77. Podsumowanie wiadomości do rozdziału 3.					
78. Wiosenny pejzaż	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia kolory znajdujące się na obrazie • określa czas i miejsce przedstawione na obrazie • wymienia elementy pejzażu przedstawione na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia elementy pejzażu przedstawione na obrazie • określa czas i miejsce przedstawione na obrazie • odróżnia pejzaż od portretu i martwej natury 	<ul style="list-style-type: none"> • określa dominujące na obrazie kolory • określa źródło światła i ruch • opisuje elementy pejzażu przedstawionego na obrazie • określa nastrój, jaki wywołuje obraz 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje pierwszy i drugi plan obrazu • wyjaśnia związek między obrazem a tytułem rozdziału 	<ul style="list-style-type: none"> • określa nastrój obrazu i uczucia, jakie wywołuje, oraz uzasadnia swoją wypowiedź • omawia elementy sztuki plastycznej: plan, barwy, kompozycję, światło, ruch

<p>79. Co łączy Polaków?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • czyta wiersz głośno • określa, czym jest podmiot liryczny • wskazuje wers, strofy i rymy • określa pojęcie adresata utworu • odtwarza wiersz z pamięci 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta wiersz głośno, wyraźnie • przedstawia podmiot liryczny w wierszu • wskazuje w tekście wiersza wersy, strofy i rymy • wskazuje wers, w którym znajduje się zwrot do adresata utworu • wygłasza wiersz z pamięci 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta wiersz, podkreślając głosem ważne słowa • określa temat wiersza • określa adresata utworu • określa podmiot liryczny • wymienia dwa uczucia, jakie wyraża utwór • wygłasza z pamięci wiersz w odpowiednim tempie, z prawidłową dykcją 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację • opisuje adresata utworu • przedstawia uczucia, jakie wyraża utwór • wyjaśnia, jak rozumie słowo <i>patriotyzm</i> • określa nastrój utworu • deklamuje wiersz, odpowiednio modulując głos i oddając nastrój utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • prezentuje informacje o autorze wiersza • przygotowuje dla rówieśników z innego kraju interesujące informacje o Polsce w wybranej formie (plakat, film, prezentacja)
<p>80–81. Najważniejsza pieśń Polaków</p>	<ul style="list-style-type: none"> • odtwarza tekst hymnu z pamięci • przyjmuje odpowiednią postawę w czasie śpiewania hymnu • wymienia uroczystości i sytuacje, w czasie których śpiewany jest hymn państwowy • określa, czym jest rytm 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje adresata utworu • wskazuje podmiot liryczny w utworze • wskazuje w tekście wersy, strofy, rymy • odczytuje strofę, dzieląc wyrazy na sylaby 	<ul style="list-style-type: none"> • określa temat utworu • określa adresata utworu • określa podmiot liryczny w utworze • wymienia dwa uczucia, jakie wyraża utwór • porównuje rytm w dwóch dowolnie wybranych strofach 	<ul style="list-style-type: none"> • nazywa uczucia, jakie wyraża utwór, i wskazuje odpowiednie cytaty • określa nastrój utworu • wyjaśnia, na czym polega rytm utworu • objaśnia znaczenie wyrazów nieużywanych współcześnie 	<ul style="list-style-type: none"> • prezentuje historię powstania polskiego hymnu państwowego • wyjaśnia, kim byli: Jan Henryk Dąbrowski, Stefan Czarniecki, Napoleon Bonaparte
<p>82–83. Poetycki zachwyty nad polskim niebem</p>	<ul style="list-style-type: none"> • czyta utwór głośno • wskazuje wers i rymy • odtwarza fragment utworu z pamięci • określa, czym jest porównanie i ożywienie 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta utwór głośno, wyraźnie • wskazuje w tekście wersy i rymy • wskazuje porównanie i ożywienie • wygłasza z pamięci fragment utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta utwór, podkreślając głosem ważne słowa • określa temat utworu • wymienia dwa uczucia, jakie wyraża utwór • wskazuje porównania i ożywienia • sporządza notatkę w formie tabeli o przedstawionych w utworze chmurach, wypisując przymiotniki i czasowniki 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta utwór, stosując odpowiednie tempo i intonację • objaśnia znaczenie wyrazów nieużywanych dziś • przedstawia uczucia, jakie wyraża utwór • określa nastrój utworu • wyjaśnia występujące w utworze porównania i ożywienia 	<ul style="list-style-type: none"> • prezentuje informacje o autorze utworu • układa porównania opisujące inne zjawiska przyrody, np. deszcz, zachód słońca, tęczę

			<ul style="list-style-type: none"> • wygłasza z pamięci fragment utworu w odpowiednim tempie, z prawidłową dykcją 	<ul style="list-style-type: none"> • nazywa uczucia, jakie wyraża utwór • wyjaśnia, dlaczego według tytułowego bohatera ojczyzna jest piękniejsza od włoskiej • deklamuje fragment utworu, odpowiednio modulując głos i oddając jego nastrój 	
84. Jaką funkcję pełni przysłówki?	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje przysłówki wśród innych części mowy 	<ul style="list-style-type: none"> • wyszukuje przysłówki w tekście • rozpoznaje przysłówki pochodzące od przymiotników 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy przysłówki od przymiotników • posługuje się przysłówkami w zdaniu 	<ul style="list-style-type: none"> • określa znaczenie przysłówków w zdaniu • dostrzega związek między przysłówkiem a czasownikiem 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje tekst z wykorzystaniem różnych, celowo dobranych przysłówków
85. Tajemnicze życzenie	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno • wymienia bohaterów utworu • wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze • rozróżnia wydarzenia realistyczne i fantastyczne 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno i cicho • przedstawia bohaterów utworu • przedstawia miejsce i czas wydarzeń • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wskazuje wydarzenia realistyczne i fantastyczne 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, wyraźnie oraz cicho • określa narratora utworu • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa 2–3 cechy bohaterów utworu • określa wydarzenia realistyczne i fantastyczne 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada ciekawie o wydarzeniach przedstawionych w utworze, zachowując chronologię • określa cechy bohaterów utworu • wyraża swoją opinię o bohaterach i ich zachowaniu • wyjaśnia morał płynący z opowieści 	<ul style="list-style-type: none"> • wyszukuje w bibliotece lub internecie informacje o księciu Popielu i sporządza notatkę na jego temat • wyjaśnia, na czym polegał obrzęd <i>postrzyżyn</i> u Słowian

<p>86. „Tutaj się osiedlimy...”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno • wymienia bohaterów utworu • wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze • wymienia wydarzenia realistyczne i fantastyczne • określa, czym jest legenda 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno i cicho • przedstawia bohaterów utworu • przedstawia miejsce i czas wydarzeń • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wskazuje wydarzenia realistyczne i fantastyczne • wymienia charakterystyczne cechy legendy 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, wyraźnie oraz cicho • określa narratora utworu • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa wydarzenia realistyczne i fantastyczne • określa 2–3 cechy głównego bohatera utworu • wskazuje w tekście dwie charakterystyczne cechy legendy 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa cechy bohaterów utworu • wyraża swoją opinię o bohaterach i ich zachowaniu • rozpoznaje czytany utwór jako legendę i wskazuje w nim charakterystyczne cechy legendy 	<ul style="list-style-type: none"> • wyszukuje w bibliotece lub internecie informacje o godle Polski i sporządza na jego temat notatkę • wyszukuje w bibliotece lub internecie informacje o herbie miejscowości, w której mieszka
<p>87–88. Pisownia <i>nie</i> z różnymi częściami mowy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia zasady ortograficzne pisowni <i>nie</i> z czasownikami, rzeczownikami, przymiotnikami i przysłówkami 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje zasady ortograficzne pisowni <i>nie</i> z czasownikami, rzeczownikami, przymiotnikami i przysłówkami 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie zapisuje wyrazy z przeczeniem <i>nie</i> • korzysta ze słownika ortograficznego 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje zasady ortograficzne pisowni <i>nie</i> z czasownikami, rzeczownikami, przymiotnikami i przysłówkami 	<ul style="list-style-type: none"> • zapisuje poprawnie wszystkie podane wyrazy z trudnościami ortograficznymi (pisownia <i>nie</i> z różnymi częściami mowy) • samodzielnie i sprawnie korzysta ze słownika ortograficznego
<p>89. Legenda o Juracie, bursztynie i sztormie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno i cicho • wymienia bohaterów utworu • wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze • rozróżnia wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta z odpowiednią artykulacją i uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych • przedstawia bohaterów utworu • przedstawia miejsce i czas wydarzeń • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, wyraźnie, z podziałem na role • określa narratora utworu • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa wydarzenia oraz postacie realistyczne i fantastyczne 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa cechy bohaterów utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia legendy związane z regionem, w którym mieszka • w sposób interesujący opowiada jedną z legend związanych z regionem, w którym mieszka • samodzielnie, zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi,

	<ul style="list-style-type: none"> określa, czym jest legenda 	<p>przedstawionych w utworze</p> <ul style="list-style-type: none"> wskazuje wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne wymienia charakterystyczne cechy legendy 	<ul style="list-style-type: none"> określa 2–3 cechy głównego bohatera utworu wskazuje w tekście dwie charakterystyczne cechy legendy 	<ul style="list-style-type: none"> wyraża swoją opinię o bohaterach i ich zachowaniu rozpoznaje czytany utwór jako legendę i wskazuje w nim charakterystyczne cechy legendy 	<p>pisze opowiadanie o legendarnych wydarzeniach, unikając powtórzeń</p> <ul style="list-style-type: none"> wyszukuje w bibliotece lub internecie informacje o pochodzeniu bursztynu
90. Jak napisać plan wydarzeń?	<ul style="list-style-type: none"> określa, czym jest ramowy i szczegółowy plan wydarzeń 	<ul style="list-style-type: none"> porządkuje według chronologii plan ramowy wydarzeń 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje odtwórczy plan ramowy wydarzeń przekształca czasowniki w rzeczowniki nazywające czynności 	<ul style="list-style-type: none"> rozbudowuje plan ramowy w plan szczegółowy stosuje odpowiedni układ graficzny 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielnie, zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi, redaguje poprawny szczegółowy plan wydarzeń, unikając powtórzeń
91. Fantazja czarnoksiężnika z Krakowa	<ul style="list-style-type: none"> czyta głośno i cicho wymienia bohaterów utworu wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze rozdziela wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne określa, czym jest legenda 	<ul style="list-style-type: none"> czyta z odpowiednią artykulacją i uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych przedstawia bohaterów utworu wymienia jedno miejsce realistyczne występujące w legendzie formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze wskazuje wydarzenia oraz postacie realistyczne i fantastyczne wymienia charakterystyczne cechy legendy 	<ul style="list-style-type: none"> czyta głośno, wyraźnie, z podziałem na role opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze wymienia dwa miejsca realistyczne występujące w legendzie określa wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne określa 2–3 cechy głównego bohatera utworu wskazuje w tekście dwie charakterystyczne cechy legendy 	<ul style="list-style-type: none"> czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze wymienia trzy miejsca realistyczne występujące w legendzie: rynek w Krakowie, kopalnie srebra w Olkuszu, Maczugę Herkulesa koło Pieskowej Skały określa cechy bohaterów utworu wyraża swoją opinię o bohaterach i ich zachowaniu rozpoznaje czytany utwór jako legendę i 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie powiedzeń: <i>Co nagle, to po diable; Jak się człowiek śpieszy, to się diabeł cieszy</i> samodzielnie, zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi, redaguje poprawny szczegółowy plan wydarzeń, unikając powtórzeń

				wskazuje w nim charakterystyczne cechy legendy	
92. Niezwykłe spotkanie	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno i cicho • wymienia bohaterów utworu • wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze • rozróżnia wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta z odpowiednią artykulacją i uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych • przedstawia bohaterów utworu • przedstawia miejsce i czas wydarzeń • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wskazuje wydarzenia oraz postacie realistyczne i fantastyczne 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, wyraźnie • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa wydarzenia oraz postacie realistyczne i fantastyczne • określa 2–3 cechy Złotego Kaczora 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa cechy Złotego Kaczora, uwzględniając jego sposób mówienia • wyraża swoją opinię o Złotym Kaczorze i jego zachowaniu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyszukuje w bibliotece lub internecie legendę o Złotej Kaczce • opowiada legendę o Złotej Kaczce
93. Teatralne czary	<ul style="list-style-type: none"> • czyta wiersz głośno • definiuje podmiot liryczny w wierszu • określa, czym jest wers, strofa, rym • wyjaśnia pojęcie adresata utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta wiersz głośno, wyraźnie • przedstawia podmiot liryczny w wierszu • wskazuje w tekście wiersza wersy, strofy i rymy • wskazuje wers, w którym znajduje się zwrot do adresata utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta wiersz, podkreślając głosem ważne słowa • określa temat wiersza • określa adresata utworu • określa podmiot liryczny • wymienia dwa uczucia, jakie wyraża utwór 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację • opisuje adresata utworu • przedstawia uczucia, jakie wyraża utwór 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się o swoich wrażeniach z ostatnio obejrzanego przedstawienia teatralnego • wymyśla sposoby wykorzystania różnych przedmiotów codziennego użytku w teatrze
94. Kto pracuje w teatrze?	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia osoby tworzące spektakl teatralny 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia osoby tworzące spektakl teatralny i opisuje ich pracę • przedstawia 2–3 zasady kulturalnego zachowania się w teatrze 	<ul style="list-style-type: none"> • określa cechy osób wykonujących zawody związane z teatrem • opowiada w kilku zdaniach o swojej wizycie w teatrze, używając słownictwa związanego z teatrem 	<ul style="list-style-type: none"> • określa cechy osób wykonujących zawody związane z teatrem • opowiada w ciekawy sposób o swojej wizycie w teatrze, swobodnie używając słownictwa związanego z teatrem 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia kilka nazwisk współczesnych twórców teatralnych

				<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia zasady kulturalnego zachowania się w teatrze 	
95–96. Przygotowujemy inscenizację <i>Legendy o warszawskim Bazyliisku</i>	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno z podziałem na role • wymienia bohaterów utworu • wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze • rozróżnia wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne • określa, czym jest dramat jako tekst przeznaczony do wystawiania na scenie • zapisuje plan ramowy wydarzeń 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta z odpowiednią artykulacją i uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych • przedstawia bohaterów utworu • przedstawia miejsce i czas wydarzeń • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wskazuje wydarzenia oraz postacie realistyczne i fantastyczne • wskazuje tekst główny i tekst poboczny • redaguje plan ramowy wydarzeń 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, wyraźnie • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa wydarzenia oraz postacie realistyczne i fantastyczne • opisuje w 2–3 zdaniach Bazyliiska • określa cechy dramatu • rozwija plan ramowy wydarzeń w plan szczegółowy 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa cechy bohaterów utworu • opisuje Bazyliiska • wyraża swoją opinię o bohaterach i ich zachowaniu • określa cechy dramatu (tekst główny, tekst poboczny) • redaguje poprawny plan wydarzeń 	<ul style="list-style-type: none"> • prezentuje informacje o autorce utworu • pracując w grupie, planuje scenografię, rekwizyty, kostiumy, ruch sceniczny • pracując w grupie, przygotowuje inscenizację przedstawienia <i>Legenda o warszawskim Bazyliisku</i>
97–98. Podsumowanie wiadomości z rozdziału 4.					
99. Ruszamy w podróż do baśniowej krainy	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia kolory znajdujące się na obrazie • wymienia przedmioty i postacie występujące na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia elementy realistyczne i fantastyczne występujące na obrazie • określa czas i miejsce sytuacji przedstawionej na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • określa dominujące na obrazie kolory • opisuje sytuację przedstawioną na obrazie • określa nastrój, jaki wywołuje obraz 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje umieszczone na obrazie przedmioty oraz postacie realistyczne i fantastyczne • opisuje pierwszy i drugi plan obrazu 	<ul style="list-style-type: none"> • określa nastrój obrazu i uczucia, jakie wywołuje, oraz uzasadnia swoją wypowiedź • omawia elementy sztuki plastycznej: plan, barwy, kompozycję, światło, ruch • wyjaśnia związek między obrazem a tytułem rozdziału

<p>100–101. Dobroć nagrodzona</p>	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno i cicho • wymienia bohaterów utworu • wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze • rozróżnia wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne • określa, czym jest baśń • zapisuje ramowy plan wydarzeń 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta z odpowiednią artykulacją i uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych • przedstawia bohaterów utworu • przedstawia miejsce i czas wydarzeń • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wskazuje wydarzenia oraz postacie realistyczne i fantastyczne • wymienia charakterystyczne cechy baśni 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, wyraźnie, z podziałem na role • określa narratora utworu • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa wydarzenia oraz postacie realistyczne i fantastyczne • określa 2–3 cechy głównej bohaterki utworu • wskazuje w tekście dwie charakterystyczne cechy baśni • redaguje ramowy plan wydarzeń 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa cechy bohaterów utworu • wyraża swoją opinię o bohaterach i ich zachowaniu • rozpoznaje czytany utwór jako baśń i wskazuje w nim charakterystyczne cechy baśni • przedstawia morał płynący z baśni o Kopciuszku 	<ul style="list-style-type: none"> • prezentuje informacje o autorze utworu • wyjaśnia przyczyny popularności baśni o Kopciuszku
<p>102. „Nie pomoże dobra wróżka...”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno z podziałem na role • wymienia bohaterów utworu • wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze • rozróżnia tekst główny i poboczny 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta z odpowiednią artykulacją i uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych • przedstawia bohaterów utworu • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wskazuje dialog i monolog • wskazuje elementy plakatu teatralnego 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, wyraźnie • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa cechy bohaterów utworu • odczytuje humorystyczny charakter utworu • odczytuje informacje z plakatu teatralnego • określa cechy dramatu (podział na akty i sceny) 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze • wyraża swoją opinię o bohaterach i ich zachowaniu • przedstawia morał płynący z przedstawienia • planuje grę aktorską i projektuje dekoracje, kostiumy, rekwizyty do przedstawienia 	<ul style="list-style-type: none"> • prezentuje informacje o autorze utworu • przygotowuje plakat teatralny do szkolnego przedstawienia dowolnej baśni • pracując w grupie, przygotowuje inscenizację <i>Kopciuszka</i>

				<ul style="list-style-type: none"> określa cechy dramatu (tekst główny, tekst poboczny, podział na akty i sceny) 	
103. Jak napisać zaproszenie?	<ul style="list-style-type: none"> wymienia najważniejsze elementy zaproszenia redaguje zaproszenie w sposób ustny 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje zaproszenie według wzoru poprawnie zapisuje datę i miejsce wydarzenia 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje zaproszenie stosuje zwroty do adresata i charakterystyczne sformułowania 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje pisemnie zaproszenie, uwzględniając konieczne elementy w wypowiedzi pisemnej stosuje odpowiednią kompozycję i układ graficzny 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielnie, zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi, redaguje zaproszenie i nadaje mu ciekawą formę graficzną
104. Jaką funkcję pełni przymimek?	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje przymyki wśród innych części mowy 	<ul style="list-style-type: none"> wyszukuje przymyki w tekście wskazuje wyrażenia przymikowe 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje wyrażenia przymikowe 	<ul style="list-style-type: none"> określa znaczenie przymyków w zdaniu rozdziela wyrażenia przymikowe wskazujące na miejsce i wskazujące na czas 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje tekst z wykorzystaniem wyrażen przymikowych
105. W świecie baśni	<ul style="list-style-type: none"> wymienia tytuły znanych baśni rozpoznaje najbardziej znanych bohaterów baśni wymienia najbardziej znanych autorów baśni: H.Ch. Andersena, braci Grimm, Ch. Perrault 	<ul style="list-style-type: none"> opowiada swoją ulubioną baśń opisuje magiczny przedmiot i jego właściwości 	<ul style="list-style-type: none"> prezentuje najbardziej znanych bohaterów baśni: H.Ch. Andersena, braci Grimm, Ch. Perrault opisuje magiczne przedmioty i ich właściwości 	<ul style="list-style-type: none"> prezentuje najbardziej znanych autorów baśni: H.Ch. Andersena, braci Grimm, Ch. Perrault i ich twórczość opowiada w ciekawy sposób ulubioną baśń redaguje opis magicznego przedmiotu 	<ul style="list-style-type: none"> przygotowuje pytania i zadania dla uczestników szkolnego konkursu czytelniczego <i>W świecie baśni</i>
106. Wędrówka pełna przygód	<ul style="list-style-type: none"> czyta głośno wymienia bohaterów utworu wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze rozdziela wydarzenia realistyczne i fantastyczne 	<ul style="list-style-type: none"> czyta głośno i cicho przedstawia bohaterów utworu przedstawia miejsce i czas wydarzeń formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń 	<ul style="list-style-type: none"> czyta głośno, wyraźnie oraz cicho opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze określa wydarzenia realistyczne i fantastyczne 	<ul style="list-style-type: none"> czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> prezentuje informacje o autorach utworu rysuje ilustracje do baśni i przygotowuje teatrzyk kamishibai

	<ul style="list-style-type: none"> określa, czym jest baśń 	<p>przedstawionych w utworze</p> <ul style="list-style-type: none"> wskazuje wydarzenia realistyczne i fantastyczne wymienia charakterystyczne cechy baśni 	<ul style="list-style-type: none"> określa 2–3 cechy głównego bohatera utworu wskazuje w tekście dwie charakterystyczne cechy baśni 	<ul style="list-style-type: none"> określa cechy bohaterów utworu wyraża swoją opinię o bohaterach i ich zachowaniu rozpoznaje czytany utwór jako baśń i wskazuje w nim charakterystyczne cechy baśni 	
107. Jaką funkcję pełni spójnik?	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje spójniki wśród innych części mowy 	<ul style="list-style-type: none"> wyszukuje spójniki w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> uzupełnia wypowiedź pisemną odpowiednimi spójnikami 	<ul style="list-style-type: none"> określa znaczenie spójników w zdaniu 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje tekst z wykorzystaniem spójników
108. Przecinki i spójniki	<ul style="list-style-type: none"> wymienia zasady użycia przecinka przed spójnikami 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje zasady użycia przecinka przed podanymi spójnikami 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje przecinek zgodnie z zasadami interpunkcji 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie interpunkcyjnie zapisuje tekst 	<ul style="list-style-type: none"> bezbłędnie zapisuje tekst z trudnościami interpunkcyjnymi (przecinek)
109–110. Chciwość nie popłaca	<ul style="list-style-type: none"> czyta głośno wymienia bohaterów utworu wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze nazywa wydarzenia realistyczne i fantastyczne nazywa baśń 	<ul style="list-style-type: none"> czyta głośno i cicho przedstawia bohaterów utworu przedstawia miejsce i czas wydarzeń formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze wskazuje wydarzenia realistyczne i fantastyczne wymienia charakterystyczne cechy baśni 	<ul style="list-style-type: none"> czyta głośno, wyraźnie oraz cicho opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze określa wydarzenia realistyczne i fantastyczne określa 2–3 cechy bohaterów utworu wskazuje w tekście dwie charakterystyczne cechy baśni 	<ul style="list-style-type: none"> czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze określa cechy bohaterów utworu wyraża swoją opinię o bohaterach i ich zachowaniu rozpoznaje czytany utwór jako baśń i wskazuje w nim charakterystyczne cechy baśni przedstawia morał płynący z baśni o rybaku i złotej rybce 	<ul style="list-style-type: none"> prezentuje informacje o autorze utworu rysuje ilustracje do baśni i przygotowuje teatrzyk kamishibai

111–112. Jak napisać opowiadanie?	<ul style="list-style-type: none"> określa, czym jest opowiadanie i wymienia jego części opowiada ustnie, zachowując kolejność wydarzeń redaguje opowiadanie na podstawie historyjki obrazkowej 	<ul style="list-style-type: none"> opowiada ustnie, zachowując kolejność wydarzeń i trójdzielną kompozycję wypowiedzi redaguje początek opowiadania na podany temat redaguje opowiadanie zgodnie z planem 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje opowiadanie, zachowując kolejność wydarzeń i trójdzielną kompozycję 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje opowiadanie twórcze w wypowiedzi pisemnej stosuje odpowiednią kompozycję w wypowiedzi pisemnej wydziela akapity 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielnie, zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi, redaguje poprawne i wyczerpujące opowiadanie twórcze, unikając powtórzeń
113. Dobroć nagrodzona	<ul style="list-style-type: none"> czyta głośno wymienia bohaterów utworu wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze rozdziela wydarzenia realistyczne i fantastyczne definiuje baśń 	<ul style="list-style-type: none"> czyta głośno i cicho przedstawia bohaterów utworu przedstawia miejsce i czas wydarzeń formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze wskazuje wydarzenia realistyczne i fantastyczne wymienia charakterystyczne cechy baśni 	<ul style="list-style-type: none"> czyta głośno, wyraźnie oraz cicho opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze określa wydarzenia realistyczne i fantastyczne określa 2–3 cechy bohaterów utworu wskazuje w tekście dwie charakterystyczne cechy baśni 	<ul style="list-style-type: none"> czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze określa cechy bohaterów utworu wyraża swoją opinię o bohaterach i ich zachowaniu rozpoznaje czytany utwór jako baśń i wskazuje w nim charakterystyczne cechy baśni przedstawia pouczenie wypływające z baśni o szewczyku 	<ul style="list-style-type: none"> prezentuje informacje o autorze utworu redaguje opowiadanie, którego bohaterem jest postać z baśni
113–114. Ucieczka z krainy baśni	<ul style="list-style-type: none"> czyta głośno, z podziałem na role wymienia bohaterów utworu wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> czyta głośno i cicho przedstawia bohaterów utworu przedstawia miejsce i czas wydarzeń formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń 	<ul style="list-style-type: none"> czyta głośno, wyraźnie oraz cicho opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze określa wydarzenia realistyczne i fantastyczne 	<ul style="list-style-type: none"> czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> pracując w grupie, redaguje baśń

	<ul style="list-style-type: none"> • rozróżnia wydarzenia realistyczne i fantastyczne • definiuje baśń 	<p>przedstawionych w utworze</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje wydarzenia oraz postacie realistyczne i fantastyczne • wymienia charakterystyczne cechy baśni 	<ul style="list-style-type: none"> • określa 2–3 cechy bohatera utworu • wskazuje w tekście dwie charakterystyczne cechy baśni 	<ul style="list-style-type: none"> • określa cechy bohatera utworu • wyraża swoją opinię o bohaterze i jego zachowaniu • rozpoznaje czytany utwór jako baśń i wskazuje w nim charakterystyczne cechy baśni • rozpoznaje elementy rytmizujące utwór 	
115–117. Praktyka czyni mistrza	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia zasady ortograficzne pisowni <i>ch</i> i <i>h</i> • zapisuje poprawnie wyrazy z <i>ch</i> na końcu wyrazu 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje zasady ortograficzne pisowni <i>ch</i> i <i>h</i> • poprawnie zapisuje wyrazy z <i>h</i> w środku wyrazu 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy formy pokrewne i poprawnie zapisuje wyrazy z <i>h</i> wymieniającym się na <i>g</i>, <i>z</i>, <i>ż</i> • korzysta ze słownika ortograficznego 	<ul style="list-style-type: none"> • zapisuje poprawnie wyrazy z <i>h</i> niewymiennym 	<ul style="list-style-type: none"> • zapisuje poprawnie wszystkie podane wyrazy z trudnościami ortograficznymi (pisownia <i>ch</i> i <i>h</i>) • samodzielnie i sprawnie korzysta ze słownika ortograficznego • układa krótkie, zabawne historyjki, używając wyrazów z trudnościami ortograficznymi
118–119. Podsumowanie wiadomości z rozdziału 5.					
120. Co jest ważne w życiu?	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia kolory znajdujące się na obrazie • nazywa postaci występujące na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • prezentuje postacie przedstawione na obrazie • określa czas i miejsce sytuacji przedstawionej na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • określa dominujące na obrazie kolory • opisuje sytuację przedstawioną na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje pierwszy i drugi plan obrazu • opowiada w kilku zdaniach o sytuacji przedstawionej na obrazie • wyjaśnia, o czym może myśleć bohaterka obrazu 	<ul style="list-style-type: none"> • określa nastrój obrazu i uczucia, jakie wywołuje, oraz uzasadnia swoją wypowiedź • wyjaśnia związek tematyki obrazu z tytułem rozdziału • omawia elementy sztuki plastycznej: plan, barwy, kompozycję, światło, ruch

121. Magiczne słowa	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno • nazywa zwroty grzecznościowe 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno i cicho • posługuje się zwrotami grzecznościowymi 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, wyraźnie • poznając nową osobę, przedstawia się w kilku zdaniach 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, stosując odpowiednie tempo • wyjaśnia, jak rozumie sformułowanie <i>słowa stanowią klucz do ludzi</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>bon ton, taktowny, kindersztuba, savoir-vivre</i>
122. Jak przygotować podziękowanie?	<ul style="list-style-type: none"> • określa, czym jest forma podziękowania i wymienia jego najważniejsze elementy • redaguje ustne podziękowanie w określonej sytuacji 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje podziękowanie według wzoru • poprawnie zapisuje datę i miejsce wydarzenia 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje podziękowanie • stosuje zwroty grzecznościowe 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje pisemne podziękowanie, uwzględniając konieczne elementy • stosuje w wypowiedzi pisemnej odpowiednią kompozycję i układ graficzny 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie, zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi, redaguje podziękowanie
123. Gdy ludzie się różnią...	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno • wymienia bohaterów utworu • wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno i cicho • przedstawia bohaterów utworu • przedstawia miejsce i czas wydarzeń • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, wyraźnie • określa narratora utworu • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa 2–3 cechy głównego bohatera utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa cechy bohaterów utworu i ich relacje • wyraża swoją opinię o bohaterach i ich zachowaniu 	<ul style="list-style-type: none"> • proponuje inny tytuł dla fragmentu tekstu • samodzielnie korzysta ze słownika języka polskiego
124. Mogę przeciwstawić się przemocy	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno • wymienia bohaterów utworu • wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno i cicho • przedstawia bohaterów utworu • przedstawia miejsce i czas wydarzeń • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, wyraźnie oraz cicho • określa narratora utworu • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa 2–3 cechy głównego bohatera utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa cechy bohaterów utworu i ich relacje 	<ul style="list-style-type: none"> • pracując w grupie, ustala zasady, których przestrzeganie sprawi, że każdy będzie się czuł w szkole bezpiecznie

				<ul style="list-style-type: none"> • wyraża swoją opinię o bohaterach i ich zachowaniu 	
125. Jak rozwiązywać konflikty?	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, z podziałem na role • wymienia bohaterów utworu • wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno i cicho • przedstawia bohaterów utworu • przedstawia miejsce i czas wydarzeń • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wskazuje postacie oraz wydarzenia rzeczywiste i fantastyczne 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, wyraźnie • określa narratora utworu • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa 2–3 cechy głównego bohatera utworu • określa postacie oraz wydarzenia rzeczywiste i fantastyczne • pracując w grupie, redaguje podziękowanie w imieniu Ikukiego 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa cechy bohaterów utworu i ich relacje • wyraża swoją opinię o bohaterach i ich zachowaniu • pisze samodzielnie podziękowanie w imieniu Ikukiego 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie, zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi, redaguje opowiadanie twórcze o dalszych losach bohaterów
126. Jak Karol Lew przeżywał stratę brata?	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno • wymienia bohaterów utworu • wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze • nazywa uczucia: <i>smutek, rozpacz, żal, samotność, tęsknota</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno i cicho • przedstawia bohaterów utworu • przedstawia miejsce i czas wydarzeń • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, wyraźnie oraz cicho • określa narratora utworu • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa 2–3 cechy bohaterów utworu • używa 2–3 nazw uczuć w notatce 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa cechy bohaterów utworu i ich relacje • wyraża swoją opinię o bohaterach i ich zachowaniu • używa w notatce nazw uczuć: <i>smutek, rozpacz, żal, samotność, tęsknota</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • prezentuje informacje o autorce utworu • samodzielnie, poprawnie pod względem językowym i ortograficznym, opisuje fantastyczną krainę Nangijalę

<p>127. Jak zapisać rozmowę?</p>	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje dialog w tekście literackim 	<ul style="list-style-type: none"> uzupełnia dialog odpowiednimi znakami interpunkcyjnymi 	<ul style="list-style-type: none"> prowadzi rozmowy na zadany temat dobiera synonimy do czasowników: <i>powiedzieć, mówić</i> 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje dialog na określony temat poprawnie zapisuje rozmowę 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielnie, zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi, redaguje dialog, stosując odpowiednie znaki interpunkcyjne
<p>128. Pisownia wielką literą – państwa, regiony, miasta, dzielnice, wsie</p>	<ul style="list-style-type: none"> wymienia zasady ortograficzne pisowni wielką literą nazw państw, miast, dzielnic, regionów, mieszkańców państw i regionów wymienia zasady pisowni małą literą nazw mieszkańców miast, dzielnic, wsi 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje zasady ortograficzne pisowni wielką literą nazw państw, miast, dzielnic, regionów, mieszkańców państw i regionów stosuje zasady pisowni małą literą nazw mieszkańców miast, dzielnic, wsi 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie zapisuje nazwy państw, miast, dzielnic, regionów, mieszkańców państw i regionów korzysta ze słownika ortograficznego 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie zapisuje małą literą przymiotniki utworzone od nazw własnych 	<ul style="list-style-type: none"> zapisuje poprawnie wszystkie podane wyrazy z trudnościami ortograficznymi (pisownia małą i wielką literą)
<p>129. Lubię czytać komiksy</p>	<ul style="list-style-type: none"> odczytuje dialogi w dymkach wskazuje charakterystyczne cechy komiksu 	<ul style="list-style-type: none"> czyta komiks wskazuje 2–3 charakterystyczne cechy komiksu 	<ul style="list-style-type: none"> opowiada treść komiksu wskazuje charakterystyczne cechy komiksu 	<ul style="list-style-type: none"> odczytuje uczucia i emocje przedstawione na rysunkach 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy własny komiks z poznanymi bohaterami
<p>130. Jak kot stał się lekarstwem na nerwy?</p>	<ul style="list-style-type: none"> czyta głośno, z podziałem na role wskazuje bohatera utworu wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> czyta głośno i cicho przedstawia bohatera utworu przedstawia miejsce i czas wydarzeń formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> czyta głośno, wyraźnie oraz cicho określa narratora utworu opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze określa 2–3 cechy głównego bohatera utworu 	<ul style="list-style-type: none"> czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze określa cechy bohatera utworu wyraża swoją opinię o bohaterze i jego zachowaniu wyjaśnia, co oznacza określenie <i>praktyczny</i> 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielnie, zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi, redaguje opowiadanie twórcze o dalszych losach bohatera

				<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia swoje sposoby radzenia sobie ze stresem 	
131. Jak rozpoznać orzeczenie i podmiot?	<ul style="list-style-type: none"> • podaje nazwy głównych części zdania 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje podmiot jako wykonawcę czynności • wskazuje orzeczenie jako określenie czynności lub stanu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje podmiot i orzeczenie w podanych zdaniach 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje główne części zdania w tekście 	
132–133. Czy różni się zdanie od równoważnika zdania?	<ul style="list-style-type: none"> • określa, czym jest równoważnik zdania 	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnia zdanie od równoważnika zdania 	<ul style="list-style-type: none"> • przekształca równoważniki zdania w zdania 	<ul style="list-style-type: none"> • przekształca zdania w równoważniki zdania 	
134. Przecinek w zdaniu	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia zasady użycia przecinka w zdaniu • wymienia spójniki, przed którymi należy postawić przecinek • wymienia spójniki, przed którymi nie należy stawiać przecinka 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje zasady użycia przecinka w zdaniu • stawia przecinek między wyrazami stanowiącymi wyliczenie 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie oddziela przecinkiem zdania składowe, stawiając przecinek przed spójnikami: <i>ale, lecz, czyli, bo, więc, a</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje przecinek zgodnie z zasadami interpunkcji 	<ul style="list-style-type: none"> • bezbłędnie zapisuje tekst z trudnościami interpunkcyjnymi (przecinek)
135–136. Podsumowanie wiadomości z rozdziału 6.					
137. Gdybym znalazł się w takim miejscu...	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia kolory znajdujące się na obrazie • nazywa postaci i elementy występujące na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • prezentuje postacie i elementy przedstawione na obrazie • określa czas i miejsce sytuacji przedstawionej na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • określa dominujące na obrazie kolory, źródło światła, ruch • opisuje sytuację przedstawioną na obrazie • określa nastrój, jaki wywołuje obraz 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje pierwszy i drugi plan obrazu • opowiada w kilku zdaniach o sytuacji przedstawionej na obrazie • opisuje sposób przedstawienia zjawisk przyrody: wiatru, chmur, deszczu • opisuje umieszczone na obrazie elementy realistyczne i fantastyczne 	<ul style="list-style-type: none"> • określa nastrój obrazu i uczucia, jakie wywołuje, oraz uzasadnia swoją wypowiedź • omawia elementy sztuki plastycznej: plan, barwy, kompozycję, światło, ruch • układa krótkie opowiadanie o wydarzeniach rozgrywających się w miejscu przedstawionym na obrazie

<p>138–139. Pragnienia a potrzeby</p>	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno • wymienia bohaterów utworu • wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno i cicho • przedstawia bohaterów utworu • przedstawia miejsce i czas wydarzeń • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, wyraźnie oraz cicho • określa narratora utworu • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa 2–3 cechy głównego bohatera utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa cechy bohaterów utworu • wyraża swoją opinię o bohaterach i ich zachowaniu 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie, zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi, redaguje opowiadanie twórcze o dalszych losach bohatera
<p>140. Zatopić się w marzeniach</p>	<ul style="list-style-type: none"> • czyta wiersz głośno • określa, czym jest podmiot liryczny • definiuje wersy i rymy • wyjaśnia pojęcie adresata utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta wiersz głośno, wyraźnie • przedstawia bohatera wiersza • wskazuje w tekście wiersza wersy i rymy 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta wiersz, podkreślając głosem ważne słowa • określa temat wiersza • wyjaśnia, dlaczego poeta nazywa bohatera marzycielem • wymienia dwa uczucia, jakie wyraża utwór 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację • przedstawia uczucia, jakie wyraża utwór • określa nastrój utworu • wyraża swoją opinię o bohaterze wiersza • wypowiada się na temat swoich marzeń 	<ul style="list-style-type: none"> • prezentuje informacje o autorze wiersza • samodzielnie korzysta ze słownika języka polskiego • używa zwrotów: <i>zatopić się w marzeniach</i>, <i>uciekać w świat marzeń</i>, <i>marzyć na jawie</i>
<p>141. Jak napisać ogłoszenie?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • określa, czym jest ogłoszenie i wymienia jego najważniejsze elementy 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje ogłoszenie według wzoru • poprawnie zapisuje datę i miejsce wydarzenia 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje ogłoszenie • pisze krótko, zwięźle i konkretnie • podaje informacje kontaktowe 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje pisemnie ogłoszenie, uwzględniając jego konieczne elementy • w wypowiedzi pisemnej stosuje odpowiednią kompozycję i układ graficzny 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie, zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi, redaguje ogłoszenie

<p>142. Kiedy marzenia się spełniają?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • czyta utwór głośno • definiuje pojęcie podmiotu lirycznego i adresata utworu • określa, czym jest wers, rym, refren 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta utwór głośno, wyraźnie • przedstawia podmiot liryczny • wskazuje w tekście wersy i rymy • wskazuje wers, w którym znajduje się zwrot do adresata utworu • wskazuje w utworze refren 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta utwór, podkreślając głosem ważne słowa • określa temat utworu • określa adresata utworu • określa podmiot liryczny • wymienia dwa uczucia, jakie wyraża utwór • wyszukuje w tekście radę, jakiej udziela osoba mówiąca 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta utwór, stosując odpowiednie tempo i intonację • opisuje adresata utworu • przedstawia uczucia, jakie wyraża utwór • określa nastrój utworu • wyszukuje w tekście rady, jakich udziela osoba mówiąca 	<ul style="list-style-type: none"> • odpowiada pisemnie na pytania zawarte w piosence: <i>Dokąd biegną sny, gdy mija noc? Gdzie czekają, aż je znajdzie ktoś?</i>
<p>143. Marzenia się spełniają</p>	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno • wymienia bohaterów tekstu • wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno i cicho • przedstawia bohaterów utworu • przedstawia miejsce i czas wydarzeń • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, wyraźnie oraz cicho • określa temat artykułu • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w tekście artykułu • korzystając z podanego słownictwa, redaguje wypowiedź pisemną na temat przedstawiony w artykule 	<ul style="list-style-type: none"> • zbiera informacje i opowiada o działalności Fundacji Mam Marzenie • zbiera informacje i sporządza notatkę do gazetki szkolnej na temat: <i>Wolontariat w naszej szkole</i>
<p>144–145. Ciekawe pomysły</p>	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, z podziałem na role • wymienia bohaterów utworu • wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno i cicho • przedstawia bohaterów utworu • przedstawia miejsce i czas wydarzeń • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, wyraźnie oraz cicho • określa narratora utworu • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa 2–3 cechy bohaterów utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa cechy bohaterów utworu • wyraża swoją opinię o bohaterach, ich zachowaniu i 	<ul style="list-style-type: none"> • wyszukuje w bibliotece lub internecie informacje o wynalazku, który miał szczególne znaczenie dla ludzi, oraz przygotowuje na ten temat notatkę

				prezentowanych pomysłach	
146. Spotkanie z lekturą <i>Kajko i Kokosz. Szkoła latania</i>	<ul style="list-style-type: none"> • odczytuje dialogi w dymkach • wymienia bohaterów komiksu • wskazuje charakterystyczne cechy komiksu 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta komiks • przedstawia bohaterów komiksu • wskazuje 2–3 charakterystyczne cechy komiksu • przedstawia miejsce i czas wydarzeń 	<ul style="list-style-type: none"> • określa 2–3 cechy bohaterów komiksu • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w komiksie • wskazuje charakterystyczne cechy komiksu 	<ul style="list-style-type: none"> • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w komiksie • opisuje magiczne przedmioty • odczytuje uczucia i emocje przedstawione na rysunkach 	<ul style="list-style-type: none"> • prezentuje informacje o autorze komiksu • wyczerpująco wypowiada się na temat wydarzeń przedstawionych w komiksie, odwołując się do znajomości całej lektury
147. Marzenie o lataniu	<ul style="list-style-type: none"> • odczytuje dialogi w dymkach • wskazuje charakterystyczne cechy komiksu 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta komiks • przedstawia bohaterów komiksu • przedstawia miejsce i czas wydarzeń • wskazuje 2–3 charakterystyczne cechy komiksu 	<ul style="list-style-type: none"> • określa 2–3 cechy bohaterów komiksu • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w komiksie • układa ramowy plan wydarzeń • wskazuje charakterystyczne cechy komiksu 	<ul style="list-style-type: none"> • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w komiksie • opisuje magiczne przedmioty • odczytuje uczucia i emocje przedstawione na rysunkach • układa szczegółowy plan wydarzeń 	<ul style="list-style-type: none"> • rysuje własny komiks o zabawnym wydarzeniu
148. Krótką historia komiksu	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje najbardziej znanych bohaterów komiksów • podaje tytuł swojego ulubionego komiksu • wskazuje charakterystyczne cechy komiksu 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia najbardziej znanych bohaterów komiksów • przedstawia w 2–3 zdaniach swój ulubiony komiks • wymienia najbardziej znanych autorów komiksów • wskazuje 2–3 charakterystyczne cechy komiksu 	<ul style="list-style-type: none"> • określa początki sztuki komiksowej w Polsce • przedstawia najbardziej znanych autorów komiksów • przedstawia swój ulubiony komiks • wskazuje charakterystyczne cechy komiksu 	<ul style="list-style-type: none"> • prezentuje początki sztuki komiksowej w Polsce i na świecie • prezentuje najbardziej znanych autorów komiksów • prezentuje ulubiony komiks • określa charakterystyczne cechy komiksu • sporządza notatkę 	<ul style="list-style-type: none"> • wyszukuje w bibliotece lub internecie informacje o pierwszych polskich komiksach

			<ul style="list-style-type: none"> notuje w dowolnej formie najważniejsze informacje 		
149. Od marynarzy do rycerzy	<ul style="list-style-type: none"> czyta głośno, z podziałem na role 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje charakterystyczne cechy wywiadu 	<ul style="list-style-type: none"> notuje rady dla początkujących twórców komiksów 	<ul style="list-style-type: none"> układa pytania do wywiadu 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia pisemnie, jak rozumie ostatnie dwa zdania wypowiedzi Janusza Christy
150. Jak odróżnić zdanie pojedyncze od złożonego?	<ul style="list-style-type: none"> odróżnia zdanie pojedyncze od zdania złożonego 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje zdania składowe w zdaniu złożonym 	<ul style="list-style-type: none"> układa zdania złożone ze zdań pojedynczych 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje odpowiednie spójniki, łącząc zdania pojedyncze w zdanie złożone 	
151. Czym różni się zdanie nierozwinięte od zdania rozwiniętego?	<ul style="list-style-type: none"> odróżnia zdanie pojedyncze nierozwinięte od zdania pojedynczego rozwiniętego 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje grupę podmiotu i grupę orzeczenia w zdaniu pojedynczym rozwiniętym 	<ul style="list-style-type: none"> rozwija zdania nierozwinięte w zdania rozwinięte 	<ul style="list-style-type: none"> buduje zdania pojedyncze rozwinięte 	
152. Przecinek w zdaniu złożonym	<ul style="list-style-type: none"> wymienia zasady użycia przecinka w zdaniu wymienia spójniki, przed którymi należy postawić przecinek wymienia spójniki, przed którymi nie należy stawiać przecinka 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje zasady użycia przecinka w zdaniu 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie oddziela przecinkiem zdania składowe 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje przecinek zgodnie z zasadami interpunkcji 	<ul style="list-style-type: none"> bezbłędnie zapisuje tekst z trudnościami interpunkcyjnymi (przecinek)
153. Marzę, by w przyszłości być...	<ul style="list-style-type: none"> odczytuje dialogi w dymkach wymienia bohatera komiksu wskazuje charakterystyczne cechy komiksu 	<ul style="list-style-type: none"> czyta komiks przedstawia bohatera komiksu i jego marzenia przedstawia miejsce i czas wydarzeń wskazuje 2-3 charakterystyczne cechy komiksu 	<ul style="list-style-type: none"> określa 2-3 cechy bohatera komiksu przedstawia marzenia bohatera komiksu opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w komiksie wskazuje charakterystyczne cechy komiksu 	<ul style="list-style-type: none"> określa cechy bohatera komiksu opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w komiksie odczytuje uczucia i emocje przedstawione na rysunkach wypowiada się na temat własnych marzeń 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia w dowcipny sposób na kilku rysunkach swoje marzenia samodzielnie, zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi, redaguje opowiadanie twórcze zatytułowane <i>Gdybym został Supermanem...</i>

154–155. Podsumowanie wiadomości z rozdziału 7.

<p>156. Wakacje tuż, tuż...</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia kolory znajdujące się na obrazie • wymienia postaci występujące na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • prezentuje postacie przedstawione na obrazie • określa czas i miejsce przedstawione na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • określa dominujące na obrazie kolory, źródło światła • opisuje sytuację przedstawioną na obrazie • określa nastrój, jaki wywołuje obraz 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje pierwszy i drugi plan obrazu • opowiada w kilku zdaniach o sytuacji przedstawionej na obrazie • opisuje pejzaż i ukazane na obrazie postacie 	<ul style="list-style-type: none"> • określa nastrój obrazu i uczucia, jakie wywołuje, oraz uzasadnia swoją wypowiedź • omawia elementy sztuki plastycznej: plan, barwy, kompozycję, światło, ruch • wymyśla i opowiada historię, która mogłaby się wydarzyć w miejscu ukazanym na obrazie
---	--	---	---	--	---

-

- Opracowała: Lidia Banczerz

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny

***NOWE Słowa na start!* klasa 5, edycja do uszczuplonej podstawy programowej 2024**

Prezentowane wymagania edukacyjne są zintegrowane z podręcznikiem *NOWE Słowa na start!* w klasie 5. Wymagania dostosowano do sześciostopniowej skali ocen.

<p>Numer i temat lekcji</p>	<p>Wymagania na ocenę dopuszczającą</p> <p>Uczeń potrafi:</p>	<p>Wymagania na ocenę dostateczną</p> <p>Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:</p>	<p>Wymagania na ocenę dobrą</p> <p>Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:</p>	<p>Wymagania na ocenę bardzo dobrą</p> <p>Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:</p>	<p>Wymagania na ocenę celującą</p> <p>Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:</p>
------------------------------------	---	---	---	--	---

<p>2. Szukam przyjaciela na dobre i na złe</p>	<ul style="list-style-type: none"> wymienić kolory występujące na obrazie wskazać postacie występujące na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> zaprezentować postacie przedstawione na obrazie określić czas i miejsce sytuacji przedstawionej na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> określić kolory dominujące na obrazie opisać sytuację przedstawioną na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> określić elementy statyczne i dynamiczne obrazu opisać pierwszy i drugi plan obrazu wymienić wartości ważne w życiu człowieka na podstawie dzieła sztuki 	<ul style="list-style-type: none"> określić nastrój obrazu i uzasadnić swoją wypowiedź opowiedzieć o sposobach spędzania wolnego czasu z przyjaciółmi przedstawić własne zdanie na temat sytuacji sprzyjających nawiązywaniu przyjaźni nadać inny tytuł obrazowi i uzasadnić swoją opinię
<p>3. Czy kumpel to już przyjaciel?</p>	<ul style="list-style-type: none"> przeczytać wiersz głośno wymienić bohaterów wiersza zdefiniować wers i strofę podać wyrazy bliskoznaczne do słowa <i>kumpel</i> skorzystać ze słownika języka polskiego 	<ul style="list-style-type: none"> przeczytać wiersz głośno, wyraźnie przedstawić bohaterów utworu wskazać w tekście wiersza wers i strofę wyszukać w tekście elementy opisu bohatera utworu 	<ul style="list-style-type: none"> przeczytać wiersz, podkreślając głosem ważne słowa określić temat wiersza wskazać w tekście wiersza rymy określić 3–4 cechy bohatera utworu zastosować wyrazy bliskoznaczne do słowa <i>kumpel</i> 	<ul style="list-style-type: none"> przeczytać wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację określić podmiot liryczny określić nastrój utworu wskazać w tekście wiersza porównania opisać uczucia wyrażone w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, w jakim celu zostały użyte w wierszu porównania sporządzić notatkę w formie schematu opisać wygląd i cechy swojego przyjaciela

				<ul style="list-style-type: none"> określić cechy bohatera utworu 	
4. Przyjaźń poddana próbie	<ul style="list-style-type: none"> czytać głośno wymienić bohaterów utworu powiedzieć 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> czytać głośno i cicho przedstawić bohaterów utworu opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze wskazać w tekście utworu wersy, strofy 	<ul style="list-style-type: none"> czytać głośno, wyraźnie i cicho określić narratora opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w utworze z punktu widzenia bohatera utworu wskazać rymy w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację ciekawie opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w utworze wyjaśnić, jak rozumie ostatnie wersy utworu stworzyć komiks 	<ul style="list-style-type: none"> zaprezentować informacje o autorze podać przykłady z życia codziennego obrazujące przyjaźń wystawioną na próbę wyjaśnić, jak rozumie pojęcie <i>prawdziwa przyjaźń</i> ułożyć w grupie <i>kodeks przyjaźni</i> stworzyć spójne opowiadanie
5. i 6. Jak stać się prawdziwym przyjacielem?	<ul style="list-style-type: none"> czytać głośno wymienić bohaterów utworu powiedzieć 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> czytać głośno i cicho przedstawić bohaterów utworu wskazać miejsce wydarzeń opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> czytać głośno, wyraźnie i cicho określić narratora przedstawić miejsce i czas wydarzeń określić 2–3 cechy bohaterów utworu opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> czytać z podziałem na role, stosując odpowiednie tempo i intonację określić cechy bohaterów utworu odróżnić narrację pierwszoosobową od trzecioosobowej wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu 	<ul style="list-style-type: none"> określić problematykę utworu wyjaśnić, jak rozumie słowa: <i>Wielki ciężar spadł mu z serca</i>

			<ul style="list-style-type: none"> wykorzystać w praktyce poznane słownictwo 	<ul style="list-style-type: none"> określić uczucia bohaterów wziąć aktywny udział w rozmowie 	
7. i 8. Piszemy opowiadanie z dialogiem	<ul style="list-style-type: none"> wskazać elementy wyróżniające opowiadanie komponować początek opowiadania podjąć próby redagowania prostego opowiadania twórczego podjąć próby wprowadzania do opowiadania krótkiego dialogu 	<ul style="list-style-type: none"> wyszukać w tekście informacyjnym najważniejsze wiadomości ułożyć prosty plan wydarzeń zredagować proste opowiadanie twórcze wprowadzić do opowiadania dialog w wypowiedzi pisemnej podjąć próby wydzielenia akapitów 	<ul style="list-style-type: none"> zredagować opowiadanie twórcze zredagować opowiadanie zgodnie z planem wprowadzić do opowiadania dialog, stosując poprawną interpunkcję w wypowiedzi pisemnej zastosować trójdzielny kompozycję w wypowiedzi pisemnej wydzielić akapity 	<ul style="list-style-type: none"> zredagować opowiadanie, zachowując kolejność wydarzeń i trójdzielny kompozycję wypowiedzi wskazać, jaką funkcję może pełnić dialog w wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielnie i zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi zredagować poprawne i wyczerpujące opowiadanie twórcze z dialogiem, unikając powtórzeń
9. O głoskach, literach i sylabach	<ul style="list-style-type: none"> odróżnić głoskę od litery odróżnić literę od sylaby 	<ul style="list-style-type: none"> odróżnić samogłoskę od spółgłoski określić liczbę głosek w wyrazie dzielić wyrazy na sylaby 	<ul style="list-style-type: none"> wskazywać spółgłoski i samogłoski określać liczbę głosek, liter i sylab w wyrazie 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielnie określać samogłoski i spółgłoski samodzielnie określać liczbę głosek, liter i sylab 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielnie i poprawnie dzieli wyrazy na sylaby, wskazując różne możliwości podziału

				w każdym wskazanym wyrazie	
10. Odróżniam głoski miękkie od twardych	<ul style="list-style-type: none"> • podzielić wyraz na głoski, litery i sylaby • zreferować informacje o głoskach miękkich i twardych • wskazać spółgłoski miękkie i twarde 	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnić spółgłoski miękkie od twardych • zapisać wyrazy ze spółgłoskami miękkimi 	<ul style="list-style-type: none"> • określić spółgłoski miękkie i twarde • poprawnie zapisać wyrazy ze spółgłoskami miękkimi 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie określić spółgłoski miękkie i twarde • wyjaśnić, do jakich nieporozumień może prowadzić niepoprawne zapisywanie wyrazów ze spółgłoskami miękkimi 	<ul style="list-style-type: none"> • bezbłędnie zapisać liczebniki ze spółgłoskami miękkimi
11. Z miłości do zwierząt	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno • wymienić bohaterów utworu • powiedzieć 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • skorzystać ze słownika języka polskiego, aby odnaleźć potrzebne informacje 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno i cicho • przedstawić bohaterów utworu • określić 3–4 cechy głównego bohatera utworu • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno, wyraźnie i cicho • określić narratora • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • określić cechy głównego bohatera utworu • opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • określić narratora w pierwszej i w drugiej części utworu • ciekawie opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić cechy bohatera utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie i zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi zredagować opowiadanie twórcze, czyniąc narratorem zwierzę • wyrazić swój sąd na temat trafności rysunku zamieszczonego na okładce książki

				<ul style="list-style-type: none"> • wyrazić swój sąd o bohaterze i jego zachowaniu • porównać doświadczenia bohaterów z własnymi • aktywnie uczestniczyć w rozmowie 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować wypowiedź argumentacyjną
<p>12. i 13. Co znajdziemy w encyklopedii?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać tekst informacyjny • wskazać elementy hasła encyklopedycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnić tekst informacyjny od tekstu literackiego • określić elementy hasła encyklopedycznego • odczytać skróty stosowane w encyklopedii 	<ul style="list-style-type: none"> • określić cechy tekstu informacyjnego • określić, pod jakimi hasłami należy szukać określonych informacji • wyszukać wskazane hasła w encyklopedii tradycyjnej 	<ul style="list-style-type: none"> • wyszukać wskazane hasła w encyklopedii online • korzystać z encyklopedii tradycyjnej i online • wyjaśnić, z jakiej encyklopedii lepiej korzystać i uzasadnić swoje zdanie • zapisać pozyskane informacje na różne sposoby 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie korzystać z encyklopedii tradycyjnej i online, wyszukując potrzebne informacje • zebrać informacje na temat encyklopedii znajdujących się w bibliotece szkolnej

<p>14. i 15. Dlaczego warto pomagać innym?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno • wymienić bohaterów utworu • określić 2–3 cechy bohatera • wymienić wydarzenia przedstawione w utworze • skorzystać ze słownika języka polskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno i cicho • rozpoznać opowiadanie • przedstawić bohaterów utworu • sformułować 3–4 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • podjąć próbę zredagowania planu wydarzeń • odróżniać pytania otwarte i zamknięte 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno, wyraźnie i cicho • określić narratora • określić czas wydarzeń • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić cechy bohatera • zredagować plan wydarzeń 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno i cicho, stosując odpowiednie tempo i intonację • określić charakterystyczne cechy opowiadania • ciekawie opowiadać o wydarzeniach przedstawionych w utworze • wyrazić swój sąd o bohaterze i jego zachowaniu • porównać doświadczenia bohatera z własnymi • formułować do tekstu pytania otwarte i zamknięte 	<ul style="list-style-type: none"> • podać przykłady działań wolontariuszy • sformułować argumenty przemawiające za tym, że warto pomagać • przedstawić pomysły na ciekawe i pożyteczne spędzanie wolnego czasu
<p>16. Kim jesteśmy w internecie?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno • wymienić bohaterów utworu • określić 2–3 cechy bohatera • wymienić wydarzenia 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno i cicho • rozpoznać opowiadanie • przedstawić bohaterów utworu • sformułować 3–4 zdania na temat wydarzeń 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno, wyraźnie i cicho • określić narratora • określić miejsce i czas wydarzeń • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno i cicho, stosując odpowiednie tempo i intonację • określić charakterystyczne cechy opowiadania • ciekawie opowiadać o 	<ul style="list-style-type: none"> • korzystając ze słownika, wyjaśnić znaczenie słów: <i>pozer, szpan, trendy</i> • przedstawić pomysły na ciekawe spędzanie wolnego czasu bez

	przedstawione w utworze	przedstawionych w utworze	przedstawionych w utworze <ul style="list-style-type: none"> • określić cechy bohatera • wyjaśnić, z jakiego powodu bohater w e-mailach podaje się za inną osobę 	wydarzeniach przedstawionych w utworze <ul style="list-style-type: none"> • wyrazić swój sąd o bohaterze i jego zachowaniu • porównać doświadczenia bohatera z własnymi • zredagować rady dla osoby, która udaje kogoś innego • analizować ilustrację do tekstu 	komputera i smartfona
17. Porozmawiasz ze mną?	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić różne sposoby komunikowania się w internecie • wymienić zasady obowiązujące osoby korzystające z komunikowania się za pomocą internetu • podjąć próbę zredagowania SMS-a do kolegi 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać różne sposoby komunikowania się w internecie • zredagować SMS-a do kolegi • wypowiedzieć się na temat własnych sposobów komunikowania się z innymi 	<ul style="list-style-type: none"> • podawać przykłady udogodnień i zagrożeń wynikających z komunikowania się w internecie • wyjaśnić, dlaczego ludzie chętnie korzystają z internetu • zredagować SMS-a do nauczyciela • wskazać wady i zalety korzystania z komunikatorów 	<ul style="list-style-type: none"> • określić udogodnienia i zagrożenia wynikające z komunikowania się w internecie • włączyć się do dyskusji na forum • sformułować zasady właściwego zachowania się w internecie • podać różnice między językiem młodzieżowym a językiem literackim 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie słów: <i>hejter</i>, <i>trollowanie</i> • zredagować komentarz do podanego posta • pracując w grupie, przygotować w formie makiety projekt klasowej strony internetowej

<p>18. Jak napisać e-mail?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnić list elektroniczny od listu tradycyjnego • wymienić zasady pisania listów elektronicznych • podjąć próbę zredagowania e-maila do kolegi 	<ul style="list-style-type: none"> • zredagować e-maila do kolegi • stosować niektóre zasady pisania listów elektronicznych 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie zredagować e-maila do kolegi • zapisać adres e-mailowy • stosować zasady pisania listów elektronicznych • określić temat wiadomości • stosować zwroty do adresata i zwroty pożegnalne • informować odbiorcę o przesyłaniu plików w załączniku • uzupełnić list elektroniczny wskazanymi wyrazami w odpowiedniej formie • podać zasady pisania listów zgodnie z etykietą językową 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie zapisać adres e-mailowy • trafnie określić temat wiadomości • stosować poprawne zwroty do adresata • stosować pożegnalne zwroty grzecznościowe • informować poprawnie odbiorcę o przesyłaniu plików w załączniku • pisać poprawnie pod względem językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym 	<ul style="list-style-type: none"> • zredagować e-maila do osoby dorosłej lub instytucji
<p>19. Czasownik we własnej osobie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wskazywać czasowniki wśród innych części mowy 	<ul style="list-style-type: none"> • odróżniać czasowniki w czasach przeszłym, 	<ul style="list-style-type: none"> • określać rodzaj czasownika • odmieniać 	<ul style="list-style-type: none"> • określać osobę, liczbę i rodzaj czasownika 	<ul style="list-style-type: none"> • zredagować krótkie teksty, używając

	<ul style="list-style-type: none"> wymienić osoby, liczby i rodzaje czasownika 	<p>teraźniejszym i przyszłym</p> <ul style="list-style-type: none"> określać osobę i liczbę czasownika 	<p>czasowniki przez liczby i osoby</p> <ul style="list-style-type: none"> stosować czasowniki w czasach przeszłym i teraźniejszym w odpowiednich formach rozpoznać autora wypowiedzi na podstawie formy czasownika 	<ul style="list-style-type: none"> stosować odpowiednie formy czasowników w czasie przyszłym określa, jaką funkcję w wypowiedzi pełni czasownik 	<p>poprawnych form czasu przyszłego</p> <ul style="list-style-type: none"> samodzielnie i bezbłądnie określać osobę, liczbę, rodzaj, czas czasownika
<p>20. Wskazuję formy osobowe i nieosobowe czasownika</p>	<ul style="list-style-type: none"> wskazać bezokoliczniki wskazać czasowniki w formie osobowej uzupełnić tekst odpowiednimi formami czasowników 	<ul style="list-style-type: none"> odróżnić bezokoliczniki od czasowników w formie osobowej wskazać nieosobowe formy czasownika przekształcić wypowiedzenie z nieosobowymi formami czasownika, tak aby wskazać wykonawcę czynności 	<ul style="list-style-type: none"> odróżnić nieosobowe formy czasownika od form osobowych zredagować opis ilustracji, używając form zakończonych na <i>-no</i> i <i>-to</i> 	<ul style="list-style-type: none"> zredagować przepis, używając bezokoliczników wyjaśnić cel stosowania form nieosobowych czasownika 	<ul style="list-style-type: none"> przekształcić tekst, używając osobowych form czasownika zgodnie z określonym celem wypowiedzenia stosować nieosobowe formy czasownika zredagować tekst, używając form zakończonych na <i>-no</i> i <i>-to</i>

<p>21. Poprawnie stosuję czasowniki w różnych trybach</p>	<ul style="list-style-type: none"> wymienić tryby czasownika odmieniać czasownik przez osoby i liczby w trybie orzekającym 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać czasowniki w trybach orzekającym, rozkazującym i przypuszczającym odmieniać czasownik przez osoby i liczby w trybach rozkazującym i przypuszczającym 	<ul style="list-style-type: none"> określić tryb czasownika występującego w zdaniu układać zdania z czasownikiem w trybach rozkazującym i przypuszczającym 	<ul style="list-style-type: none"> odróżnić czasowniki w trybie orzekającym od tych w trybie rozkazującym i przypuszczającym ułożyć zdania na określony temat, stosując określony tryb czasownika 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie odmienić czasowniki przez osoby w trybach orzekającym, przypuszczającym i rozkazującym przekształcić zdania z czasownikami w trybie orzekającym w formę poleceń zredagować krótki tekst o swoich planach lub marzeniach, używając trybu przypuszczającego określić intencje wypowiedzi
<p>22. Piszemy poprawnie wyrazy z częstką <i>by</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> wskazać formę osobową czasownika w trybie przypuszczającym wymienić zasady zapisywania cząstki <i>by</i> z czasownikami w 	<ul style="list-style-type: none"> odróżnić formę osobową czasownika w trybie przypuszczającym od innych form czasownika wymienić zasady zapisywania cząstki <i>by</i> ze spójnikami 	<ul style="list-style-type: none"> stosować w zdaniach odpowiednie formy czasowników z częstką <i>by</i> i poprawnie je zapisywać poprawnie zapisywać cząstkę <i>by</i> ze spójnikami 	<ul style="list-style-type: none"> bezbłędnie zapisać cząstkę <i>by</i> z czasownikami w formie osobowej, przed czasownikami, z bezokolicznikami i ze spójnikami 	<ul style="list-style-type: none"> przekształcać wypowiedzenia, stosując łączną lub rozdzielną pisownię cząstki <i>by</i>

	<p>formie osobowej i bezokolicznikom i</p> <ul style="list-style-type: none"> poprawnie zapisać cząstkę <i>by</i> z czasownikami w formie osobowej 	<ul style="list-style-type: none"> zastosować zasady zapisywania cząstki <i>by</i> z czasownikami w formie osobowej i z bezokolicznikami 			
23. Wikipedia od kuchni	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznać tekst informacyjny czytać głośno tekst informacyjny wskazać w tekście informacje na temat Wikipedii 	<ul style="list-style-type: none"> odróżnić tekst informacyjny od tekstu literackiego czytać głośno i cicho wynotowywać najważniejsze informacje 	<ul style="list-style-type: none"> objaśnić, czym jest Wikipedia określić różnice między encyklopedią PWN a wolną encyklopedią wyszukać określone hasła w Wikipedii sporządzić notatkę na temat Wikipedii 	<ul style="list-style-type: none"> wyszukać określone informacje w Wikipedii sporządzić notatkę w określonej formie na temat kryteriów, które musi spełniać artykuł w Wikipedii wyjaśnić, dlaczego warto korzystać z Wikipedii i uzasadnić swoje zdanie 	<ul style="list-style-type: none"> wyszukać w internecie informacje, jakie kryteria musi spełniać tekst oznaczony jako <i>Artykuł na medal</i> samodzielnie korzystać z Wikipedii
24. i 25. Powtarzamy wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> powtarzać i selekcjonować informacje 	<ul style="list-style-type: none"> wskazywać w tekście epitety, porównania, rymy określać liczbę głosek, liter, sylab i 	<ul style="list-style-type: none"> określać funkcję środków stylistycznych użytych w tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> redagować opowiadanie twórcze z dialogiem, e-mail, notatkę 	<ul style="list-style-type: none"> redagować opowiadanie twórcze z dialogiem, e-mail,

	<ul style="list-style-type: none"> • identyfikować tekst informacyjny • określać podmiot liryczny, bohatera i narratora • wyróżniać różne sposoby współczesnego komunikowania się • odmieniać czasownik przez osoby, liczby, rodzaje i czasy • rozróżniać formy nieosobowe czasownika, tryby czasownika • odróżniać samogłoski od spółgłosek, spółgłoski twarde od miękkich 	<p>samogłosek w wyrazie</p> <ul style="list-style-type: none"> • stosować tryby czasownika 	<ul style="list-style-type: none"> • wnioskować na podstawie poznanych tekstów • dostosowywać styl tekstu do sytuacji komunikacyjnej • poprawnie zapisywać cząstkę - <i>by</i> z czasownikami • redagować opowiadania z uwzględnieniem kolejności wydarzeń • wymienić zasady pisania listów zgodnie z etykietą językową 	<ul style="list-style-type: none"> • stosować poprawną interpunkcję w zapisie dialogu • wyodrębnić akapity w opowiadaniu 	<p>notatkę w sposób poprawny</p> <ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie i krytycznie korzystać z różnych źródeł informacji
--	---	---	--	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • zna i stosuje zasady pisowni cząstki <i>-by</i> • korzystać z encyklopedii PWN i Wikipedii • podejmować próby redagowania planu wydarzeń, opowiadania twórczego z dialogiem, e-maila, notatki 				
26. Powiedz mi, co czujesz	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić kolory występujące na obrazie • wymienić postacie występujące na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować postacie przedstawione na obrazie • określić czas i miejsce sytuacji przedstawionej na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • określić kolory dominujące na obrazie • opisać sytuację przedstawioną na obrazie • wymienić elementy pejzażu 	<ul style="list-style-type: none"> • określić elementy statyczne i dynamiczne obrazu • opisać pierwszy i drugi plan obrazu • ciekawie opowiedzieć o sytuacji przedstawionej na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • określić nastrój obrazu i uczucia, jakie wywołuje, uzasadnić swoją wypowiedź • opowiedzieć o sposobach spędzania wolnego czasu w gronie rówieśników • omówić elementy sztuki plastycznej: plan, barwy, kompozycję, światło, ruch

					<ul style="list-style-type: none"> • nadać inny tytuł obrazowi i uzasadnić swoją opinię
27. Mój klucz do szczęścia	<ul style="list-style-type: none"> • czytać utwór głośno • określić podmiot liryczny • wskazać wersy, epitety • wskazać porównanie 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać utwór głośno, wyraźnie • przedstawić podmiot liryczny • wskazać porównanie • rozpoznać w tekście epitety i wyjaśnić ich funkcję • nazwać uczucia, jakie wyraża utwór 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać utwór, podkreślając głośnie ważne słowa • określić temat utworu • scharakteryzować podmiot liryczny • wymienić uczucia, jakie wyraża utwór • wyszukać w tekście radę, jakiej udziela osoba mówiąca 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać utwór, stosując odpowiednie tempo i intonację • rozpoznać w tekście porównania i wyjaśnić ich funkcję • wskazać wartości w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować informacje o autorce wiersza • wymyślić własne przykłady porównań • wyjaśnić, jak rozumie sformułowanie <i>klucz do szczęścia</i>
28. Nie mówię tego dosłownie	<ul style="list-style-type: none"> • czytać utwór głośno • zdefiniować podmiot liryczny • wskazać wersy, strofy, rymy • zdefiniować przenośnię • odtworzyć wiersz z pamięci 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać utwór głośno, wyraźnie • przedstawić podmiot liryczny • wskazuje w tekście wiersza wersy, strofy, rymy • odczytać znaczenie przenośnych zestawień słów • wygłosić wiersz z pamięci 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać utwór, podkreślając głośnie ważne słowa • określić temat utworu • określić podmiot liryczny • stosować przenośne zestawienia słów w zdaniach • wygłosić wiersz z pamięci w 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać utwór, stosując odpowiednie tempo i intonację • rozpoznać w tekście przenośnię i wyjaśnić ich funkcję • deklamować wiersz, odpowiednio modulując głos 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować informacje o autorze • wymyślić własne przenośnie • opisać w przenośny sposób przedmioty, obrazy

			odpowiednim tempie, z prawidłową dykcją		
29. Nazywam uczucia i opisuję ich przejawy	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno • wymienić bohaterów utworu • określić 2 cechy bohatera • wymienić wydarzenia przedstawione w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno i cicho • rozpoznać opowiadanie • przedstawić bohaterów utworu • sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wyjaśnić znaczenie powiedzenia <i>czuć do kogoś miętę</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno, wyraźnie i cicho • określić narratora • określić miejsce i czas wydarzeń • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić cechy bohatera • wyjaśnić znaczenie wskazanych stałych związków wyrazowych 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • ciekawie opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w utworze • wyrazić swój sąd o bohaterze utworu i jego zachowaniu • porównać doświadczenia bohatera z własnymi • wyjaśnić znaczenie wskazanych stałych związków wyrazowych i zastosować je w zdaniach 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić określone emocje za pomocą mimiki • nazwać uczucia na podstawie obserwacji lub opisu zachowania • odróżnić stopień intensywności określonych emocji
30. i 31. Piszemy sprawozdanie	<ul style="list-style-type: none"> • skomponować początek sprawozdania – okoliczności wydarzenia 	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnia w planie sprawozdania z wycieczki informacje ważne od mniej istotnych 	<ul style="list-style-type: none"> • zredagować sprawozdanie z wycieczki do Krakowa na 	<ul style="list-style-type: none"> • zredagować sprawozdanie z ostatniego wydarzenia, w którym 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie i zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi

	<p>podejmować próby redagowania sprawozdania z wydarzenia</p> <ul style="list-style-type: none"> • stworzyć plan sprawozdania 	<ul style="list-style-type: none"> • zredagować sprawozdanie z wydarzenia zgodnie z planem • skomponować zakończenie sprawozdania – opinię o wydarzeniu • w wypowiedzi pisemnej podejmować próby wydzielenia akapitów 	<p>podstawie fotografii</p> <ul style="list-style-type: none"> • w wypowiedzi pisemnej zastosować trójdzielną kompozycję • w wypowiedzi pisemnej wydzielić akapity • wykorzystać wskazówki i rady w trakcie tworzenia sprawozdania 	<p>uczestniczyła klasa, zachowując kolejność wydarzeń i trójdzielną kompozycję wypowiedzi</p> <ul style="list-style-type: none"> • gromadzić informacje, korzystając z różnych źródeł 	<p>zredagować poprawne sprawozdanie z wydarzenia, unikając powtórzeń</p>
32. Co dwie kropki, to nie jedna	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać dwukropek w tekście • wymienić zastosowanie dwukropka 	<ul style="list-style-type: none"> • stosować dwukropek przed wyliczaniem 	<ul style="list-style-type: none"> • stosować dwukropek przed wprowadzaniem dialogu • stosować dwukropek przed wprowadzaniem cytatu 	<ul style="list-style-type: none"> • stosować dwukropek zgodnie z zasadami interpunkcji 	<ul style="list-style-type: none"> • bezbłędnie zapisać tekst, stosując w odpowiednich miejscach dwukropek
33. Zdobywamy szczyty wrażliwości	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno i cicho • wymienić bohaterów utworu • wymienić najważniejsze wydarzenia 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno i cicho • przedstawić bohaterów utworu • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • sformułować 2–3 zdania na temat 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno, wyraźnie i cicho • określić narratora utworu • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno i cicho, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiedzieć ciekawie o wydarzeniach przedstawionych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić własne zdanie na temat tego, dlaczego trudno jest rozmawiać o śmierci • porównać doświadczenia

	przedstawione w utworze	wydarzeń przedstawionych w utworze	<ul style="list-style-type: none"> określić 2–3 cechy głównej bohaterki utworu nazywać emocje bohaterki 	<ul style="list-style-type: none"> określić cechy bohaterki utworu wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu wziąć czynny udział w rozmowie 	bohaterki z własnymi
34. Emocje w słowach	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, czym są zdrobnienia i zgrubienia tworzyć zdrobnienia wskazać rzeczowniki wśród innych części mowy 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać zdrobnienia, zgrubienia i wyrazy neutralne tworzyć zdrobnienia i zgrubienia od wskazanego rzeczownika 	<ul style="list-style-type: none"> odróżniać nacechowanie emocjonalne wyrazów stosować w wypowiedzeniach zdrobnienia i zgrubienia 	<ul style="list-style-type: none"> odróżniać zgrubienia o charakterze żartobliwym od zgrubień pogardliwych 	<ul style="list-style-type: none"> zredagować kilkudzaniowy tekst, celowo stosując zgrubienia i zdrobnienia
35., 36. i 37. Rzeczowniki bez tajemnic	<ul style="list-style-type: none"> wymienić liczby, rodzaje i przypadki rzeczownika zdefiniować rzeczowniki własne i pospolite przedstawić zasadę pisowni wielką literą rzeczowników własnych odmieniać rzeczowniki 	<ul style="list-style-type: none"> określać rodzaj rzeczownika odmieniać rzeczownik przez liczby i przypadki wskazywać rzeczowniki własne i pospolite stosować zasadę pisowni wielką literą rzeczowników własnych odróżniać rzeczowniki występujące tylko 	<ul style="list-style-type: none"> stosować rzeczowniki w odpowiednich formach określić rzeczowniki własne i pospolite przedstawiać własne przykłady rzeczowników własnych i pospolitych stosować w wypowiedzeniach poprawne formy 	<ul style="list-style-type: none"> określać przypadek i liczbę danego rzeczownika odróżniać rzeczowniki własne od pospolitych poprawnie zapisywać rzeczowniki własne i pospolite stosować w wypowiedzeniach poprawne formy rzeczowników o 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznać rodzaj rzeczowników sprawiających trudności i poprawnie używać różnych form tych wyrazów, a w przypadku wątpliwości korzystać ze słownika samodzielnie i bezbłędnie zapisać rzeczowniki własne

	zakończone na - <i>um</i>	w liczbie pojedynczej od rzeczowników występujących tylko w liczbie mnogiej	rzeczowników występujących tylko w liczbie pojedynczej lub tylko w liczbie mnogiej	nieregularnej odmianie	<ul style="list-style-type: none"> opracować ilustrowany słowniczek rzeczowników o nietypowej odmianie
38. Kłopoty z dorosłymi	<ul style="list-style-type: none"> czytać głośno i cicho wymienić bohaterów utworu wymienić najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> czytać głośno i cicho przedstawić bohaterów utworu przedstawić miejsce i czas wydarzeń sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> czytać głośno, wyraźnie i cicho określić narratora utworu opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze określić 2–3 cechy głównych bohaterów utworu nazwać emocje bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> czytać utwór, stosując odpowiednie tempo i intonację opowiadać ciekawie o wydarzeniach przedstawionych w utworze określić cechy bohaterów wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu porównać doświadczenia bohaterów z własnymi 	<ul style="list-style-type: none"> wyrazić swój sąd na temat postępowania dorosłych wobec dzieci zredagować list prywatny, w którym wyrazi określone emocje

<p>39. Jak pokonać złość?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • przeczytać utwór głośno • określić podmiot liryczny w utworze • wskazać bohatera utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • przeczytać wiersz głośno, wyraźnie • przedstawić podmiot liryczny w wierszu • wskazać adresata utworu • określić 2 cechy bohatera utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • przeczytać wiersz, podkreślając głosem ważne słowa • określić temat wiersza • scharakteryzować podmiot liryczny w wierszu • określić adresata utworu • określić cechy bohatera utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • przeczytać wiersz tak, aby oddać emocje bohatera, stosując odpowiednie tempo i intonację • określić sposoby radzenia sobie ze złością bohatera wiersza • wyjaśnić sens sformułowań o znaczeniu przenośnym i poprawnie je zastosować 	<ul style="list-style-type: none"> • wyrecytować wiersz • zaprezentować własne sposoby radzenia sobie ze złością
<p>40. i 41. Piszemy poprawnie ę lub q w zakończeniach u wyrazów</p>	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić zasady pisowni ę i q w zakończeniach wyrazów i w pisowni istot niedorosłych 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie zapisywać ę w zakończeniach 1. osoby liczby pojedynczej czasowników w czasach teraźniejszym i przyszłym • poprawnie zapisywać q w zakończeniach 3. osoby liczby mnogiej czasowników w 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie zapisywać ę w zakończeniach biernika liczby pojedynczej rzeczowników rodzaju żeńskiego • poprawnie zapisywać q w zakończeniach biernika i narzędnika liczby pojedynczej rzeczowników i przymiotników 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie zapisać ę w nazwach istot niedorosłych • poprawnie zapisać 1. osobę liczby pojedynczej czasów teraźniejszego i przyszłego czasowników: <i>wiedzieć, powiedzieć, jeść, umieć, rozumieć</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • bezbłędnie zapisywać ę i q w zakończeniach wyrazów

		czasach teraźniejszym i przyszłym			
42. Uczymy się pięknie recytować teksty	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić zasady dobrej recytacji • recytować tekst opanowany pamięciowo 	<ul style="list-style-type: none"> • recytować głośno, wyraźnie • analizować tekst przygotowany do recytacji • wyraźnie wymawiać grupy spółgłosek i zakończenia wyrazów 	<ul style="list-style-type: none"> • recytować w odpowiednim tempie • dostosowywać oddech do recytowanego tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • wygłaszać tekst z odpowiednim napięciem emocjonalnym 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie przygotować piękną recytację wybranego utworu • wziąć udział w konkursie recytatorskim
43. i 44. W zalewie reklam	<ul style="list-style-type: none"> • czytać tekst publicystyczny ze zrozumieniem • odróżnić tekst reklamowy od innych rodzajów tekstów • przedstawić znaczenie słowa <i>reklama</i> • podać przykłady reklam 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić problem przedstawiony w tekście • wyjaśnić pochodzenie słowa <i>reklama</i> • podać cechy hasła reklamowego 	<ul style="list-style-type: none"> • objaśnić sposób wpływania reklam na nasze życie 	<ul style="list-style-type: none"> • układać własne hasła reklamowe wybranych przedmiotów 	<ul style="list-style-type: none"> • opracować reklamę ulubionego przedmiotu
45. i 46. Podsumujmy naszą wiedzę	<ul style="list-style-type: none"> • korzystać z informacji zawartych w podręczniku 	<ul style="list-style-type: none"> • podać cechy hasła reklamowego • wskazać w tekście przenośnię 	<ul style="list-style-type: none"> • układać hasła reklamowe • redagować sprawozdanie z 	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnić w planie sprawozdania z wycieczki 	<ul style="list-style-type: none"> • redagować sprawozdanie z wydarzenia i list

	<ul style="list-style-type: none"> • powtarzać i selekcjonuje informacje • zdefiniować przenośnię • odróżniać tekst reklamowy od innych rodzajów tekstów • podejmować próby redagowania sprawozdania z wydarzenia na podstawie przygotowanego o planu • określać formę rzeczownika (przypadek, liczbę, rodzaj) • odróżniać rzeczowniki pospolite od własnych • odróżniać zdrobnienia od zgrubień • wdrażać zasady pisowni ę 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać rzeczowniki o nieregularnej odmianie • wskazać zdrobnienia i zgrubienia • odtwarzać tekst z pamięci 	<p>wydarzenia na podstawie planu</p> <ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję przenośni • odczytywać znaczenie przenośnych sformułowań • tworzyć zdrobnienia i zgrubienia od wskazanego rzeczownika • używać poprawnych form rzeczowników o nieregularnej odmianie • stosować zasady pisowni ę i ą w zakończeniach • poprawnie używać dwukropka i cudzysłowu • wnioskować na podstawie poznanych tekstów • recytować teksty 	<p>informacje ważne od mniej istotnych</p> <ul style="list-style-type: none"> • stosować odpowiednią kompozycję w wypowiedzi pisemnej • wyrażać opinie na temat poznanych tekstów • recytować teksty z odpowiednimi intonacją, dykcją, napięciem emocjonalnym 	<p>prywatny w sposób bezbłędny</p> <ul style="list-style-type: none"> • tworzyć przenośnię • opracować reklamę • samodzielnie korzystać z informacji w podręczniku
--	---	---	--	--	---

	<p>i q w zakończeniach</p> <ul style="list-style-type: none"> • poprawnie używać dwukropka 				
<p>47. Wpływ obecności ludzi na nasze działania</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić kolory występujące na obrazie • wymienić postacie występujące na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować postacie przedstawione na obrazie • określić czas i miejsce sytuacji przedstawionej na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • określić dominujące na obrazie kolory • opisać sytuację przedstawioną na obrazie • opisać w 2–3 zdaniach gesty i mimikę przedstawionych postaci • nazwać 2–3 emocje wyrażone przez postacie ukazane na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • określić kolory dominujące na obrazie • opisać gesty i mimikę przedstawionych postaci • określić emocje wyrażone przez bohaterów • nadać inny tytuł obrazowi 	<ul style="list-style-type: none"> • określić nastrój obrazu i uzasadnić swoją wypowiedź • wypowiedzieć własne zdanie na temat zachowania postaci przedstawionych na obrazie • omówić elementy sztuki plastycznej: plan, barwy, kompozycję, światło, ruch
<p>48. Chłopięcy świat</p>	<ul style="list-style-type: none"> • skorzystać ze słownika języka polskiego • poszerzyć zasób słownictwa • skorzystać z różnych źródeł informacji 	<ul style="list-style-type: none"> • prowadzić rozmowę na temat głównych postaci występujących w książce 	<ul style="list-style-type: none"> • zaplanować szczegółowo uważny sposób poznania treści lektury • wnioskować na podstawie tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować informacje o autorze lektury 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie realizować projekt

<p>49. W świecie chłopców z Placu Broni</p>	<ul style="list-style-type: none"> • określić, gdzie rozgrywają się wydarzenia 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić głównych bohaterów i krótko ich scharakteryzować • opisać miejsce zabaw chłopców i czynności, którymi się zajmowali 	<ul style="list-style-type: none"> • podać cel założenia Związku Zbieraczy Kitu 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać procedury ustalone przez Związek Zbieraczy Kitu 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenić procedury ustalone przez Związek Zbieraczy Kitu
<p>50. Jedni rozkazują, drudzy słuchają i wykonują</p>	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno • wymienić bohaterów występujących we fragmencie utworu • powiedzieć 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych we fragmencie w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno i cicho • przedstawić bohaterów występujących we fragmencie utworu • określić kilka cech głównego bohatera utworu • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych we fragmencie utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno, wyraźnie i cicho • określić narratora • wskazać elementy świata przedstawionego • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • określić cechy głównego bohatera utworu • opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • przedstawić bohaterów głównych i drugoplanowych we fragmencie utworu • ciekawie opowiedzieć o przedstawionych wydarzeniach • określić cechy bohaterów utworu • wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu • porównać doświadczenia 	<ul style="list-style-type: none"> • zredagować wypowiedź na temat ulubionej książki, używając słów: <i>wątek, akcja, bohater główny, bohaterowie drugoplanowi</i> • wyczerpująco wypowiadać się na temat wydarzeń przedstawionych w tekście, odwołując się do znajomości całej lektury

				bohaterów z własnymi <ul style="list-style-type: none"> określić wątek główny i wątki poboczne utworu identyfikować utwór jako powieść 	
51. Przyjaciele i wrogowie – chłopcy z Placu Broni i czerwone koszule	<ul style="list-style-type: none"> wypisać imiona bohaterów należących do grupy chłopców z Placu Broni i do grupy czerwonych koszul opisać przebieg bitwy o Plac Broni 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać chłopca, którego uważa za najważniejszą postać w powieści 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić sposoby walki z przeciwnikiem akceptowane przez przywódców oraz przez nich odrzucane 	<ul style="list-style-type: none"> omówić postępowania Feriego Acza wobec z grupy oraz Nemezcza 	<ul style="list-style-type: none"> ocenić postępowanie Feriego Acza wobec z grupy oraz Nemezcza uzasadnić wybór bohatera, którego uważa za najważniejszą postać w powieści
52. Okropna zdrada – o Gerebie	<ul style="list-style-type: none"> wymienić cechy charakteru Gereba 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, jaki był powód zdrady chłopca określić, w jaki sposób Boka zareagował na zdradę kolegi 	<ul style="list-style-type: none"> wytłumaczyć, dlaczego Feri Acz nie zgodził się na nieuczciwą propozycję rozwiązania konfliktu 	<ul style="list-style-type: none"> podać powody, które skłoniły Deża do powrotu do drużyny chłopców z Placu Broni wziąć udział w dyskusji na dany temat 	<ul style="list-style-type: none"> ocenić postępowanie Gereba formułować kontrargumenty podważające stanowisko przeciwników w dyskusji

<p>53. Niepozorny bohater – Nemecek</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czym Erno Nemecek wyróżniał się spośród rówieśników • wymienić zachowania kolegów, które sprawiały chłopcu największą przykrość 	<ul style="list-style-type: none"> • określić sposób traktowania Nemecka przez Bokę 	<ul style="list-style-type: none"> • wytłumaczyć, co Nemecek chciał udowodnić chłopcom 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać, w jaki sposób bohaterskie zachowanie Nemecka wpłynęło na postawę innych chłopców • opisać reakcje Feriego Acza i Boki związane ze śmiercią Erna 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować opinię o książce i ją uzasadnić
<p>54. Autorytet czy idol?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno • zdefiniować pojęcie <i>autorytet</i> • wyjaśnić, kim jest idol • zredagować 1–2 zdania notatki 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno i cicho • odróżnić autorytet od idola • zredagować prostą notatkę 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać ze zrozumieniem tekst publicystyczny • czytać głośno, wyraźnie i cicho • podać przykłady autorytetów • zredagować notatkę 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • wyjaśnić, kto jest autorytetem i uzasadnić swój wybór • zredagować notatkę w określonej formie • wypowiedzieć się na temat roli autorytetów w życiu codziennym 	<ul style="list-style-type: none"> • przygotować plakat przedstawiający znaną osobę • wyjaśnić znaczenie słów: <i>kultura masowa</i>, <i>popkultura</i>, <i>fascynacja</i>
<p>55. Kto jest pierwszym wzorem dla dziecka?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • przeczytać utwór głośno 	<ul style="list-style-type: none"> • przeczytać wiersz głośno, wyraźnie 	<ul style="list-style-type: none"> • przeczytać wiersz, podkreślając głośnie ważne słowa 	<ul style="list-style-type: none"> • przeczytać wiersz tak, aby oddać wyrażone emocje, stosując 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować informacje o autorze wiersza

	<ul style="list-style-type: none"> określić podmiot liryczny w utworze wskazać bohaterkę utworu wskazać w tekście wiersza epitet 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić podmiot liryczny w wierszu wskazać adresata utworu określić 2 cechy bohaterki utworu wskazać w tekście wiersza epitety i porównanie 	<ul style="list-style-type: none"> określić temat wiersza scharakteryzować podmiot liryczny w wierszu określić adresata utworu określić cechy bohaterki utworu wskazać w tekście wiersza porównania 	<p>odpowiednie tempo i intonację</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawić bohaterkę utworu określić funkcję epitetów i porównań w wierszu wypowiedzieć się na temat uczuć przedstawionych w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> wymyślić własne przykłady epitetów narysować ilustrację do wybranego fragmentu wiersza (przekład intersemiotyczny) wyjaśnić, jak rozumie ostatnie dwa wersy wiersza
56. Wiersz o pewnym czarodzieju	<ul style="list-style-type: none"> przeczytać utwór głośno określić podmiot liryczny w utworze wskazać bohatera utworu wskazać w wierszu wersy, strofy, rymy wskazać w tekście wiersza epitet 	<ul style="list-style-type: none"> przeczytać wiersz głośno, wyraźnie przedstawić podmiot liryczny w wierszu określić 2–3 cechy bohatera utworu wskazać w tekście wiersza porównanie 	<ul style="list-style-type: none"> przeczytać wiersz, podkreślając głosem ważne słowa określić temat wiersza scharakteryzować podmiot liryczny określić adresata utworu określić cechy bohatera utworu wskazać przenośnię 	<ul style="list-style-type: none"> przeczytać wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację określić funkcję środków stylistycznych wyjaśnić, jak rozumie porównanie ojca do czarodzieja określić nastrój utworu 	<ul style="list-style-type: none"> zaprezentować informacje o autorze wiersza
57. Droga Lewego do sławy	<ul style="list-style-type: none"> czytać głośno nazwać bohatera tekstu wymienić najważniejsze 	<ul style="list-style-type: none"> czytać głośno i cicho przedstawić bohatera tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> czytać głośno, wyraźnie i cicho opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach 	<ul style="list-style-type: none"> czytać głośno i cicho, stosując odpowiednie tempo i intonację 	<ul style="list-style-type: none"> wyszukać w internecie informacje o Robercie Lewandowskim i

	<p>wydarzenia przedstawione w utworze</p> <ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować dedykację 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w tekście • wyjaśnić tekst dedykacji 	<p>przedstawionych w utworze</p> <ul style="list-style-type: none"> • określić cechy bohatera tekstu • porównać doświadczenia bohatera z własnymi • określić funkcję dedykacji • przedstawić funkcję wyrazów zdrobniałych 	<ul style="list-style-type: none"> • określić cechy bohatera • ciekawie opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w tekście • wyrazić swój sąd o bohaterze i jego zachowaniu • porównać doświadczenia bohatera z własnymi 	<p>sporządzić na ten temat notatkę</p>
<p>58. i 59. Zasady pisania tekstów publicystycznych</p>	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno • wskazać bohaterów tekstu • zdefiniować tekst publicystyczny • wymienić swoje zainteresowania 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno i cicho • przedstawić bohaterów tekstu • wskazać tekst publicystyczny • przedstawić w 2–3 zdaniach swoje zainteresowania 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno, wyraźnie i cicho • określić cechy bohaterów tekstu • odróżnić tekst publicystyczny od tekstu literackiego • przedstawić swoje zainteresowania, osiągnięcia i sukcesy 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno i cicho, stosując odpowiednie tempo i intonację • porównać doświadczenia bohaterów z własnymi • określić cechy tekstu publicystycznego • ciekawie zaprezentować swoje zainteresowania, osiągnięcia i sukcesy 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić zalety i wady popularności kanałów YouTube

<p>60. O przymiotniku słów parę</p>	<ul style="list-style-type: none"> wskazać przymiotniki wśród innych części mowy 	<ul style="list-style-type: none"> odmieniać przymiotniki przez liczbę i przypadki 	<ul style="list-style-type: none"> określić rodzaj przymiotnika w liczbie pojedynczej i liczbie mnogiej zastosować przymiotnik w odpowiednich formach 	<ul style="list-style-type: none"> stosować poprawne formy przymiotników zakończonych na -cy, -dzy, -czy, -ży w mianowniku liczby pojedynczej i mnogiej 	<ul style="list-style-type: none"> zredagować opis ilustracji, używając jak najwięcej przymiotników w poprawnej formie
<p>61. i 62. Wyższy i najwyższy – o stopniowaniu przymiotników</p>	<ul style="list-style-type: none"> wymienić stopnie przymiotnika rozpoznać stopień przymiotnika 	<ul style="list-style-type: none"> stopniować przymiotniki w sposób prosty regularny odróżnić stopniowanie proste od opisowego 	<ul style="list-style-type: none"> stopniować przymiotniki w sposób prosty nieregularny stopniować przymiotniki w sposób opisowy rozpoznać przymiotniki, które się nie stopniają 	<ul style="list-style-type: none"> tworzyć formy stopnia wyższego i najwyższego wskazanych przymiotników 	<ul style="list-style-type: none"> zredagować tekst, stosując jak najwięcej przymiotników w różnych stopniach w poprawnej formie
<p>63. W jaki sposób realizować swoje marzenia?</p>	<ul style="list-style-type: none"> czytać głośno wskazać bohaterkę tekstu wskazać najważniejsze wydarzenia przedstawione w tekście wskazać swoje ulubione 	<ul style="list-style-type: none"> czytać głośno i cicho wskazać miejsce i czas wydarzeń przedstawić bohaterkę tekstu przedstawić w 2–3 zdaniach wydarzenia przedstawić swoją ulubioną postać filmową 	<ul style="list-style-type: none"> czytać głośno, wyraźnie i cicho przedstawić miejsce i czas wydarzeń określić cechy bohaterki tekstu opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> czytać głośno i cicho, stosując odpowiednie tempo i intonację ciekawie opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w tekście wyrazić swój sąd o bohaterce i jej zachowaniu 	<ul style="list-style-type: none"> opisać bohatera filmowego, którego zachowanie jest godne naśladowania i uzasadnić swoje zdanie

	postacie filmowe		<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić swoje ulubione postacie filmowe 	<ul style="list-style-type: none"> • ciekawie zaprezentować swoje ulubione postacie filmowe 	
64. Zgłębiamy tajniki pracy filmowców	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić osoby tworzące film • wskazać swój ulubiony film 	<ul style="list-style-type: none"> • opowiedzieć w kilku zdaniach swój ulubiony film • poszerzyć zakres słownictwa związanego z kinematografią 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić osoby tworzące film i opisać ich pracę • określić 1–2 cechy osób wykonujących zawody związane z filmem • opowiedzieć o swoim ulubionym filmie 	<ul style="list-style-type: none"> • określić cechy osób, wykonujących zawody związane z filmem • wynotować twórców swojego ulubionego filmu • ciekawie opowiedzieć o swoim ulubionym filmie 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić kilka nazwisk współczesnych twórców filmowych
65. Co w filmie piszczy?	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno • wskazać bohatera w tekście • powiedzieć 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno i cicho • przedstawić bohatera występującego w tekście • określić kilka cech głównego bohatera • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno, wyraźnie i cicho • określić narratora • wskazać elementy świata przedstawionego • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • określić cechy głównego bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • ciekawie opowiadać o przedstawionych wydarzeniach • wyrazić swój sąd o bohaterze i jego zachowaniu 	<ul style="list-style-type: none"> • podać własne pomysły zaprezentowania określonych dźwięków w szkolnym przedstawieniu

		przedstawionych w utworze	<ul style="list-style-type: none"> • opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, na czym polega przygotowanie oprawy dźwiękowej do filmu 	
66. Zdobywamy wiedzę o gatunkach filmowych	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować gatunki filmowe • wskazać przykłady filmów danego gatunku filmowego • wskazać swój ulubiony film 	<ul style="list-style-type: none"> • rozróżnić gatunki filmowe • przedstawić swój ulubiony film lub gatunek filmowy 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać przykłady filmów z każdego gatunku filmowego • zaprezentować swój ulubiony gatunek filmowy 	<ul style="list-style-type: none"> • określić charakterystyczne cechy poszczególnych gatunków filmowych • zaprezentować swój ulubiony gatunek filmowy i uzasadnić swoje zdanie • opowiedzieć o swojej wizycie w kinie • przedstawić zasady kulturalnego zachowania się w kinie 	<ul style="list-style-type: none"> • zredagować wypowiedź na temat swojego ulubionego gatunku filmowego
67. i 68. Liczymy na języku polskim	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać liczebniki wśród innych części mowy • zdefiniować liczebniki główne i porządkowe 	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnić liczebniki główne od porządkowych • wskazać liczebniki zbiorowe 	<ul style="list-style-type: none"> • stosować poprawne formy liczebników głównych i porządkowych • stosować poprawne formy 	<ul style="list-style-type: none"> • stosować poprawne formy liczebników wielowyrazowych 	<ul style="list-style-type: none"> • zredagować informację o wycieczce klasowej, używając liczebników w odpowiednich formach

			liczebników zbiorowych		<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie korzystać ze słownika języka polskiego lub poprawnej polszczyzny
69. Kropka czy bez kropki?	<ul style="list-style-type: none"> • podać zasady stawiania kropki po cyfrze arabskiej oznaczającej liczebnik porządkowy • podać zasady stawiania kropki w zapisie dat 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić zasady stawiania kropki po cyfrze arabskiej oznaczającej liczebnik porządkowy 	<ul style="list-style-type: none"> • stosować kropkę w zapisie dat cyframi rzymskimi i arabskimi • stosować kropkę po liczebnikach porządkowych 	<ul style="list-style-type: none"> • zawsze poprawnie zastosować kropkę w zapisie dat cyframi rzymskimi i arabskimi • zawsze poprawnie zastosować kropkę po liczebnikach porządkowych 	<ul style="list-style-type: none"> • bezbłędnie pod względem interpunkcji zapisać tekst zawierający daty i liczebniki porządkowe
70. Ortograficzne potyczki – pisownia wyrazów z ó i u	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić zasady ortograficzne pisowni ó i u • poprawnie zapisać wyrazy zakończone na -ów, -ówka, -ówna 	<ul style="list-style-type: none"> • zastosować zasady ortograficzne pisowni ó i u • tworzyć formy pokrewne i poprawnie zapisywać wyrazy z ó wymiennym 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie zapisywać wyrazy zakończone na -uj, -uje, -unek, -us, -usz, -uch, -ura, -ulec • korzystać ze słownika ortograficznego 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie zapisywać zdrobnienia • poprawnie zapisywać wyrazy z ó niewymiennym 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie i sprawnie korzystać ze słownika ortograficznego • poprawnie zapisać wszystkie wyrazy z trudnością ortograficzną (pisownia ó i u)
71 i 72. Powtórzenie zawsze w cenie!	<ul style="list-style-type: none"> • powtarzać i selekcjonować informacje • czytać tekst publicystyczny 	<ul style="list-style-type: none"> • porządkować wiedzę na temat poznanej lektury • wymienić gatunki filmowe 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić cechy tekstu publicystycznego • stosować poprawne formy 	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnić tekst publicystyczny od innego rodzaju tekstów 	<ul style="list-style-type: none"> • zredagować wypowiedź na temat swojego ulubionego gatunku filmowego

	<p>ze zrozumieniem</p> <ul style="list-style-type: none"> • podać cechy powieści na podstawie poznanej lektury • rozpoznać dedykację • wdrażać zasady pisowni wyrazów z ó i u • wdrażać zasady interpunkcyjne zapisywania dat i stawiania kropki po liczebnikach porządkowych • stopniować przymiotniki w sposób prosty i opisowy • odróżniać liczebniki główne od porządkowych i zbiorowych • wymienić zawody 		<p>liczebników głównych, zbiorowych i porządkowych</p> <ul style="list-style-type: none"> • stopniować przymiotniki w sposób prosty i opisowy, regularny i nieregularny • stosować zasady pisowni wyrazów z ó i u • stosować zasady interpunkcyjne zapisywania dat i stawiania kropki po liczebnikach porządkowych • wyjaśnić funkcję dedykacji • wykazać się znajomością filmowych środków wyrazu 	<ul style="list-style-type: none"> • podać przykłady gatunków filmowych 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie korzystać ze słownika języka polskiego lub poprawnej polszczyzny
--	---	--	---	--	---

	związane z filmem				
73. Historia malowana pędzlem	<ul style="list-style-type: none"> wymienić kolory występujące na obrazie nazwać postać przedstawioną na obrazie zidentyfikować obraz jako portret 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić elementy przedstawione na obrazie określić czas i miejsce sytuacji przedstawionej na obrazie odróżnić portret od pejzażu i martwej natury 	<ul style="list-style-type: none"> określić kolory dominujące na obrazie określić źródło światła opisać elementy stroju postaci przedstawionej na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> zaprezentować bohatera przedstawionego na obrazie opisać gesty i mimikę postaci określić emocje wyrażone przez bohatera określić nastrój, jaki wywołuje obraz 	<ul style="list-style-type: none"> zaprezentować inne dzieła malarskie o tematyce historycznej wypowiedzieć własne zdanie na temat postaci przedstawionej na obrazie omówić elementy sztuki plastycznej: plan, barwy, kompozycję, światło, ruch

<p>74. i 75. Poznajemy Wandę, co nie chciała Niemca</p>	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno • wymienić bohaterów utworu • wymienić najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze • zdefiniować pojęcie <i>legenda</i> • zdefiniować wyrazy wieloznaczne 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno i cicho • przedstawić bohaterów utworu • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wymienić charakterystyczne cechy legendy • wskazać wyrazy wieloznaczne 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno, wyraźnie i cicho • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić 2–3 cechy głównej bohaterki utworu • wskazać w tekście 2 charakterystyczne cechy legendy • ułożyć pytania i odpowiedzi do tekstu • objaśnić sens wyrazów wieloznacznych 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno i cicho, stosując odpowiednie tempo i intonację • rozpoznać czytany utwór jako legendę i wskazać charakterystyczne cechy legendy • ciekawie opowiadać o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić cechy bohaterki utworu i wyjaśnić, dlaczego księżniczka nie przyjęła oświadczyn Rytgiera • wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu • wskazać własne przykłady wyrazów wieloznacznych 	<ul style="list-style-type: none"> • zebrać argumenty potwierdzające słuszność decyzji podjętej przez Wandę lub argumenty przemawiające za tym, że bohaterka mogła podjąć inną decyzję • samodzielnie korzystać ze słownika języka polskiego
<p>76. Spotkanie z królową Wandą,</p>	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno • wymienić bohaterów utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno i cicho • przedstawić bohaterów utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno, wyraźnie i cicho • przedstawić realistycznych i 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno i cicho, stosując odpowiednie tempo i intonację 	<ul style="list-style-type: none"> • zredagować opowiadanie twórcze, w którym przedstawi

<p>która ma sekrety</p>	<ul style="list-style-type: none"> wymienić najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze zdefiniować pojęcie <i>legenda</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać bohaterów realistycznych i fantastycznych przedstawić miejsce i czas wydarzeń sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze wymienić charakterystyczne cechy legendy 	<p>fantastycznych bohaterów utworu</p> <ul style="list-style-type: none"> opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze określić po 2–3 cechy bohaterów utworu wskazać w tekście 2 charakterystyczne cechy legendy 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznać czytany utwór jako legendę i wskazać charakterystyczne cechy legendy ciekawie opowiadać o wydarzeniach przedstawionych w utworze określić cechy bohaterów utworu wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu wskazać fragmenty tekstu, które mogą wywołać rozbawienie czytelnika 	<p>zakończenie historii Wandy, Rydygiera i smoka</p>
<p>77. i 78. Niespodziewana lekcja historii</p>	<ul style="list-style-type: none"> czytać głośno wymienić bohaterów utworu wymienić najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> czytać głośno i cicho przedstawić bohaterów utworu przedstawić miejsce i czas wydarzeń opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach 	<ul style="list-style-type: none"> czytać głośno, wyraźnie i cicho opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w utworze określić po 2–3 cechy bohaterów utworu 	<ul style="list-style-type: none"> czytać głośno i cicho, stosując odpowiednie tempo i intonację ciekawie opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> wyszukać w bibliotece lub internecie informacje o faktach historycznych przedstawionych w utworze i sporządzić na ten

	<p>zdefiniować legendę</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienić zasady zachowania się w muzeum 	<p>przedstawionych w utworze</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawić 2–3 zasady zachowania się w muzeum 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić poznane na wycieczkach szkolnych muzea przedstawić zasady zachowania się w muzeum 	<ul style="list-style-type: none"> określić cechy bohaterów utworu i ich relacje wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu wymienić znane lub znajdujące się w pobliżu muzea wyjaśnić zasady zachowania się w muzeum 	<p>temat krótką notatkę</p> <ul style="list-style-type: none"> wyszukać w bibliotece lub internecie informacje o muzeach znajdujących się w pobliżu miejscowości, w której mieszka pracując w grupie, zaplanować wycieczkę do wybranego muzeum
<p>79. Co słycać i widać w Żelazowej Woli?</p>	<ul style="list-style-type: none"> przeczytać wiersz głośno określić podmiot liryczny w wierszu wskazać wers, strofę i rym określić adresata utworu zdefiniować uosobienie 	<ul style="list-style-type: none"> przeczytać wiersz głośno, wyraźnie przedstawić podmiot liryczny w wierszu wskazać w tekście wiersza wersy, strofy i rymy wskazać adresata utworu wskazać uosobienie w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> przeczytać wiersz, podkreślając głośno ważne słowa określić temat wiersza scharakteryzować adresata utworu scharakteryzować podmiot liryczny wskazać uosobienia w wierszu określić nastrój utworu 	<ul style="list-style-type: none"> przeczytać wiersz, oddając nastrój utworu i stosując odpowiednie tempo i intonację nazwać uczucia, jakie wyraża utwór wskazać uosobienia i określić ich funkcję w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> zaprezentować informacje o Fryderyku Chopinie wymyślić własne przykłady uosobień

<p>80. Grzeczność zawsze w cenie!</p>	<ul style="list-style-type: none"> • przeczytać utwór głośno • wymienić bohaterów utworu • wymienić najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze • wskazać wersy i rymy 	<ul style="list-style-type: none"> • przeczytać utwór głośno, wyraźnie • przedstawić bohaterów utworu • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wskazać w tekście wiersza wersy i rymy 	<ul style="list-style-type: none"> • przeczytać utwór, podkreślając glosem ważne słowa • określić osobę mówiącą w utworze • określić temat utworu • zaprezentować bohaterów utworu • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • przedstawić zwyczaje szlacheckie ukazane w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • przeczytać utwór, stosując odpowiednie tempo i intonację • ciekawie opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić cechy bohaterów utworu i ich relacje • wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu • opisać zwyczaje szlacheckie ukazane w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować informacje o autorze utworu • napisać do gazetki szkolnej artykuł pod tytułem: „Grzeczność nie jest nauką łatwą ani małą”
<p>81. Grzybobra nie jako ważny obyczaj szlachecki</p>	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno i cicho • wymienić bohaterów utworu • wymienić najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać z odpowiednią artykulacją i uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych • przedstawić bohaterów utworu • przedstawić miejsce i czas wydarzeń 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno, wyraźnie • określić temat utworu • określić osobę mówiącą • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać utwór, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić funkcję epitetów i porównań 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie informacji uzyskanych od osób starszych przygotować notatkę o zwyczajach związanych z posiłkami

	<ul style="list-style-type: none"> wymienić nazwy grzybów opisanych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze opisać grzyby, o których jest mowa w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> opowiedzieć o grzybach, o których mowa w utworze wskazać epitety i porównania 		
82. Opisujemy krajobraz	<ul style="list-style-type: none"> wymienić najważniejsze elementy opisu krajobrazu wymieniać wyrazy opisujące wygląd krajobrazu opisać ustnie krajobraz w 2–3 zdaniach 	<ul style="list-style-type: none"> dobierać wyrazy bliskoznaczne dobierać przymiotniki określające kolory, kształty zredagować opis krajobrazu według wzoru wydziałać akapity w wypowiedzi pisemnej 	<ul style="list-style-type: none"> zredagować opis krajobrazu stosować sformułowania określające położenie i ukształtowanie terenu oraz rozmieszczenie poszczególnych elementów krajobrazu stosować odpowiednią kompozycję w wypowiedzi pisemnej 	<ul style="list-style-type: none"> zredagować opis krajobrazu, zachowując poszczególne elementy: informacje ogólne, rozmieszczenie poszczególnych elementów krajobrazu, emocje wywołane widokiem wyrazić emocje wywołane widokiem 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielnie i zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi zredagować opis krajobrazu, unikając powtórzeń i zachęcając innych do odwiedzenia opisywanego miejsca
83. Jak tu teraz nie wspomnieć o przysłówku ?	<ul style="list-style-type: none"> wskazać przysłówki wśród innych części mowy 	<ul style="list-style-type: none"> wyszukać przysłówki w tekście rozpoznać przysłówki 	<ul style="list-style-type: none"> tworzyć przysłówki od przymiotników posługiwać się przysłówkami w zdaniu 	<ul style="list-style-type: none"> określić znaczenie przysłówków w zdaniu stopniować przysłówki w sposób prosty 	<ul style="list-style-type: none"> zredagować tekst z wykorzystaniem celowo dobranych przysłówków w różnych stopniach

	<ul style="list-style-type: none"> wymienić stopnie przysłówka wskazać przysłówki w stopniu równym, wyższym i najwyższym 	<p>pochodzące od przymiotników</p> <ul style="list-style-type: none"> tworzyć stopień wyższy i najwyższy wskazanych przysłówków 	<ul style="list-style-type: none"> stopniować przysłówki w sposób prosty i opisowy 	<p>regularny i nieregularny</p>	
84. Nad i ale – znam te słowa doskonale	<ul style="list-style-type: none"> wskazać spójniki wśród innych części mowy wskazać przyimki wśród innych części mowy zdefiniować wyrażenia przyimkowe 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznać spójniki i przyimki wśród innych części mowy rozpoznać wyrażenia przyimkowe 	<ul style="list-style-type: none"> rozróżniać wyrażenia przyimkowe wskazujące na miejsce i wskazujące na czas 	<ul style="list-style-type: none"> określić znaczenie przyimków w zdaniu określić funkcję spójnika w wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> zredagować podpisy do zdjęć z wykorzystaniem wyrażeń przyimkowych poprawnie używać przyimka <i>na</i> przed nazwami niektórych państw w bierniku i miejscowniku, np. <i>na Węgry, na Cypr, na Kubę, na Litwę, na Łotwę, na Słowację</i>
85. i 86. Jakie więzi łączyły synów Bolesława Chrobrego ?	<ul style="list-style-type: none"> czytać głośno wymienić bohaterów utworu wymienić najważniejsze wydarzenia 	<ul style="list-style-type: none"> czytać głośno i cicho przedstawić bohaterów utworu przedstawić miejsce i czas wydarzeń 	<ul style="list-style-type: none"> czytać głośno, wyraźnie i cicho opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> czytać utwór, stosując odpowiednie tempo i intonację ciekawie opowiedzieć o wydarzeniach 	<ul style="list-style-type: none"> wyszukać w bibliotece lub w internecie informacje o synach Bolesława Chrobrego i

	przedstawione w utworze	<ul style="list-style-type: none"> • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • określić po 2–3 cechy bohaterów utworu 	przedstawionych w utworze <ul style="list-style-type: none"> • określić cechy bohaterów utworu i ich relacje • wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu 	sporządzić na ich temat notatkę <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czym charakteryzuje się język utworu
87. Ojczyzna w sercu Marcina Kozery	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno i cicho • wymienić bohaterów utworu • wymienić najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno i cicho • przedstawić bohaterów utworu • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno, wyraźnie i cicho • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić 2–3 cechy głównego bohatera utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno utwór, stosując odpowiednie tempo i intonację • ciekawie opowiadać o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić cechy bohatera utworu • wyrazić swój sąd o bohaterze i jego zachowaniu 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować informacje o autorze utworu • zredagować kilkuzdaniową wypowiedź, w której przedstawi swoje zdanie na temat tego, co to znaczy czuć się Polakiem • stworzyć rebusy do podanych wyrazów z trudnością ortograficzną
88. i 89. Wspomnienie czasów wojny	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno • wymienić bohaterów utworu • wymienić najważniejsze wydarzenia 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno i cicho • wskazać narratora • przedstawić bohaterów utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno, wyraźnie i cicho • określić narratora • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno utwór, stosując odpowiednie tempo i intonację • opisać narratora • ciekawie opowiadać o 	<ul style="list-style-type: none"> • pracując w grupie, przygotować spis książek opowiadających o II wojnie światowej z perspektywy dziecka

	przedstawione w utworze	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • podać skojarzenia związane z wojną 	przedstawionych w utworze <ul style="list-style-type: none"> • określić cechy głównej bohaterki utworu • określić sposób rozmowy ojca z córką • wyjaśnić określenia przypisane matce 	wydarzeniach przedstawionych w utworze <ul style="list-style-type: none"> • określić cechy bohaterów utworu i ich relacje • wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu 	<ul style="list-style-type: none"> • przeanalizować styl tekstu
90. Ile prawdy jest w przysłowia ch?	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno • zdefiniować przysłowie • wskazać przysłowia w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno i cicho • odczytać znaczenie przysłów 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno, wyraźnie i cicho • dobrać odpowiednie przysłowie do określonej sytuacji 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • wyjaśnić wartość przysłów 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić treść wybranych przysłów w formie rysunków i rebusów • omówić znaczenie przysłów w kulturze narodu
91. Wiem o wypowiedz eniach, że...	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować zdania oznajmujące, pytające i rozkazujące • wskazać zdania i równoważniki zdań 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać zdania oznajmujące, pytające i rozkazujące • konstruować zdania pytające • wskazać zdania i równoważniki zdań • konstruować równoważniki zdań 	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnić zdania oznajmujące od pytających i rozkazujących • przekształcić zdania oznajmujące na rozkazujące • podać różnice między zdaniami a równoważnikami zdań 	<ul style="list-style-type: none"> • stosować odpowiednie znaki interpunkcyjne • przekształcać zdania na równoważniki zdań 	<ul style="list-style-type: none"> • zredagować dialog, w którym zastosuje różne rodzaje wypowiedzeń

			<ul style="list-style-type: none"> przekształcać równoważniki zdań na zdania 		
92. Wykrzyknik – znak pełen emocji!	<ul style="list-style-type: none"> wymienić zasady użycia wykrzyknika 	<ul style="list-style-type: none"> stawiać wykrzyknik po okrzykach, zawołaniach, rozkazach 	<ul style="list-style-type: none"> stawiać wykrzyknik po wypowiedzeniach wyrażających silne uczucia 	<ul style="list-style-type: none"> stosować wykrzyknik zgodnie z zasadami interpunkcji 	<ul style="list-style-type: none"> bezbłędnie zapisać tekst z trudnościami interpunkcyjnymi (wykrzyknik) werbalnie wyrazić swoje intencje przekazać zamierzony cel tekstu sporządza notatkę
93. Ortograficzne przygody z rz i ż	<ul style="list-style-type: none"> wymienić zasady ortograficzne pisowni rz i ż poprawnie zapisać wyrazy zakończone na <i>-arz, -erz, -mistrz, -mierz</i> 	<ul style="list-style-type: none"> zastosować zasady ortograficzne pisowni rz i ż poprawnie zapisywać wyrazy z ż po <i>l, ł, r, n</i> 	<ul style="list-style-type: none"> tworzyć formy pokrewne i poprawnie zapisywać wyrazy z rz i ż wymiennym korzystać ze słownika ortograficznego 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie zapisywać wyrazy z rz i ż niewymiennym poprawnie zapisywać rzeczowniki rodzaju żeńskiego zakończone na <i>-eż, -aż, -erz, -arz</i> 	<ul style="list-style-type: none"> zapisać poprawnie wszystkie podane wyrazy z trudnościami ortograficznymi (pisownia rz i ż) samodzielnie i sprawnie korzystać ze słownika ortograficznego
94. i 95. Jeszcze raz Przystanek historia	<ul style="list-style-type: none"> zdefiniować legendę zdefiniować uosobienie 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać uosobienie podać przykłady przysłów 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznać czytany utwór jako legendę i wskazać jej cechy charakterystyczne 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielnie korzystać z informacji w podręczniku 	<ul style="list-style-type: none"> tworzyć przykłady uosobień redagować opis krajobrazu z wykorzystaniem

	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować przysłowie • rozpoznać przysłówki • podać zasady stopniowania przysłówków • wskazać zdanie i równoważnik zdania • rozpoznać zdania oznajmujące, pytające i rozkazujące • wdrażać zasady pisowni rz i ż • podejmować próby redagowania opisu krajobrazu 	<ul style="list-style-type: none"> • stopniować przysłówki • stawiać na końcu zdań właściwe znaki, zgodnie z intencją wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję uosobienia w utworze • wyjaśnić znaczenie kilku przysłów • przekształcać zdania oznajmujące na rozkazujące • przekształca zdania na równoważniki zdań i odwrotnie • stosować zasady ortograficzne pisowni rz i ż • stosować słownictwo przydatne w redagowaniu opisu krajobrazu • redagować opis krajobrazu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić funkcję legend • wyjaśnić funkcję przysłów • redagować opis krajobrazu z wykorzystaniem bogatego słownictwa 	<p>bogatego słownictwa i w sposób bezbłędny</p>
<p>96. Wyobraźnia artystki –</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić kolory 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić elementy realistyczne i 	<ul style="list-style-type: none"> • określić dominujące na 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać sposób przedstawienia ruchu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić elementy sztuki plastycznej: plan, barwy,

Herkules i złota łania	występujące na obrazie <ul style="list-style-type: none"> wymienić postacie występujące na obrazie 	fantastyczne występujące na obrazie <ul style="list-style-type: none"> określić czas i miejsce sytuacji przedstawionej na obrazie 	obrazie kolory i źródło światła <ul style="list-style-type: none"> opisać postacie przedstawione na obrazie opisać sytuację przedstawioną na obrazie określić nastrój, jaki wywołuje obraz 	<ul style="list-style-type: none"> opisać umieszczone na obrazie elementy realistyczne i fantastyczne opisać pierwszy i drugi plan obrazu 	kompozycję, światło, ruch <ul style="list-style-type: none"> ułożyć krótkie opowiadanie o wydarzeniach rozgrywających się w miejscu przedstawionym na obrazie
97. Atlantyda, czyli „tam albo nie tam”	<ul style="list-style-type: none"> przeczytać wiersz głośno określić podmiot liryczny w wierszu zdefiniować wers, strofę zdefiniować pytanie retoryczne 	<ul style="list-style-type: none"> przeczytać wiersz głośno, wyraźnie przedstawić podmiot liryczny w wierszu wskazać w tekście wiersza wersy, strofy wskazać pytanie retoryczne 	<ul style="list-style-type: none"> przeczytać wiersz, podkreślając głośno ważne słowa określić temat wiersza scharakteryzować podmiot liryczny wskazać pytania retoryczne określić nastrój utworu 	<ul style="list-style-type: none"> przeczytać wiersz, oddając nastrój utworu i stosując odpowiednie tempo i intonację nazwać uczucia, jakie wyraża utwór określić funkcję pytań retorycznych w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> zaprezentować informacje o autorze wiersza w wybranej formie plastycznej (plakat, obraz, rysunek) przedstawić Atlantyde
98. i 99. Początki świata według Greków	<ul style="list-style-type: none"> czytać głośno i cicho wymienić bohaterów utworu wymienić najważniejsze wydarzenia 	<ul style="list-style-type: none"> czytać z odpowiednią artykulacją i uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych przedstawić bohaterów utworu 	<ul style="list-style-type: none"> czytać głośno, wyraźnie opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze określić wydarzenia i 	<ul style="list-style-type: none"> czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację ciekawie opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> korzystając z różnych źródeł, wyszukać informacje o historii powstania świata według mitologii słowiańskiej, egipskiej lub chińskiej

	<p>przedstawione w utworze</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienić wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne zdefiniować mit 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić miejsce i czas wydarzeń sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze wskazać wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne wymienić charakterystyczne cechy mitu 	<p>postacie realistyczne i fantastyczne</p> <ul style="list-style-type: none"> wskazać w tekście 2 charakterystyczne cechy mitu 	<ul style="list-style-type: none"> określić cechy bohaterów utworu wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu rozpoznać czytany utwór jako mit i wskazać w nim charakterystyczne cechy wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu 	<ul style="list-style-type: none"> zredagować opowiadanie twórcze o tym, skąd się wziął np. śnieg, grad, huragan
<p>100. Z wizytą na Olimpie – poznajemy greckich bogów</p>	<ul style="list-style-type: none"> wymienić bogów greckich wymienić atrybuty bogów greckich 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać bogów greckich i ich atrybuty łączyć bogów greckich z ich atrybutami 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić bogów greckich i wymienić ich atrybuty opisać Olimp i jego mieszkańców 	<ul style="list-style-type: none"> określić cechy mieszkańców Olimpu i przedstawić ich relacje 	<ul style="list-style-type: none"> zaprojektować i narysować atrybuty dla siebie i kilku najbliższych osób wyszukać w <i>Słowniku mitów i tradycji kultury Władysława Kopalińskiego</i> informacje o Olimpie i Hadesie
<p>101. Po stracie córki – porozmawiaj</p>	<ul style="list-style-type: none"> czytać głośno i cicho 	<ul style="list-style-type: none"> czytać z odpowiednią artykulacją i uwzględnieniem 	<ul style="list-style-type: none"> czytać głośno, wyraźnie opowiedzieć w kilku zdaniach o 	<ul style="list-style-type: none"> czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację 	<ul style="list-style-type: none"> zredagować opowiadanie twórcze, w którym przedstawi własne

<p>ajmy o uczuciach matki</p>	<ul style="list-style-type: none"> wymienić bohaterów utworu wymienić najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze wymienić wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne zdefiniować pojęcie <i>mit</i> 	<p>znaków interpunkcyjnych</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawić bohaterów utworu przedstawić miejsce i czas wydarzeń sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze wskazać wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne wymienić charakterystyczne cechy mitu 	<p>wydarzeniach przedstawionych w utworze</p> <ul style="list-style-type: none"> określić wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne wskazać w tekście 2 charakterystyczne cechy mitu odmienia rzeczownik <i>Hades</i> przez przypadki 	<ul style="list-style-type: none"> ciekawie opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w utworze określić cechy bohaterów utworu wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu rozpoznać czytany utwór jako mit i wskazać w nim charakterystyczne cechy wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu 	<p>wyjaśnienie zmian pór roku</p>
<p>102. i 103. Daremny trud Syzyfa – o karze za zuchwałość</p>	<ul style="list-style-type: none"> czytać głośno i cicho wymienić bohaterów utworu wymienić najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> czytać z odpowiednią artykulacją i uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych przedstawić bohaterów utworu przedstawić miejsce i czas wydarzeń 	<ul style="list-style-type: none"> czytać głośno, wyraźnie opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze określić wydarzenia i postacie 	<ul style="list-style-type: none"> czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację ciekawie opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w utworze określić cechy bohaterów utworu 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić przerośnięte znaczenie wyrażenia <i>syzyfowa praca</i>

	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne • zdefiniować mit • zdefiniować związek frazeologiczny 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wskazać wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne • wymienić charakterystyczne cechy mitu • wskazać związek frazeologiczny 	<p>realistyczne i fantastyczne</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać w tekście 2 charakterystyczne cechy mitu • objaśnić znaczenie związków frazeologicznych 	<ul style="list-style-type: none"> • wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu • rozpoznać czytany utwór jako mit i wskazać w nim charakterystyczne cechy • wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu • stosować w wypowiedziach związki frazeologiczne 	
<p>104. Frazeologizm poprawny czy błędny</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wyszukać związki frazeologiczne w słowniku frazeologicznym 	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać znaczenia związków frazeologicznych i podać przykłady ich zastosowania 	<ul style="list-style-type: none"> • zastąpić wskazane sformułowania związkami frazeologicznymi • odczytać skróty i oznaczenia słownikowe 	<ul style="list-style-type: none"> • korzystać ze słownika frazeologicznego • podjąć próby korzystania z internetowych wersji słownika 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie i sprawnie korzystać ze słownika frazeologicznego • korzystać z internetowych wersji słownika • ukazać dosłowne znaczenie wskazanych związków frazeologicznych, ilustrując je w humorystyczny sposób

<p>105. Krótko i zwięźle lub dłużej i ciekawiej</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować główne części zdania – podmiot i orzeczenie • zdefiniować zdanie pojedyncze rozwinięte i nierozwinięte 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać główne części zdania – podmiot i orzeczenie • wskazać zdanie pojedyncze rozwinięte i nierozwinięte • wskazać określenia należące do grupy podmiotu i do grupy orzeczenia 	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnić zdanie pojedyncze rozwinięte od nierozwiniętego • ustalić, które określenia należą do grupy podmiotu, a które – do grupy orzeczenia 	<ul style="list-style-type: none"> • uzupełnić określeniami wykresy zdań pojedynczych rozwiniętych • sporządzić wykresy zdań pojedynczych rozwiniętych 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie wykonać wykresy wskazanych zdań pojedynczych rozwiniętych
<p>106. Pan przecinek przychodzi z wizytą</p>	<ul style="list-style-type: none"> • czytać ze zrozumieniem teksty informacyjne • podać zasady użycia przecinka w zdaniu pojedynczym • wskazać spójniki, przed którymi należy postawić przecinek • wskazać spójniki, przed którymi nie należy stawiać przecinka 	<ul style="list-style-type: none"> • stosować przecinek przed określonymi spójnikami • nie stosować przecinka przed określonymi spójnikami 	<ul style="list-style-type: none"> • stosować przecinek po okrzykach i rzeczownikach w wołaczu 	<ul style="list-style-type: none"> • stosować przecinek zgodnie z zasadami interpunkcji 	<ul style="list-style-type: none"> • bezbłędnie zapisać tekst z trudnościami interpunkcyjnymi (przecinek)

<p>107. i 108. Wyczyny Heraklesa</p>	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno i cicho • wymienić bohaterów utworu • wymienić najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze • zdefiniować, czym są wydarzenia i postacie realistyczne oraz fantastyczne • zdefiniować pojęcie <i>mit</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać z odpowiednią artykulacją i uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych • przedstawić bohaterów utworu • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wskazać wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne • wymienić charakterystyczne cechy mitu 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno, wyraźnie • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne • wskazać w tekście 2 charakterystyczne cechy mitu • zredagować plan wydarzeń 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • ciekawie opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić cechy bohaterów utworu • wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu • rozpoznać czytany utwór jako mit i wskazać w nim charakterystyczne cechy • wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśniać, co łączy Heraklesa z Supermanem i Spider-Manem • wyjaśnić znaczenie wyrażenia <i>stajnia Augiasza</i>
<p>109. Opowiem, jak było</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czym jest opowiadanie odtwórcze • ustnie opowiadać, zachowując 	<ul style="list-style-type: none"> • ustnie opowiadać, zachowując trójdzielną kompozycję wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> • zredagować opowiadanie zgodnie z planem 	<ul style="list-style-type: none"> • zredagować opowiadanie odtwórcze • stosować odpowiednią kompozycję w 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie i zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi zredagować poprawne i

	<p>kolejność wydarzeń</p> <ul style="list-style-type: none"> • zredagować początek opowiadania 	<ul style="list-style-type: none"> • zredagować opowiadanie na podstawie historyjki obrazkowej 		<p>wypowiedzi pisemnej</p> <ul style="list-style-type: none"> • wydzielać akapity w wypowiedzi pisemnej 	<p>wyczerpujące opowiadanie odtwórcze, unikając powtórzeń</p>
<p>110. Jak Ariadna pomogła Tezeuszowi ?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno i cicho • wymienić bohaterów utworu • wymienić najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze • wyjaśnić, czym różnią się wydarzenia i postacie realistyczne od fantastycznych • zdefiniować pojęcie <i>mit</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać z odpowiednią artykulacją i uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych • przedstawić bohaterów utworu • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wskazać wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne • wymienić charakterystyczne cechy mitu 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno, wyraźnie • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne • wskazać w tekście 2 charakterystyczne cechy mitu • sporządzić notatkę 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • ciekawie opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić cechy bohaterów utworu • wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu • rozpoznać czytany utwór jako mit i wskazać w nim charakterystyczne cechy • wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić przerośne znaczenie wyrażenia <i>nić Ariadny</i>

<p>111. Pijemy nektar, jemy ambrozię i zbieramy laury</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać związki frazeologiczne wywodzące się z mitologii 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pochodzenie wskazanych związków frazeologicznych 	<ul style="list-style-type: none"> • stosować związki frazeologiczne wywodzące się z mitologii 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać nawiązania do mitologii, np. w hasłach reklamowych 	<ul style="list-style-type: none"> • przygotować pytania i zadania na konkurs „Znawca mitologii greckiej”
<p>112. Dramat w przestworzach</p>	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno i cicho • wymienić bohaterów utworu • wymienić najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze • wyjaśnić, czym różnią się wydarzenia i postacie realistyczne od fantastycznych • zdefiniować pojęcie <i>mit</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać z odpowiednią artykulacją i uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych • przedstawić bohaterów utworu • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wskazać wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne • wymienić charakterystyczne cechy mitu 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno, wyraźnie • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne • wskazać w tekście 2 charakterystyczne cechy mitu 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • ciekawie opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić cechy bohaterów utworu • wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu • rozpoznać czytany utwór jako mit i wskazać w nim charakterystyczne cechy • wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu 	<ul style="list-style-type: none"> • narysować ilustrację do mitu • wyjaśnić znaczenie związku frazeologicznego <i>ikarowe loty</i> • zredagować kilkuzdaniową wypowiedź, w której wyjaśni, dlaczego artyści częściej czynią bohaterem swoich dzieł Ikarą, a nie Dedala

113. i 114. Spotkanie z podmiotami szeregowymi domyślnymi	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować podmiot szeregowy • zdefiniować podmiot domyślny 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać podmiot szeregowy • wskazać podmiot domyślny 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rodzaj podmiotu we wskazanym zdaniu 	<ul style="list-style-type: none"> • przekształcać tekst, unikając powtórzeń poprzez wprowadzenie podmiotu domyślnego 	<ul style="list-style-type: none"> • bezbłędnie rozpoznawać podmiot szeregowy i podmiot domyślny
115. Praktyka czyni mistrza – ćwiczymy pisownię wyrazów z ch i h	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić zasady ortograficzne pisowni <i>ch</i> i <i>h</i> • poprawnie zapisać wyrazy z <i>ch</i> na końcu wyrazu 	<ul style="list-style-type: none"> • zastosować zasady ortograficzne pisowni <i>ch</i> i <i>h</i> • poprawnie zapisywać wyrazy z <i>h</i> w środku wyrazu 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzyć formy pokrewne i poprawnie zapisywać wyrazy z <i>h</i> wymieniając się na <i>g</i>, <i>z</i>, <i>ż</i> • korzystać ze słownika ortograficznego 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie zapisać wyrazy z <i>h</i> niewymiennym 	<ul style="list-style-type: none"> • zapisać poprawnie wszystkie podane wyrazy z trudnościami ortograficznymi (pisownia <i>ch</i> i <i>h</i>) • samodzielnie i sprawnie korzystać ze słownika ortograficznego
116. i 117. Czas na powtórkę!	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować mit • wymienić bogów greckich • wymienić przykładowe mity • podać przykłady frazeologizmów mitologicznych 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić bogów greckich i ich atrybuty • wyjaśnić sens 1, 2 mitów • wyjaśnić sens 2, 3 frazeologizmów mitologicznych • wskazać pytanie retoryczne • odróżnić zdanie pojedyncze 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy charakterystyczne mitów na przykładach • omówić problematykę poznanych mitów • określić funkcję pytania retorycznego • wyjaśnić sens poznanych 	<ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję mitów • podać przykład pytania retorycznego • stosować w wypowiedziach frazeologizmy • korzystać ze słownika ortograficznego 	<ul style="list-style-type: none"> • podać przykłady mitów z innych kręgów kulturowych • redagować opowiadanie odtwórcze w sposób bezbłędny • samodzielnie korzystać ze słownika frazeologicznego

	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować pytanie retoryczne • podejmować próby redagowania opowiadania odtwórczego • rozpoznać podmiot i orzeczenie w zdaniu • rozpoznać podmiot szeregowy i domyślny • podjąć próbę stworzenia wykresu zdania pojedynczego rozwiniętego • wdrażać zasady pisowni z <i>ch</i> i <i>h</i> • wdrażać zasady interpunkcyjne w zdaniu pojedynczym 	<p>nierozwinięte od rozwiniętego</p> <ul style="list-style-type: none"> • określić grupę podmiotu i orzeczenia 	<p>frazeologizmów mitologicznych</p> <ul style="list-style-type: none"> • redagować opowiadanie odtwórcze z zachowaniem kolejności zdarzeń • stworzyć wykres zdania pojedynczego rozwiniętego • stosować zasady pisowni z <i>ch</i> i <i>h</i> • stosować zasady interpunkcyjne w zdaniu pojedynczym 	<ul style="list-style-type: none"> • bezbłędnie stosować zasady interpunkcyjne w zdaniu pojedynczym 	
--	--	---	--	--	--

<p>118. Jakie drogowskazy odnajdziemy w książkach?</p>	<ul style="list-style-type: none"> wymienić kolory występujące na obrazie wymienić postacie występujące na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> zaprezentować postacie przedstawione na obrazie określić miejsce przedstawione na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> określić kolory dominujące na obrazie i źródło światła opisać miejsce przedstawione na obrazie opisać sytuację przedstawioną na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> opisać pierwszy i drugi plan obrazu nadać inny tytuł obrazowi 	<ul style="list-style-type: none"> określić nastrój obrazu i uczucia, jakie wywołuje, uzasadnić swoją wypowiedź wyjaśnić związek tematyki obrazu z tytułem rozdziału omawiać elementy sztuki plastycznej: plan, barwy, kompozycję, światło, ruch
<p>119. i 120. Co jest w życiu najważniejsze?</p>	<ul style="list-style-type: none"> czytać głośno i cicho wymienić bohaterów utworu wymienić najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze wyjaśnić, czym różnią się wydarzenia i postacie realistyczne od fantastycznych zdefiniować pojęcie <i>baśń</i> 	<ul style="list-style-type: none"> czytać z odpowiednią artykulacją i uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych przedstawić bohaterów utworu przedstawić miejsce i czas wydarzeń sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze wskazać wydarzenia i 	<ul style="list-style-type: none"> czytać głośno, wyraźnie i cicho oraz z podziałem na role określić narratora utworu opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze określić wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne 	<ul style="list-style-type: none"> czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację ciekawie opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w utworze określić cechy bohaterów utworu wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu rozpoznać czytany utwór jako baśń i wskazać w nim 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, co według autora utworu jest najwyższą wartością

		<p>postacie realistyczne i fantastyczne</p> <ul style="list-style-type: none"> wymenić charakterystyczne cechy baśni 	<ul style="list-style-type: none"> określić 2–3 cechy głównej bohaterki utworu wskazać w tekście 2 charakterystyczne cechy baśni przedstawić fragmenty tekstu w pracy plastycznej 	<p>charakterystyczne cechy baśni</p> <ul style="list-style-type: none"> porównać doświadczenia bohaterów z własnymi 	
<p>121. Katarynka – spotkanie z lekturą uzupełniającą i jej autorem</p>	<ul style="list-style-type: none"> określić czas i miejsce wydarzeń w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> wymenić bohaterów i krótko o nich opowiedzieć 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować bohaterów utworu 	<ul style="list-style-type: none"> skorzystać z różnych źródeł informacji selekcjonować informacje na temat pisarza 	<ul style="list-style-type: none"> zredagować notatkę na temat życia i twórczości Bolesława Prusa
<p>122. Z wizytą u pana mecenasa</p>	<ul style="list-style-type: none"> określić, gdzie rozgrywają się wydarzenia opisane w utworze i jakie postacie w nim występują 	<ul style="list-style-type: none"> zaprezentować pana Tomasza i opracowuje notatkę o tym bohaterze w formie mapy myśli opisać stosunek pana Tomasza do katarynek 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować usposobienie pana Tomasza wyjaśnić, jak pan Tomasz czuł się w domu przy ulicy Miodowej opisać mieszkanie bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić okoliczności, w jakich bohater odkrył, że mała sąsiadka jest niewidoma 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić swoje zdanie o tym, czy pan Tomasz w mieszkaniu przy Miodowej był szczęśliwy i uzasadnić opinię
<p>123. Nowe mieszkanki ulicy Miodowej</p>	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, kim były nowe sąsiadki pana Tomasza i czym się zajmowały 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat dziewczynki, utraty przez nią wzroku i odbioru świata po chorobie 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić, jak mała bohaterka spędzała czas i czym próbowała się cieszyć 	<ul style="list-style-type: none"> wytłumaczyć, dlaczego w nowym domu dziewczynka nie czuła się dobrze określić, w jaki sposób matka 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować relacje między matką i córką

	<ul style="list-style-type: none"> opisać warunki, w jakich mieszkały sąsiadki 			<p>dziewczynki okazywała córce uczucia i dlaczego wobec choroby córki była bezradna</p>	
<p>124. Historia niezwykłej przemiany</p>	<ul style="list-style-type: none"> czytać głośno i cicho wymienić bohaterów utworu wymienić najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze zdefiniować nowelę zdefiniować punkt kulminacyjny określić, czym jest puenta 	<ul style="list-style-type: none"> czytać z odpowiednią artykulacją i uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych przedstawić bohaterów utworu przedstawić miejsce i czas wydarzeń sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze wymienić charakterystyczne cechy noweli 	<ul style="list-style-type: none"> czytać głośno, wyraźnie i cicho określić narratora utworu opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze określić 2–3 cechy głównej bohaterki utworu wskazać w tekście 2 charakterystyczne cechy noweli wskazać w utworze punkt kulminacyjny wskazać w utworze puentę 	<ul style="list-style-type: none"> czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację ciekawie opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w utworze określić cechy bohaterów utworu wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu rozpoznać czytany utwór jako nowelę i wskazać w nim charakterystyczne cechy noweli wyjaśnić, jak rozumie puentę utworu porównać doświadczenia bohaterów z własnymi 	<ul style="list-style-type: none"> zapropionować inny tytuł dla fragmentu tekstu zredagować opowiadanie twórcze o dalszych losach bohaterów

<p>125. Jak ciekawie opowiadać ?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zredagować opowiadanie twórcze • wprowadzać dialogi 	<ul style="list-style-type: none"> • planować przebieg wydarzeń, sporządzając plan • wprowadzać dialogi 	<ul style="list-style-type: none"> • zredagować opowiadanie twórcze • zachować trójdzielność kompozycji opowiadania • określić wydarzenie będące punktem kulminacyjnym opowiadania • planować zaskakujące zakończenie (puentę) 	<ul style="list-style-type: none"> • stosować sformułowania nadające wydarzeniom dynamiczny charakter • wprowadzić wydarzenie będące punktem kulminacyjnym opowiadania • wprowadzić zaskakujące zakończenie (puentę) 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie i zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi zredagować opowiadanie twórcze, np. dotyczące dalszych losów wybranego bohatera literackiego • świadomie i celowo stosować odpowiednie sposoby urozmaicenia swojego opowiadania
<p>126. Po co nam przydawki?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować przydawkę • wymienić pytania, na które odpowiada przydawka • stosować przydawki w zdaniu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać przydawkę w zdaniu • rozpoznać części mowy, którymi jest wyrażona przydawka 	<ul style="list-style-type: none"> • ustalić pytania, na które odpowiada przydawka 	<ul style="list-style-type: none"> • zaznaczać przydawki na wykresach zdań pojedynczych 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie przydawek w zdaniu • ułożyć hasła reklamujące wybrane produkty i wyjaśnić znaczenie występujących w nich przydawek • bezbłędnie sporządzać wykresy

					zdań pojedynczych i zaznaczać w nich przydawki
127. Jak rozjaśnić obraz świata?	<ul style="list-style-type: none"> • przeczytać wiersz głośno • określić podmiot liryczny w wierszu • zdefiniować przenośnię 	<ul style="list-style-type: none"> • przeczytać wiersz głośno, wyraźnie • przedstawić podmiot liryczny w wierszu • wskazać w tekście wiersza przenośnię 	<ul style="list-style-type: none"> • przeczytać wiersz, podkreślając głosem ważne słowa • określić temat wiersza • scharakteryzować podmiot liryczny • wyjaśnić, co oznaczają przenośnie: <i>otchłań ulicy, przepaść krawężnika</i> • wymienić 2 uczucia, które wyraża utwór • zinterpretować ostatnią zwrotkę utworu przez przekład intersemiotyczny 	<ul style="list-style-type: none"> • przeczytać wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację • wskazać przenośnie i określić ich funkcję • wyrazić swój sąd o bohaterze wiersza • porównać doświadczenia bohatera z własnymi • określa uczucia wyrażone w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować informacje o autorze wiersza • opowiadać o swojej działalności w szkolnym wolontariacie

<p>128. i 129. Jacy jesteśmy?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno • wymienić bohaterów tekstu • wymienić najważniejsze wydarzenia przedstawione w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno i cicho • przedstawić bohaterów utworu • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wymienić po 2–3 cechy opisujące bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno, wyraźnie • określić narratora • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • przedstawić temat rozmowy prowadzonej przez bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • ciekawie opowiedzieć o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić cechy bohaterów utworu • wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu • porównać doświadczenia bohaterów z własnymi • zastosować słownictwo określające przeżycia bohaterów i oceniające ich postawy 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie i zgodnie z wymogami tej formy wypowiedzi, zredagować opowiadanie twórcze o dalszych losach bohatera • wyjaśnić, co sądzi o zasadzie nauczyciela: <i>Nigdy nie rezygnuj, jeśli uważasz, że słuszność leży po twojej stronie</i> i uzasadnić swoje zdanie
<p>130. Czy można żyć bez mediów?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno • wymienić bohaterów tekstu • wymienić najważniejsze 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno i cicho • przedstawić bohaterów utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno, wyraźnie • określić narratora • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • ciekawie opowiedzieć o 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, co sądzi o słowach mamy: <i>Rozrywka jest z ludźmi, a nie z urzędzeniami</i> i

	wydarzenia przedstawione w tekście	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • określić zasady panujące w rodzinie Zwarowców 	<p>przedstawionych w utworze</p> <ul style="list-style-type: none"> • określić zasady panujące w domu narratorki 	<p>wydarzeniach przedstawionych w utworze</p> <ul style="list-style-type: none"> • określić cechy bohaterów utworu • wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu • wyrazić swój sąd o bohaterach • określić zasady panujące w jego domu 	<p>uzasadnić swoje zdanie</p> <ul style="list-style-type: none"> • pracując w grupie, ustalić wady i zalety wpływu mediów na życie współczesnych rodzin • przygotować pracę plastyczną związaną tematycznie z tekstem
--	------------------------------------	--	---	--	---

<p>131. i 132. Prasa w naszym życiu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować gazetę i czasopismo • wymienić swoje ulubione czasopismo • odczytać tytuł, numer i datę wydania • wymienić osoby tworzące gazety i czasopisma • określić, czym są nagłówki, lid 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać gazety i czasopisma • wskazywać rodzaje prasy ze względu na częstotliwość ukazywania się • poprawnie zapisywać tytuły czasopism • przedstawić swoje ulubione czasopismo • wymienić osoby tworzące gazety i czasopisma i określić ich pracę • wynotować twórców swojego ulubionego czasopisma • wskazać w wybranym artykule nagłówki, lid, fakty, opinie • wymienić etapy przygotowania gazety lub czasopisma 	<ul style="list-style-type: none"> • odróżniać gazety i czasopisma • rozróżniać rodzaje prasy ze względu na częstotliwość ukazywania się • zaprezentować swoje ulubione czasopismo • opisać pracę osób tworzących gazety i czasopisma • określić cechy osób, wykonujących zawody związane z prasą • odróżniać fakty od opinii • określić etapy przygotowania gazety lub czasopisma 	<ul style="list-style-type: none"> • rozróżniać rodzaje prasy ze względu na tematykę • rozróżniać rodzaje prasy ze względu na odbiorcę • ciekawie zaprezentować swoje ulubione czasopismo • ciekawie opowiedzieć o etapach przygotowania gazety lub czasopisma 	<ul style="list-style-type: none"> • pracując w grupie, przygotować wystawę ulubionych czasopism • zaprezentować zawartość wybranego czasopisma, np. <i>Victor Junior</i> • określić wady i zalety czasopism drukowanych i w wersji on-line
---	---	---	---	--	--

<p>133. i 134. Czym dopełnić zdanie?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować dopełnienie • zdefiniować okolicznik • stosować dopełnienie i okolicznik w zdaniu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać dopełnienie w zdaniu • wskazać okolicznik w zdaniu • rozpoznać części mowy, którymi jest wyrażone dopełnienie • rozpoznać części mowy, którymi jest wyrażony okolicznik 	<ul style="list-style-type: none"> • ustalić, na jakie pytania odpowiada dopełnienie • ustalić, na jakie pytania odpowiada okolicznik 	<ul style="list-style-type: none"> • zaznaczać dopełnienie i okolicznik na wykresach zdań pojedynczych 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie dopełnienia i okolicznika w zdaniu • bezbłędnie sporządzać wykresy zdań pojedynczych i zaznaczać dopełnienia i okoliczniki
<p>135. Kiedy używamy wielokropka?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podać zasady użycia wielokropka 	<ul style="list-style-type: none"> • stawiać wielokropek w nawiasie kwadratowym, zaznaczając opuszczony fragment cytowanego tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • stawiać wielokropek po wypowiedzeniach niedokończonych z powodu emocji 	<ul style="list-style-type: none"> • stosować wielokropek zgodnie z zasadami interpunkcji 	<ul style="list-style-type: none"> • bezbłędnie zapisać tekst z trudnościami interpunkcyjnymi (wielokropek)
<p>136. Nie, nie i jeszcze raz nie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podać zasady ortograficzne pisowni <i>nie</i> z czasownikami, rzeczownikami, przymiotnikami i przysłówkami 	<ul style="list-style-type: none"> • stosować zasady ortograficzne pisowni <i>nie</i> z czasownikami i przymiotnikami 	<ul style="list-style-type: none"> • stosować zasady ortograficzne pisowni <i>nie</i> z rzeczownikami i przysłówkami 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie zapisać wyrazy z przeczeniem <i>nie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie zapisać wszystkie podane wyrazy z trudnościami ortograficznymi (pisownia <i>nie</i> z różnymi częściami mowy) • samodzielnie i sprawnie korzystać

					ze słownika ortograficznego
137. i 138. Już wiem! Już potrafię!	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznać baśń wymienić cechy noweli podać przykłady zawodów związanych z prasą podejmować próby rozpoznawania przydawki, dopełnienia i okolicznika wdrażać zasady pisowni z <i>nie</i> podać zasady stosowania wielokropka 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić cechy baśni wymienić przykłady czasopism zdefiniować punkt kulminacyjny w utworze zdefiniować puentę wskazać przydawkę, dopełnienie i okolicznik w zdaniu 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, na czym polega praca osób związanych z prasą określić funkcje przydawki, dopełnienia i okolicznika stosować zasady pisowni z <i>nie</i> stosować wielokropki zgodnie z zasadami interpunkcji 	<ul style="list-style-type: none"> omówić budowę noweli na przykładzie poznanego utworu samodzielnie korzystać z informacji w podręczniku określić, jakimi częściami mowy są wyrażone przydawka, dopełnienie, okolicznik 	<ul style="list-style-type: none"> bezbłędnie stosować zasady pisowni z <i>nie</i> bezbłędnie stosować wielokropki
139. Z kim wyruszyć w nieznane?	<ul style="list-style-type: none"> wymienić kolory występujące na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> zaprezentować postacie przedstawione na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> określić kolory dominujące na obrazie i źródło światła 	<ul style="list-style-type: none"> opisać postacie ukazane na obrazie określić, czy obraz jest realistyczny, czy fantastyczny, 	<ul style="list-style-type: none"> wymyślić własny tytuł dla obrazu wyjaśnić związek tematyki obrazu z tytułem rozdziału

	<ul style="list-style-type: none"> wymienić postacie występujące na obrazie określić miejsce przedstawione na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> określić czas i miejsce przedstawione na obrazie opisać miejsce przedstawione na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> opisać sytuację przedstawioną na obrazie objaśnić rolę przedstawionych przedmiotów ułożyć dialog osób przedstawionych na obrazie 	<p>uzasadnić swoje zdanie</p> <ul style="list-style-type: none"> opisać dominujące na obrazie kolory, kształty, źródło światła opisać kompozycję obrazu określić nastrój, jaki wywołuje obraz ciekawie opowiedzieć o sytuacji przedstawionej na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> omówić elementy sztuki plastycznej: plan, barwy, kompozycję, światło, ruch
140. Smak przygody	<ul style="list-style-type: none"> przeczytać utwór głośno wskazać podmiot liryczny zdefiniować wers i strofy podać definicje rymów dokładnych i niedokładnych zdefiniować refren zdefiniować przenośnie i epitety 	<ul style="list-style-type: none"> przeczytać utwór głośno, wyraźnie przedstawić podmiot liryczny wskazać w tekście wersy i strofy wskazać rymy dokładne i niedokładne wskazać w utworze refren wskazać w tekście epitety wskazać cechy piosenki 	<ul style="list-style-type: none"> przeczytać utwór, podkreślając głosem ważne słowa odróżniać rymy dokładne od niedokładnych określić temat utworu określić podmiot liryczny wskazać w tekście przenośnie 	<ul style="list-style-type: none"> przeczytać utwór, stosując odpowiednie tempo i intonację określić funkcję epitetów i przenośni w utworze wyjaśnić, jaką rolę odgrywa w życiu wyobraźnia 	<ul style="list-style-type: none"> narysować krainę fantazji

	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować piosenkę 		<ul style="list-style-type: none"> • wymienić 2 uczucia, jakie wyraża utwór • określić cechy piosenki 		
<p>141. i 142. Dlaczego warto czytać książki?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno i cicho • wymienić bohaterów utworu • wymienić najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze • zdefiniować adaptację 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać z odpowiednią artykulacją i uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych • przedstawić bohaterów utworu • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wskazać postacie realistyczne i fantastyczne 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno, wyraźnie i cicho • określić narratora utworu • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić 2–3 cechy głównego bohatera utworu • wyjaśnić pojęcie <i>adaptacja</i> • przedstawić fragmenty tekstu w pracy plastycznej 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • ciekawie opowiadać o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić cechy bohaterów utworu • określić postacie realistyczne i fantastyczne • wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu • porównać doświadczenia 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie i zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi zredagować opowiadanie twórcze o dalszych losach bohatera • pracując w grupie, sporządzić listę książek zasługujących na uwagę młodego czytelnika

		<ul style="list-style-type: none"> wymienić charakterystyczne cechy adaptacji 		bohaterów z własnymi <ul style="list-style-type: none"> • podać przykłady innych adaptacji 	
143. Witajcie w Narnii – w krainie po drugiej stronie... szafy	<ul style="list-style-type: none"> • prowadzić rozmowę na temat głównych postaci występujących w książce • korzystać ze słownika języka polskiego • poszerzyć zasób słownictwa 	<ul style="list-style-type: none"> • wnioskować na podstawie tekstu • odczytać tekst za pomocą przekładu intersemiotycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • zaplanować szczegółowo uważny sposób poznania treści lektury 	<ul style="list-style-type: none"> • skorzystać z różnych źródeł informacji 	<ul style="list-style-type: none"> • przybliżyć życie i twórczość Clive'a Staplesa Lewisa
144. Światy po jednej i po drugiej stronie szafy	<ul style="list-style-type: none"> • określić, kiedy i gdzie toczyła się akcja powieści, zanim Łucja odkryła tajemnicze przejście w szafie 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać, który świat przedstawiony w utworze można uznać za realistyczny, a który – za fantastyczny • opisać, jak wyglądała Narnia 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić przykłady postaci realistycznych i fantastycznych występujących w lekturze • wypowiedzieć się na temat tego, jak długo trwały wydarzenia w Narnii, a ile czasu zajmowały w świecie, z którego pochodzą dzieci 	<ul style="list-style-type: none"> • wytłumaczyć, dlaczego rodzeństwo początkowo nie wierzyło w opowieści Łucji • porównać życie rodzeństwa przed odkryciem Narnii i po nim 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać wygląd postaci, którą można by spotkać w Narnii • wymyślić nazwę dla mieszkańca Narnii na podstawie opisu koleżanki lub kolegi

<p>145. Bohaterowie opowieści</p>	<ul style="list-style-type: none"> wziąć udział w pracy grupy nad stworzeniem plakatu obrazującego wybraną osobę spośród rodzeństwa 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić Białą Czarownicę wymienić cechy charakteru Aslana 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować Edmunda i wyjaśnić, co sprawiło, że stał się podatny na słowa Czarownicy wymienić wartości, którymi kierowało się rodzeństwo, pomagając mieszkańcom Narnii 	<ul style="list-style-type: none"> przeanalizować przemianę Edmunda porównać Narnię pod rządami Czarownicy i po ich upadku 	<ul style="list-style-type: none"> wybierać swoją ulubioną postać i uzasadnić jej wybór
<p>146. Walka dobra ze złem</p>	<ul style="list-style-type: none"> przetawić dwa obozy, na jakie byli podzieleni mieszkańcy królestwa Narnii i wyjaśnić, z czego to wynikało 	<ul style="list-style-type: none"> objaśnić, o co Piotr, Edmund, Zuzanna i Łucja walczyli z Białą Czarownicą 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, kto w Narnii był uosobieniem zła i uzasadnia swoją odpowiedź 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić przedstawione w utworze przedmioty, postacie lub wydarzenia, które wywołują skojarzenia ze znanymi baśniami wytłumaczyć przesłanie utworu 	<ul style="list-style-type: none"> określić, dlaczego w baśniach pojawiają się nierzeczywiste postacie, przedmioty, wydarzenia
<p>153. W Narnii przygody nigdy się nie kończą!</p>	<ul style="list-style-type: none"> czytać głośno i cicho wymienić bohaterów utworu wymienić najważniejsze 	<ul style="list-style-type: none"> czytać z odpowiednią artykulacją i uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> czytać głośno, wyraźnie i cicho określić narratora utworu opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach 	<ul style="list-style-type: none"> czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację ciekawie opowiadać o wydarzeniach 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić inne powieści fantasy wyjaśnić, dlaczego powieści fantasy znajdują wielu czytelników

	wydarzenia przedstawione w utworze	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić bohaterów utworu • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wskazać postacie realistyczne i fantastyczne 	<p>przedstawionych w utworze</p> <ul style="list-style-type: none"> • określić 2–3 cechy bohaterów utworu 	<p>przedstawionych w utworze</p> <ul style="list-style-type: none"> • określić cechy bohaterów utworu • określić postacie realistyczne i fantastyczne • wyrazić swój sąd o bohaterach i ich zachowaniu • porównać doświadczenia bohaterów z własnymi 	
148. Jak napisać dedykację?	<ul style="list-style-type: none"> • zredagować dedykację według wzoru 	<ul style="list-style-type: none"> • zredagować dedykację, uwzględniając konieczne elementy • pisać krótko, zwięźle i konkretnie 	<ul style="list-style-type: none"> • stosować zwroty grzecznościowe • stosować odpowiednią kompozycję i układ graficzny 	<ul style="list-style-type: none"> • zredagować dedykację odpowiednią do sytuacji i adresata • uzasadnić, że dedykacja to tekst użytkowy przydatny w podtrzymywaniu więzi społecznych 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie i zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi zredagować oryginalną dedykację
149. Jak są powiązane wyrazy w zdaniu?	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować związek główny i związki poboczne • wskazać w zdaniu związek główny 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazywać związki wyrazowe • wskazać w zdaniu związki główny i poboczne 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzyć związki wyrazowe • wypisać ze zdania związki poboczne 	<ul style="list-style-type: none"> • rozwijać zdania pojedyncze nierozwinięte w zdania pojedyncze rozwinięte • wskazywać w utworzonym zdaniu 	<ul style="list-style-type: none"> • pracując w grupie, ułożyć dialog tematycznie związany z kinematografią i wykorzystać w nim czasowniki, o których mowa w

				związek główny i związki poboczne	tekście <i>Gramatyka w praktyce</i> , s. 301
150. Martyna na dachu świata!	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno i cicho • wymienić bohaterów utworu • wymienić najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać z odpowiednią artykulacją i uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych • przedstawić bohaterkę utworu • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wskazać postacie realistyczne i fantastyczne 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno, wyraźnie i cicho • określić narratora utworu • określa temat tekstu • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić 2–3 cechy bohaterki utworu • wskazuje zastosowane w tekście porównania i epitety 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • ciekawie opowiadać o wydarzeniach przedstawionych w tekście • określić cechy bohaterki • wyrazić swój sąd o bohaterce i jej zachowaniu • określić uczucia bohaterki • określa funkcje wskazanych w tekście porównań i epitetów 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować informacje o autorce dziennika
151. Wyprawa pełna emocji, czyli Tomek i Huck na tropie skarbu	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno i cicho • wymienić bohaterów utworu • wymienić najważniejsze wydarzenia 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać z odpowiednią artykulacją i uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych • przedstawić bohaterów utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno, wyraźnie i cicho • określić narratora utworu • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • ciekawie opowiadać o wydarzeniach przedstawionych w 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować informacje o autorze książki • zachęcić rówieśników do przeczytania całej lektury, prezentując inne przygody Tomka Sawyera

	<p>przedstawione w utworze</p> <ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować powieść przygodową • zdefiniować nadawcę i odbiorcę komunikatu 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wymienić charakterystyczne cechy powieści przygodowej 	<ul style="list-style-type: none"> • określić 2–3 cechy bohaterów utworu • określić tekst jako powieść przygodową • określić nadawcę i odbiorcę komunikatu na skale 	<p>utworze</p> <ul style="list-style-type: none"> • określa cechy bohaterów • opisać uczucia bohaterów • podać inne przykłady powieści przygodowej 	
<p>152. i 153. Niezwykła tajemnica zamku</p>	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno i cicho • wymienić bohaterów utworu • wymienić najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze • zdefiniować powieść przygodową 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać z odpowiednią artykulacją i uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych • przedstawić bohaterów utworu • przedstawić miejsce i czas wydarzeń • sformułować 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wymienić charakterystyczne 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno, wyraźnie i cicho • określić narratora utworu • opowiedzieć w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić 2–3 cechy bohatera utworu • określić tekst jako powieść przygodową 	<ul style="list-style-type: none"> • czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • ciekawie opowiadać o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określić cechy bohaterów • opisać uczucia Paragona w czasie nocnej wyprawy na zamek • podać inne przykłady powieści przygodowej 	<ul style="list-style-type: none"> • zredagować opowiadanie twórcze o dalszych losach Paragona lub wykonać ćwiczenie 8, s. 311 • wyczerpująco wypowiedzieć się na temat wydarzeń przedstawionych w utworze, odwołując się do znajomości całej lektury

		cechy powieści przygodowej			
154. Zgłębiamy tajniki pracy radiowców	<ul style="list-style-type: none"> wymienić osoby tworzące audycje radiowe 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić osoby tworzące audycje radiowe i określić, na czym polega ich praca 	<ul style="list-style-type: none"> opisać pracę osób tworzących audycje radiowe określić cechy osób wykonujących zawody związane z radiem poprawnie odmienić rzeczownik <i>radio</i> i stosować go w zdaniach 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić osoby tworzące audycje radiowe i opisać ich pracę określić cechy osób wykonujących zawody związane z radiem 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać podobieństwa i różnice między radiem a telewizją
155. i 156. Tworzymy zdania złożone współrzędnie i podrzędnie	<ul style="list-style-type: none"> zdefiniować zdania złożone współrzędnie zdefiniować zdania złożone podrzędnie zdefiniować zdania składowe w zdaniu złożonym układać zdania złożone ze zdań składowych 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać zdanie złożone współrzędnie wskazać zdanie złożone podrzędnie wskazać zdania składowe w zdaniu złożonym wskazać zdanie nadrzędne i zdanie podrzędne w zdaniu złożonym podrzędnie 	<ul style="list-style-type: none"> odróżniać zdania złożone współrzędnie od zdań złożonych podrzędnie wskazać zdanie nadrzędne i zdanie podrzędne w zdaniu złożonym podrzędnie stosować odpowiednie spójniki, łącząc zdania pojedyncze w złożone 	<ul style="list-style-type: none"> odróżnić wykres zdania złożonego współrzędnie od wykresu zdania złożonego podrzędnie wykonywać wykresy zdań złożonych współrzędnie i podrzędnie 	<ul style="list-style-type: none"> odróżniać zdania złożone współrzędnie od zdań złożonych podrzędnie i samodzielnie wykonywać ich wykresy

<p>157. Gdzie postawić przecinek w zdaniu złożonym?</p>	<ul style="list-style-type: none"> wymienić zasady użycia przecinka w zdaniu wymienić spójniki, przed którymi należy postawić przecinek wymienić spójniki, przed którymi nie należy stawiać przecinka 	<ul style="list-style-type: none"> zastosować zasady użycia przecinka w zdaniu skorzystać ze słownika 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie oddzielać przecinkiem zdania składowe 	<ul style="list-style-type: none"> stosować przecinek zgodnie z zasadami interpunkcji 	<ul style="list-style-type: none"> bezbłędnie zapisać tekst z trudnościami interpunkcyjnymi (przecinek)
<p>158. Kiedy mała, a kiedy wielka litera?</p>	<ul style="list-style-type: none"> wymienić zasady ortograficzne pisowni wielką literą imion, nazwisk, pseudonimów, przezwisk, tytułów, nazw świąt i dni świątecznych wymienić zasady pisowni małą literą nazw obrzędów i zwyczajów 	<ul style="list-style-type: none"> zastosować zasady ortograficzne pisowni wielką literą imion, nazwisk, pseudonimów, przezwisk, tytułów, nazw świąt i dni świątecznych stosować zasady pisowni małą literą nazw obrzędów i zwyczajów stosować zasady pisowni wielką literą nazw państw, 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie zapisywać imiona, nazwiska, pseudonimy, przezwiska, tytuły, nazwy świąt i dni świątecznych poprawnie zapisywać wielką literą nazwy państw, miast, dzielnic, regionów, mieszkańców państw, regionów, kontynentów i planet 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie zapisywać małą literą przymiotniki utworzone od nazw własnych poprawnie zapisywać wielką literą nazwy gwiazd, planet i ich mieszkańców samodzielnie korzystać ze słownika ortograficznego 	<ul style="list-style-type: none"> zapisać poprawnie wszystkie podane wyrazy z trudnościami ortograficznymi (pisownia wielką i małą literą) wyjaśnić, z czego wynika pisownia małą literą wyrazów <i>ocean spokojny, japonka, węgierka</i>

	<ul style="list-style-type: none"> wymienić zasady pisowni wielką literą nazw państw, miast, dzielnic, regionów, mieszkańców państw, regionów, kontynentów i planet 	<p>miast, dzielnic, regionów, mieszkańców państw, regionów, kontynentów i planet</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienić zasady pisowni wielką literą nazw gwiazd, planet i ich mieszkańców wymienić zasady pisowni małą literą spójników i przyimków występujących wewnątrz tytułów wyszukiwać podane hasła w słowniku ortograficznym 	<ul style="list-style-type: none"> stosować zasady pisowni wielką literą nazw gwiazd, planet i ich mieszkańców stosować zasady pisowni małą literą spójników i przyimków występujących wewnątrz tytułów korzystać ze słownika ortograficznego 		
<p>159. i 160. Czego nauczyły nas przygody bohaterów naszych lektur?</p>	<ul style="list-style-type: none"> podać przykłady zawodów związanych z pracą w radiu zdefiniować elementy fantastyczne i realistyczne 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić cechy powieści <i>fantasy</i> podać przykłady bohaterów pierwszo- i drugoplanowych na podstawie poznanej lektury 	<ul style="list-style-type: none"> uporządkować informacje o poznanej lekturze obowiązkowej omówić, na czym polega praca osób związanych z radiem wymienić cechy powieści <i>fantasy</i> na 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać motywy literackie występujące w lekturze obowiązkowej wyjaśnić funkcje dedykacji w kontekście społecznym 	<ul style="list-style-type: none"> podać przykłady innych utworów <i>fantasy</i> bezbłędnie stosować zasady pisowni małą i wielką literą napisać dedykację w sposób bezbłędny

	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować bohaterów pierwszoplanowych i drugoplanowych • zdefiniować rym • wdrażać zasady pisowni małą i wielką literą • wskazać w zdaniu związek główny • rozpoznać zdanie złożone • podjąć próbę napisania dedykacji 	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować rymy dokładne i niedokładne • wskazać w zdaniu związek główny i związki poboczne 	<p>przykładzie poznanej lektury</p> <ul style="list-style-type: none"> • stosować zasady pisowni małą i wielką literą • rozpoznać zdanie złożone współrzędnie i podrzędnie • napisać dedykację 	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnić wykres zdania złożonego współrzędnie i zdania złożonego podrzędnie 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedać się na temat popularności utworów <i>fantasy</i>
<p>161. Jak artysta przedstawił pogodne życie?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić kolory występujące na obrazie • wymienić postacie 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować postacie przedstawione na obrazie • określić czas i miejsce 	<ul style="list-style-type: none"> • określić kolory dominujące na obrazie i źródło światła 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać pejzaż i ukazane na obrazie postacie • określić, czy obraz jest realistyczny, czy fantastyczny, 	<ul style="list-style-type: none"> • określić nastrój obrazu i uczucia, jakie wywołuje, uzasadnić swoją wypowiedź

	<p>występujące na obrazie</p> <ul style="list-style-type: none"> określić miejsce przedstawione na obrazie 	<p>przedstawione na obrazie</p>	<ul style="list-style-type: none"> opisać miejsce przedstawione na obrazie opisać sytuacje przedstawione na obrazie 	<p>uzasadnić swoje zdanie</p> <ul style="list-style-type: none"> opisać dominujące na obrazie kolory, kształty, źródło światła opisać kompozycję obrazu określić nastrój, jaki wywołuje obraz 	<ul style="list-style-type: none"> omówić elementy sztuki plastycznej: plan, barwy, kompozycję, światło, ruch namalować własny obraz zatytułowany „Pogodne życie”
<p>162. Zawód nauczyciel</p>	<ul style="list-style-type: none"> czytać głośno i cicho wskazać temat utworu określić, kto jest podmiotem lirycznym 	<ul style="list-style-type: none"> czytać z odpowiednią artykulacją i uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych wyjaśnić na podstawie utworu rolę nauczycieli podać cenione cechy nauczycieli 	<ul style="list-style-type: none"> czytać głośno, wyraźnie i cicho przedstawić informacje o historii Dnia Edukacji Narodowej wypowiedzieć się na temat korzyści wynikających z uczęszczania do szkoły 	<ul style="list-style-type: none"> czytać głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację wypowiadać się na temat przesłania utworu 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiadać się na temat czynników motywujących do nauki redagować zaproszenie na uroczystość obchodów Dni edukacji Narodowej
<p>163. Wigilia – dzień bardzo ciepły, choć grudniowy</p>	<ul style="list-style-type: none"> opowiedzieć o swoich emocjach i refleksjach związanych z piosenką <i>Dzień jeden w roku</i> 	<ul style="list-style-type: none"> określić nastrój panujący w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać wartości związane z Wigilią Bożego Narodzenia objaśnić zastosowane w tekście przenośnie 	<ul style="list-style-type: none"> określić funkcję powtarzanych w utworze wersów i zwrotek 	<ul style="list-style-type: none"> odnaleźć nagranie piosenki w wykonaniu Czerwonych Gitar i opowiedzieć o swoich wrażeniach związanych z tym utworem

<p>164. Czego dziadkowi do szczęścia potrzeba?</p>	<ul style="list-style-type: none"> wymienić bohaterów tekstu i krótko się o nich wypowiedzieć 	<ul style="list-style-type: none"> określić potrzeby oraz doświadczenia bohaterów tekstu i łączącą ich relację 	<ul style="list-style-type: none"> odczytać znaczenie frazeologizmu <i>poczuć się jak w niebie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> w identyfikacji problematyki utworu odwołać się do własnych doświadczeń 	<ul style="list-style-type: none"> uczestniczyć w rozmowie na temat roli dziadków w życiu uczniów oraz sytuacji starszych osób we współczesnym świecie
<p>165. Wielkanoc – święta pełne radości</p>	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić tematykę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> określić nastrój panujący w utworze zredagować świąteczne życzenia 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać zastosowane w utworze środki stylistyczne: epitety, zdrobnienie, uosobienie 	<ul style="list-style-type: none"> określić funkcję środków stylistycznych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat wielkanocnych zwyczajów i symboli
<p>166. Jakie święto obchodzimy 3 maja?</p>	<ul style="list-style-type: none"> wskazać temat utworu i 	<ul style="list-style-type: none"> określić nastrój panujący w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> odwołać się do własnych doświadczeń oraz wiedzy związanych ze świętem Konstytucji 3 maja 	<ul style="list-style-type: none"> objaśnić przenośnię 	<ul style="list-style-type: none"> uczestniczyć w rozmowie na temat patriotyzmu
<p>167. Mama – najpiękniejsza istota na świecie</p>	<ul style="list-style-type: none"> wymienić bohaterów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> określić stosunek narratora do jego mamy 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać zastosowane w tekście sformułowania – bezpośredni zwrot do adresata i zwroty charakterystyczne dla języka potocznego 	<ul style="list-style-type: none"> zredagować opis twarzy bliskiej osoby z użyciem porównań wyjaśnić funkcję zastosowanych w tekście sformułowań – bezpośredniego zwrotu do adresata 	<ul style="list-style-type: none"> uczestniczyć w rozmowie na temat potrzeb i marzeń mam

				i zwrotów charakterystycznych dla języka potocznego	
--	--	--	--	---	--

Opracowała: Lidia Banczerz

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny – *NOWE Słowa na start!* dla klasy 6 szkoły podstawowej, edycja do uszczuplonej podstawy programowej 2024

Prezentowane wymagania edukacyjne są zintegrowane z podręcznikiem *NOWE Słowa na start!* do klasy 6. Wymagania dostosowano do sześciostopniowej skali ocen.

Numer i temat lekcji	Wymagania na ocenę dopuszczającą Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą oraz:	Wymagania na ocenę dobrą Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną oraz:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą oraz:	Wymagania na ocenę celującą Uczeń: potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą oraz:
2. Inni, obcy, tacy sami?	<ul style="list-style-type: none"> opisuje obraz 	<ul style="list-style-type: none"> omawia kompozycję obrazu charakteryzuje postacie przedstawione na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiada się na temat specyfiki komiksu nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim obraz 	<ul style="list-style-type: none"> formułuje problem przedstawiony na obrazie wyraża własny sąd o obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> bierze udział w dyskusji na temat problemu przedstawionego na obrazie
3. i 4. Wyobcowanie	<ul style="list-style-type: none"> relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń 	<ul style="list-style-type: none"> określa tematykę fragmentu charakteryzuje bohaterów fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> omawia problematykę fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach wskazuje wartości w utworze oraz określa 	<ul style="list-style-type: none"> podejmuje dyskusję na temat wyobcowania i tolerancji

	<ul style="list-style-type: none"> • omawia elementy świata przedstawionego • wyjaśnia pojęcia: <i>akcja, wątek, fabuła jednowątkowa, fabuła wielowątkowa, narrator</i> 		<ul style="list-style-type: none"> • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • określa doświadczenia bohaterów i porównuje je z własnymi 	wartości ważne dla bohaterów	
5. Zmartwienia	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wyjaśnia pojęcie <i>związek frazeologiczny</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • określa tematykę fragmentu • charakteryzuje bohaterów fragmentu • nazywa uczucia, których doświadcza bohaterka 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje dyskusję na temat sposobu traktowania osób z niepełnosprawnością
6. Czym jest starość?	<ul style="list-style-type: none"> • referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki • wskazuje podmiot liryczny 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje środki stylistyczne i określa ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę utworu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje znaczenie puenty utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje dyskusję na temat sposobu postrzegania ludzi starych
7. Tolerancja religijna	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego 	<ul style="list-style-type: none"> • określa tematykę fragmentu • omawia specyfikę miejsca akcji • charakteryzuje bohaterów fragmentu • nazywa uczucia, których doświadcza bohaterka 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia informacje na temat jednej z religii wymienionych we fragmencie • podejmuje dyskusję na temat tolerancji religijnej

<p>8. i 9. Co już wiemy o odmiennych częściach mowy?</p>	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje i wskazuje odmienne części mowy 	<ul style="list-style-type: none"> odróżnia części mowy odmienne od nieodmiennych wymienia kategorie gramatyczne poszczególnych części mowy 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje formę wskazanej części mowy 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje właściwe formy odmiennych części mowy w kontekście 	
<p>10., 11., 12., 13. i 14. Rafał Kosik, Felix, Net i Nika oraz Gang Niewidzialnych ludzi</p>	<ul style="list-style-type: none"> relacjonuje treść powieści, ustala kolejność zdarzeń omawia elementy świata przedstawionego charakteryzuje narratora wyjaśnia pojęcie <i>powieść fantastycznonaukowa (science-fiction)</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje wątek główny i wątki poboczne rozdziela elementy realistyczne i fantastyczne w utworze charakteryzuje bohaterów pierwszoplanowych określa tematykę utworu nazywa wrażenia, które wzbudza w nim czytany tekst 	<ul style="list-style-type: none"> określa problematykę utworu nazywa uczucia, których doświadczają bohaterowie określa doświadczenia głównych bohaterów i porównuje je z własnymi 	<ul style="list-style-type: none"> wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach wskazuje wartości w utworze i określa wartości ważne dla bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiada się na temat rozwoju techniki i jej wpływu na życie codzienne, wskazuje wady i zalety podjmuje dyskusję na temat sztucznej inteligencji tworzy opowiadanie w konwencji <i>science-fiction</i>
<p>15. i 16. Jak redaguje charakterystykę?</p>	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje różnice pomiędzy charakterystyką a opisem postaci 	<ul style="list-style-type: none"> odnajduje w tekście przykłady ilustrujące wskazane cechy charakteru przygotowuje materiały do napisania charakterystyki 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy plan charakterystyki wskazanego bohatera literackiego 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy charakterystykę wskazanego bohatera literackiego stosuje zasady budowania akapitów 	

17. Wpływ otoczenia	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wyjaśnia pojęcie <i>stereotyp</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • określa tematykę fragmentu • charakteryzuje bohaterów fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w dyskusji na temat stereotypowego postrzegania innych ludzi • przedstawia wybrany stereotyp
18. Jak korzystać ze słownika poprawnej polszczyzny?	<ul style="list-style-type: none"> • odnajduje hasło w słowniku poprawnej polszczyzny 	<ul style="list-style-type: none"> • wyszukuje w słowniku potrzebne informacje 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje słownik poprawnej polszczyzny przy tworzeniu tekstów 	<ul style="list-style-type: none"> • przygotowuje wyjaśnienia, które pomagają zrozumieć przyczynę danej formy zapisu 	
19. Wykluczenie	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego 	<ul style="list-style-type: none"> • określa tematykę fragmentu • charakteryzuje bohaterów fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • odnosi problematykę fragmentu do swoich własnych doświadczeń 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • bierze udział w dyskusji na temat przyczyn wykluczania niektórych osób
20. Człowiek wobec świata	<ul style="list-style-type: none"> • referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki • wskazuje podmiot liryczny 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat podmiotu lirycznego • wskazuje środki stylistyczne i określa ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę utworu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje wiersz 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w dyskusji na temat zagrożeń, jakie dla relacji międzyludzkich niesie ze sobą rozwój technologii
21. Tęsknota	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń 	<ul style="list-style-type: none"> • określa tematykę fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach 	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje dyskusję na temat priorytetów, którymi kieruje się

	<ul style="list-style-type: none"> • omawia elementy świata przedstawionego • wyjaśnia pojęcie <i>uchodźca</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia przyczyny, dla których bohaterowie musieli opuścić swój dom • charakteryzuje bohaterów fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • określa doświadczenia bohaterów i porównuje je z własnymi • omawia funkcję specyficznego języka, którym posługuje się narrator • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje metaforyczne wypowiedzi babci • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń 	człowiek, zwłaszcza w sytuacji zagrożenia
22. Pisownia trudnych form rzeczowników i przymiotników	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje zasady pisowni zakończeń - <i>dztwo</i>, -<i>dzki</i> oraz -<i>ctwo</i>, -<i>cki</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia przyczyny zapisu podanych wyrazów 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje właściwe formy wyrazów 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy poprawne przymiotniki od podanych rzeczowników 	
23. Podsumowanie i powtórzenie	<ul style="list-style-type: none"> • odtwarza najważniejsze fakty, sądy i opinie • posługuje się terminami i pojęciami: <i>narrator</i>, <i>powieść</i>, <i>świat przedstawiony</i>, <i>akcja</i>, <i>wątek</i>, <i>fabuła</i>, <i>jednowątkowa</i>, <i>powieść</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciąga wnioski • określa własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretuje wymagany materiał • właściwie argumentuje • uogólnia, podsumowuje i porównuje 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje bogate konteksty • formułuje i rozwiązuje problemy badawcze

	<i>fantastycznonaukowa, charakterystyka, pisownia trudnych form rzeczowników i przymiotników, odmienne części mowy, rodzina wyrazów, wyrazy pokrewne, słownik poprawnej polszczyzny</i>				
25. Trudne sprawy	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje obraz • nazywa barwy użyte przez malarza 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia kompozycję obrazu • charakteryzuje postacie przedstawione na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat sposobu przedstawienia postaci • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim obraz 	<ul style="list-style-type: none"> • formułuje problem przedstawiony na obrazie • wyraża własny sąd o obrazie • interpretuje funkcję barw 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje obraz z innymi tekstami kultury podejmującymi podobną problematykę
26. Ważne pytania	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść fragmentu • przytacza pytania zadane w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, na czym polega pytanie filozoficzne 	<ul style="list-style-type: none"> • definiuje pojęcie szczęścia 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własną opinię na temat zagadnień poruszonych w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • formułuje inne pytania filozoficzne
27. Poetycki obraz jesieni	<ul style="list-style-type: none"> • referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje środki stylistyczne i określa ich funkcję • określa nastrój utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę utworu • wyjaśnia znaczenia dosłowne i przenośne tekstu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje utwór 	<ul style="list-style-type: none"> • przywołuje i interpretuje inne teksty przedstawiające jesień

28. Grypa duszy	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego 	<ul style="list-style-type: none"> • określa tematykę fragmentu • wyjaśnia przyczyny, dla których bohater podjął decyzję o przeprowadzce • charakteryzuje bohaterów fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń 	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje dyskusję na temat przyczyn melancholii • omawia obraz Fredericka Cayley Robinsona
29. Dzieciństwo wobec dorosłości	<ul style="list-style-type: none"> • referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki • wskazuje podmiot liryczny i adresata lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje środki stylistyczne i określa ich funkcję • wypowiada się na temat podmiotu lirycznego i adresata lirycznego • określa nastrój utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę utworu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • wskazuje i omawia różnice pomiędzy dorobkiem a dzieciństwem 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje utwór 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia inne teksty kultury prezentujące obraz dzieciństwa
30. Strata bliskiej osoby	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora • wyjaśnia pojęcia: <i>narracja pierwszoosobowa</i>, <i>narracja</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • określa tematykę fragmentu • wskazuje funkcję rodzaju narracji • charakteryzuje bohaterów fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń 	<ul style="list-style-type: none"> • przywołuje i interpretuje inne teksty kultury poruszające temat śmierci

	<i>trzecioosobowa, pytanie retoryczne</i>				
31. Jak opisuje przeżycia wewnętrzne?	<ul style="list-style-type: none"> wymienia cechy opisu przeżyć wewnętrznych 	<ul style="list-style-type: none"> przygotowuje materiały do opisu przeżyć wewnętrznych 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje plan opisu przeżyć wewnętrznych 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje pełny, spójny i poprawny opis przeżyć wewnętrznych stosuje zasady budowania akapitów 	
32. Pierwsza miłość	<ul style="list-style-type: none"> relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń omawia elementy świata przedstawionego wskazuje narratora wyjaśnia pojęcia: <i>narracja pierwszoosobowa, narracja trzecioosobowa, pytanie retoryczne</i> 	<ul style="list-style-type: none"> określa tematykę fragmentu wskazuje funkcję rodzaju narracji charakteryzuje bohaterów fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> określa problematykę fragmentu nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń 	<ul style="list-style-type: none"> uczestniczy w dyskusji na temat zachowań osób zakochanych redaguje opis przeżyć wewnętrznych Kaśki
33. Czym różnią się czasowniki dokonane od niedokonanych?	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia pojęcia: <i>czasowniki dokonane, czasowniki niedokonane</i> 	<ul style="list-style-type: none"> uzupełnia zdania właściwymi formami czasowników wskazuje formy dokonane w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy czasowniki dokonane od niedokonanych 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje czasowniki dokonane i niedokonane w odpowiednim kontekście 	
34. Jaką funkcję pełnią czasowniki w stronie czynnej i biernej?	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia pojęcia: <i>strona czynna, strona bierna, czasowniki przechodnie, czasowniki nieprzechodnie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje zdania, w których podmiot nie jest wykonawcą czynności przekształca czasowniki ze strony 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje czasowniki nieprzechodnie 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia sytuacje, w których używa się strony biernej i wyjaśnia dlaczego 	

		czynnej na bierną i z biernej na czynną			
35. Pisownia trudnych form czasowników	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcie <i>bezokolicznik</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje różnice w wymowie i pisowni podanych bezokoliczników • wyjaśnia zasady pisowni końcówek bezokoliczników 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy formy osobowe do podanych bezokoliczników • zapisuje bezokoliczniki od podanych form osobowych 	<ul style="list-style-type: none"> • używa trudnych form czasowników w dłuższym tekście 	
36. i 37. Samotność	<p><i>Wieczór</i> Anny Kamieńskiej:</p> <ul style="list-style-type: none"> • referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki • wskazuje podmiot liryczny <p><i>Rutka</i> Joanny Fabickiej:</p> <ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora 	<p><i>Wieczór</i> Anny Kamieńskiej:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje środki stylistyczne i określa ich funkcję <p><i>Rutka</i> Joanny Fabickiej:</p> <ul style="list-style-type: none"> • określa tematykę fragmentu • wskazuje funkcję rodzaju narracji • charakteryzuje bohaterów fragmentu 	<p><i>Wieczór</i> Anny Kamieńskiej:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opowiada o problematyce utworu • określa znaczenia dosłowne i przenośne w wierszu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst <p><i>Rutka</i> Joanny Fabickiej:</p> <ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę fragmentu • wskazuje elementy fantastyczne i określa ich funkcję • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst 	<p><i>Wieczór</i> Anny Kamieńskiej:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje utwór <p><i>Rutka</i> Joanny Fabickiej:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń • interpretuje przenośnię użytą we fragmencie 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia kontekst historyczny fragmentu książki Joanny Fabickiej

			<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje wartości w utworze oraz określa ich funkcję • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów 		
38. Jaką funkcję pełnią zaimki?	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia rodzaje zaimków • podaje zasady używania dłuższych i krótszych form zaimków 	<ul style="list-style-type: none"> • używa zaimków w odpowiednim kontekście • zastępuje różne wyrazy zaimkami 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy odpowiednie formy zaimków • wskazuje jakie części mowy zastępują podane zaimki 	<ul style="list-style-type: none"> • używa dłuższych i krótszych form zaimków w odpowiednich kontekstach 	
39. Rodzinny kryzys	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora • wyjaśnia pojęcia: <i>powieść detektywistyczna, szyfr</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • określa tematykę fragmentu • wskazuje funkcję rodzaju narracji • charakteryzuje bohaterów fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę fragmentu • wymienia cechy powieści detektywistycznej w utworze • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia wybraną powieść detektywistyczną • redaguje opowiadanie z wątkiem detektywistycznym
40. Ludzie telewizji	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia profesje związane z telewizją 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje zadania osób zaangażowanych przy 	<ul style="list-style-type: none"> • nazywa cechy, którymi powinni się 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia specyfikę telewizji jako medium 	

		tworzeniu programów telewizyjnych	charakteryzować przedstawicieli poszczególnych profesji		
41. Niewidzialne sprawy	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora • wyjaśnia pojęcia: <i>teatr, fikcja literacka</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • określa tematykę fragmentu • wskazuje funkcję rodzaju narracji • charakteryzuje bohaterów fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę fragmentu • wypowiada się na temat specyfiki teatru • nazywa emocje, których doświadczają bohaterowie • określa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w dyskusji na temat <i>niewidzialnych ludzi i niewidzialnych spraw</i>
42. Korzystanie z telefonu	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść artykułu • wyjaśnia pojęcia: <i>e-higiena, fonoholizm</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • określa temat i główną myśl tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje cechy artykułu prasowego we fragmencie 	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnia informacje o faktach od opinii 	
43 i 44. Podsumowanie i powtórzenie, Sprawdź wiedzę i umiejętności	<ul style="list-style-type: none"> • odtwarza najważniejsze fakty, sądy i opinie • posługuje się terminami i pojęciami: <i>powieść detektywistyczna (kryminalna), narracja pierwszoosobowa,</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciąga wnioski • określa własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretuje wymagany materiał • właściwie argumentuje • uogólnia, podsumowuje i porównuje 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje bogate konteksty • formułuje i rozwiązuje problemy badawcze

	<i>fikcja literacka, opis przeżyć wewnętrznych, pisownia trudnych czasowników, zaimki, czasowniki dokonane i niedokonane, strona czynna i bierna czasowników, czasowniki przechodnie i nieprzechodnie, ludzie telewizji</i>				
45. Jacy jesteśmy?	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje obraz 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia kompozycję obrazu • charakteryzuje postacie przedstawione na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia funkcję tła • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim obraz 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje fakt umieszczenia na obrazie rzeźby Rodina • formułuje problem przedstawiony na obrazie • wyraża własny sąd o obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w dyskusji na temat problemu przedstawionego na obrazie
46. i 47. Bajki Ignacego Krasickiego	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat Ignacego Krasickiego • wyjaśnia pojęcia: <i>bajka, morał, epika, uosobienie</i> • relacjonuje treść bajek 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje uosobienia w bajkach i określa ich funkcję • wskazuje w utworach cechy gatunkowe 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje i omawia morał w bajkach • wskazuje wartości o których mowa w utworach 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę bajek do własnych doświadczeń 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia kontekst historyczny twórczości Ignacego Krasickiego

48. Prawda o ludziach zapisana w bajkach – Aleksander Fredro	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia: <i>bajka, morał, uosobienie</i> • relacjonuje treść bajki 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje uosobienie w bajce i określa jego funkcję • wymienia cechy bajki • podaje różnice pomiędzy bajką a baśnią 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje i omawia morał w bajce • wymienia wartości, o których mowa w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę bajki do własnych doświadczeń 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w dyskusji na temat problemu zaprezentowanego w bajce
49. Relacje międzyludzkie w krzywym zwierciadle	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia: <i>bajka, morał, uosobienie</i> • relacjonuje treść bajki 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje uosobienie w bajce i określa jego funkcję • wymienia cechy bajki 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje i omawia morał w bajce • wymienia wartości, o których mowa w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę bajki do własnych doświadczeń 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje bajkę
50. Jak korzystać ze słownika terminów literackich?	<ul style="list-style-type: none"> • odnajduje żądane hasło w słowniku terminów literackich 	<ul style="list-style-type: none"> • przy redagowaniu tekstów korzystać ze słownika terminów literackich 		<ul style="list-style-type: none"> • krytycznie ocenia pozyskane informacje 	
51. Kompleksy	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora • wyjaśnia pojęcia: <i>wyrazy neutralne, wyrazy nacechowane emocjonalnie,</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • określa tematykę fragmentu • wskazuje funkcję rodzaju narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń • interpretuje zakończenie fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w dyskusji na temat problematyki poruszonej we fragmencie

	<i>zdrobnienia, zgrubienia</i>				
52. Jak dyskutować?	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia: <i>dyskusja, teza, hipoteza, argument, przykład</i> • podaje różnice pomiędzy tezą a hipotezą, argumentem a przykładem 	<ul style="list-style-type: none"> • formułuje tezę bądź hipotezę do podanego problemu 	<ul style="list-style-type: none"> • formułuje argumentację do podanej tezy 	<ul style="list-style-type: none"> • rozróżnia argumenty odnoszące się do faktów i logiki oraz odwołujące się do emocji • aktywnie uczestniczyć w dyskusji 	
53. Jak przygotować wypowiedź o charakterze argumentacyjnym?	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia: <i>teza, argumenty</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • formułuje tezę do podanych argumentów • wyjaśnia różnice pomiędzy argumentami odwołującymi się do faktów i logiki a argumentami emocjonalnymi • wskazuje w podanym tekście argumenty oraz przykłady 	<ul style="list-style-type: none"> • formułuje argumentację do podanej tezy • wskazuje w podanym tekście argumenty odwołujące się do faktów i logiki oraz argumenty emocjonalne 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy argumentację potwierdzającą podaną tezę oraz zaprzeczającą jej 	
54. Jak nas widzą inni?	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje wypowiedź jako tekst nieliteracki • charakteryzuje bohaterkę fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • określa temat i główną myśl tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • odnosi doświadczenia bohaterki fragmentu do swoich 	
55. Refleksja o sobie samym	<ul style="list-style-type: none"> • referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje środki stylistyczne i określa ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje utwór 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje obraz w kontekście wiersza

			<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenia dosłowne i przenośne w wierszu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst 		
56. Co już wiemy o nieodmiennych częściach mowy?	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia nieodmierne części mowy 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia cechy nieodmiennych części mowy • odróżnia nieodmierne części mowy od odmiennych 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy przysłówki od podanych przymiotników • rozpoznaje nieodmierne części mowy w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • używa przysłówek w tekście • posługuje się przyimkami i spójnikami w tekście 	
57. Jaką funkcję pełnią wykrzyknik i partykuła?	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia: <i>wykrzyknik i partykuła</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia cechy nieodmiennych części mowy: wykrzyknika i partykuły • odróżnia nieodmierne części mowy od odmiennych 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje w tekście partykuły i wykrzykniki 	<ul style="list-style-type: none"> • używa partykuł i wykrzykników w tekście 	
58. Pisownia <i>nie</i> z różnymi częściami mowy	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje zasady łącznej i rozdzielnej pisowni partykuły <i>nie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • odnajduje w tekście błędne zapisy <i>nie</i> z różnymi częściami mowy 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia pisownię <i>nie</i> z różnymi częściami mowy w podanych przykładach 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje zasady poprawnej pisowni <i>nie</i> z różnymi częściami mowy we własnym tekście 	
59. Użycie dwukropka	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje zasady używania dwukropka 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje w tekście, gdzie należy postawić dwukropek 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia użycie dwukropka w podanych przykładach 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje dwukropek we własnych tekstach 	
60. i 61. Podsumowanie i	<ul style="list-style-type: none"> • odtwarza najważniejsze fakty, sądy i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciąga wnioski • określa własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretuje wymagany materiał 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje bogate konteksty

<p>powtórzenie, Sprawdź wiedzę i umiejętności</p>	<ul style="list-style-type: none"> • posługuje się terminami i pojęciami: <i>motto, apostrofa, bajka, morał, wypowiedź argumentacyjna, zasady dyskusji, nieodmienne części mowy,</i> • wymienia zasady pisowni wyrazów z <i>nie</i> oraz zasady stosowania dwukropka 			<ul style="list-style-type: none"> • właściwie argumentuje • uogólnia, podsumowuje i porównuje 	<ul style="list-style-type: none"> • formułuje i rozwiązuje problemy badawcze
<p>62. Odkrywanie świata</p>	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje obraz • określa miejsce, w którym znajdują się przedstawione postacie 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia kompozycję obrazu • charakteryzuje postacie przedstawione na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim obraz 	<ul style="list-style-type: none"> • formułuje problem przedstawiony na obrazie • wyraża własny sąd o obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w dyskusji na temat problemu przedstawionego na obrazie
<p>63., 64., 65., 66. i 67. W pustyni i w puszczy Henryka Sienkiewicza</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat Henryka Sienkiewicza • relacjonuje treść lektury, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora • wyjaśnia pojęcie <i>powieść przygodowa</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje wątek główny i wątki poboczne • charakteryzuje bohaterów pierwszoplanowych oraz drugoplanowych • wskazuje funkcję rodzaju narracji • nazywa uczucia, których doświadczają bohaterowie 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę utworu • wskazuje cechy powieści przygodowej w utworze • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia tło historyczne powieści • wskazuje elementy zgodne z prawdą historyczną oraz te, które jej przeczą

68. Postrzeganie Afryki	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia: <i>mit, fakt, stereotyp</i> • relacjonuje treść artykułu 	<ul style="list-style-type: none"> • określa temat i główną myśl tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia stereotypowy obraz Afryki 	<ul style="list-style-type: none"> • konfrontuje przeczytane informacje z własnymi wyobrażeniami • wyjaśnia przyczyny zakorzenienia stereotypów na temat Afryki 	<ul style="list-style-type: none"> • przygotowuje prezentację o wybranym państwie afrykańskim
69. Kodeks turysty	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • określa temat tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • dzieli tekst na części tematyczne 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada swoją opinię na temat zasad przedstawionych w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • przygotowuje prezentację na temat wybranego kraju i jego specyfiki
70. Podróż oczami poety	<ul style="list-style-type: none"> • referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki • wskazuje podmiot liryczny i adresata lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje środki stylistyczne i określa ich funkcję • wypowiada się na temat podmiotu lirycznego • wyjaśnia przyczynę zastosowania cudzyśłowu • określa nastrój utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę utworu • określa znaczenia dosłowne i przenośne w wierszu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje utwór 	<ul style="list-style-type: none"> • sporządza notatkę na temat jednego z miast przedstawionych w wierszu
71. Różne rodzaje muzeów	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia rodzaje muzeów 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje specyfikę poszczególnych muzeów 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia znane sobie muzea i przypisuje je do podanych kategorii 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje wybrane muzeum 	<ul style="list-style-type: none"> • przygotowuje prezentację o różnych rodzajach muzeów
72. i 73. Co już wiemy o częściach zdania?	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia części zdania 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje poszczególne części zdania 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje w podanych zdaniach poszczególne części 	<ul style="list-style-type: none"> • przekształca zdania tak, aby zastosować inny rodzaj podmiotu 	

74. Jak wyrażamy oczekiwania?	<ul style="list-style-type: none"> wylicza rodzaje perswazji definiuje perswazję 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje poszczególne rodzaje perswazji 	<ul style="list-style-type: none"> przyporządkowuje sposób wyrażania oczekiwań do sytuacji oraz osoby 	<ul style="list-style-type: none"> formułuje różne sposoby wyrażania oczekiwań 	
75. Znaki interpunkcyjne w dialogach	<ul style="list-style-type: none"> wymienia zasady stosowania interpunkcji w dialogach 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje miejsca, w których należy postawić myślnik 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje, jakich znaków brakuje w podanym tekście 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy dialog, stosując zasady interpunkcyjne 	
76. Jak urozmaicić wypowiedź twórczą?	<ul style="list-style-type: none"> definiuje wypowiedź twórczą wymienia elementy urozmaicające wypowiedź twórczą 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje dialog urozmaicający akcję podanego tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> wzbogaca podany tekst o elementy urozmaicające 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje wypowiedź twórczą zawierającą elementy urozmaicające 	
77. Wspomnienia z podróży	<ul style="list-style-type: none"> relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń omawia elementy świata przedstawionego wskazuje narratora 	<ul style="list-style-type: none"> określa tematykę fragmentu charakteryzuje narratora oraz bohaterów fragmentu wskazuje funkcję rodzaju narracji 	<ul style="list-style-type: none"> określa problematykę fragmentu nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst ocenia relację państwa Bongrain z ich wakacyjnego wyjazdu 	<ul style="list-style-type: none"> wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń 	<ul style="list-style-type: none"> uczestniczy w dyskusji na temat sposobów relacjonowania swoich przeżyć
78. Pisownia wyrazów wielką i małą literą	<ul style="list-style-type: none"> wymienia zasady pisowni wielką i małą literą 	<ul style="list-style-type: none"> zapisuje poprawnie podane wyrazy 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnia pisownię podanych słów 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy tekst, w którym stosuje pisownię wyrazów wielką i małą literą 	
79. i 80. Znajomość języków	<ul style="list-style-type: none"> relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń omawia elementy świata przedstawionego 	<ul style="list-style-type: none"> określa tematykę fragmentu charakteryzuje narratora oraz bohatera fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> określa problematykę fragmentu nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst 	<ul style="list-style-type: none"> wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach odnosi problematykę poruszoną we 	

	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje narratora 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje funkcję rodzaju narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje elementy komizmu 	<ul style="list-style-type: none"> • fragmenty do swoich własnych doświadczeń 	
81. Człowiek wobec przestrzeni	<ul style="list-style-type: none"> • referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki • wskazuje podmiot liryczny 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje środki stylistyczne i określa ich funkcję • określa nastrój utworu • wypowiada się na temat podmiotu lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę utworu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje utwór 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia obraz Bernta Groenvolda w odniesieniu do omawianego wiersza
82. i 83. Podsumowanie i powtórzenie, Sprawdź wiedzę i umiejętności	<ul style="list-style-type: none"> • odtwarza najważniejsze fakty, sądy i opinie • posługuje się terminami i pojęciami: <i>powieść przygodowa</i>, <i>wyrażanie oczekiwań (perswazja)</i>, <i>wypowiedź twórcza</i> • wymienia zasady pisowni wielką i małą literą • stosuje znaki interpunkcyjne w dialogach, • wymienia części zdania i określa ich funkcje 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciąga wnioski • określa własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretuje wymagany materiał • właściwie argumentuje • uogólnia, podsumowuje i porównuje 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje bogate konteksty • formułuje i rozwiązuje problemy badawcze

84. Na skrzydłach fantazji	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje obraz • wskazuje elementy realistyczne i fantastyczne 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia kompozycję obrazu • charakteryzuje postać przedstawioną na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia funkcję namalowanej przestrzeni • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim obraz 	<ul style="list-style-type: none"> • formułuje problem przedstawiony na obrazie • wyraża własny sąd o obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w dyskusji na temat problemu przedstawionego na obrazie
85. Widzenie świata	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • określa tezę postawioną przez autora • wymienia argumenty, którymi posłużył się autor 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje zabiegi, za pomocą których autor nawiązuje kontakt z czytelnikiem 	<ul style="list-style-type: none"> • odnosi się do pytania postawionego na końcu tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady indywidualnego widzenia świata
86. Mowa muzyki	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy przedstawionego świata • wskazuje narratora • wyjaśnia pojęcie <i>wyraży dźwiękonaśladowcze</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • określa tematykę fragmentu • charakteryzuje narratora oraz bohaterów fragmentu • wskazuje elementy fantastyczne we fragmencie 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia obraz Mary DeLave w kontekście fragmentu
87. Ludzie muzyki	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia profesje związane z muzyką 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje zadania osób zaangażowanych przy tworzeniu muzyki 	<ul style="list-style-type: none"> • nazywa cechy, którymi powinni się charakteryzować przedstawiciele poszczególnych profesji 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia specyfikę muzyki jako dziedziny sztuki 	

88. Koncert Wojskiego	<ul style="list-style-type: none"> • streszcza fragment • omawia świat przedstawiony fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia etapy, na które można podzielić koncert Wojskiego • wskazuje środki stylistyczne 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje język fragmentu • omawia funkcję środków stylistycznych 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia cechy wpływające na melodyjność fragmentu • wyraża własną opinię o fragmencie 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje teksty kultury, w których muzyka pełni istotną rolę
89. Pisownia <i>ą, ę</i> oraz <i>om, on, em, en</i>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia zasady pisowni <i>ą, ę</i> oraz <i>om, on, em, en</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • uzupełnia wypowiedź podanymi czasownikami w odpowiednich formach 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia przyczyny zapisu podanych wyrazów 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy tekst z użyciem poprawnych form 	
90., 91., 92., 93. i 94. John Ronald Reuel Tolkien, <i>Hobbit, czyli tam i z powrotem</i>	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść lektury, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • charakteryzuje narratora • wyjaśnia pojęcie <i>powieść fantasy</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje wątek główny i wątki poboczne • rozróżnia elementy realistyczne i fantastyczne w utworze • charakteryzuje bohaterów pierwszoplanowych • określa tematykę utworu • nazywa wrażenia, które wzbudza w nim czytany tekst 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę utworu • wskazuje cechy powieści <i>fantasy</i> w utworze • nazywa uczucia, których doświadczają bohaterowie • wskazuje wartości w utworze i określa wartości ważne dla bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • określa doświadczenia głównych bohaterów i porównuje je z własnymi 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia inny tekst kultury w konwencji <i>fantasy</i> • porównuje książkę z filmem Petera Jacksona
95. Jak napisać opowiadanie twórcze na podstawie baśni czy legendy?	<ul style="list-style-type: none"> • definiuje opowiadanie twórcze na podstawie baśni czy legendy 	<ul style="list-style-type: none"> • proponuje alternatywne zakończenie wybranej legendy lub baśni 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy plan wydarzeń opowiadania twórczego 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy opowiadanie twórcze na podstawie baśni czy legendy 	
96. Wyobraźnia	<ul style="list-style-type: none"> • referuje treść wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje środki stylistyczne 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje problematykę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd na temat wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w dyskusji na temat

	<ul style="list-style-type: none"> określa rodzaj literacki wskazuje podmiot liryczny i adresata lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiada się na temat podmiotu lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> określa funkcję środków stylistycznych nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst określa nastrój utworu 	<ul style="list-style-type: none"> interpretuje znaczenie tytułu 	funkcji wyobraźni w życiu
97. Pamiętny dzień	<ul style="list-style-type: none"> relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń omawia elementy przedstawionego świata wskazuje narratora 	<ul style="list-style-type: none"> określa tematykę fragmentu charakteryzuje narratora oraz bohaterów fragmentu wyjaśnia funkcję rodzaju narracji wskazuje elementy fantastyczne 	<ul style="list-style-type: none"> określa problematykę fragmentu nazywa wrażenia, jakie wzbudza czytany tekst wskazuje uosobienie oraz wyrazy dźwiękonaśladowcze i określa ich funkcje 	<ul style="list-style-type: none"> wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do własnych doświadczeń 	<ul style="list-style-type: none"> uczestniczy w dyskusji na temat powodów czytania książek
98. Zagadka Mony Lisy	<ul style="list-style-type: none"> relacjonuje treść fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje obraz Leonarda da Vinci wymienia propozycje interpretacji obrazu Leonarda da Vinci 	<ul style="list-style-type: none"> określa główną myśl tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> interpretuje ostatnie zdanie tekstu wypowiada się na temat zaprezentowanych wariacji na temat obrazu <i>Mona Lisa</i> 	
99. Co już wiemy o wypowiedzeniach?	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia podział wypowiedzeń 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje typy wypowiedzeń w tekstach przekształca równoważniki zdań w zdania 	<ul style="list-style-type: none"> łączy wypowiedzenia tak, aby powstały zdania złożone 	<ul style="list-style-type: none"> zdania pojedyncze nierozwinięte przekształca w zdanie pojedyncze rozwinięte 	

100. Jak łączą się wyrazy w zdaniu	<ul style="list-style-type: none"> wymienia związki wyrazowe (związek główny i związki poboczne) 	<ul style="list-style-type: none"> w zdaniu wskazuje wyrazy, które tworzą związki główny i poboczne 	<ul style="list-style-type: none"> podaje przykłady związku głównego i związków pobocznych wskazuje wyrazy poza związkami w zdaniu 	<ul style="list-style-type: none"> klasyfikuje związki wyrazowe 	
101. Przecinek w zdaniu pojedynczym – przypomnienie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> wymienia zasady stosowania przecinka w zdaniu pojedynczym 	<ul style="list-style-type: none"> w zdaniu wskazuje miejsca, w których powinien być przecinek 	<ul style="list-style-type: none"> koryguje zdania pojedyncze pod kątem interpunkcji 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy teksty, poprawnie stosując przecinki 	
102. i 103 Podsumowanie i powtórzenie, Sprawdź wiedzę i umiejętności	<ul style="list-style-type: none"> odtwarza najważniejsze fakty, sądy i opinie posługuje się terminami i pojęciami: <i>podtytuł, wyrazy dźwiękonaśladowcze, środki stylistyczne (poetyckie), opowiadanie twórcze na podstawie baśni czy legendy</i> podaje zasady pisowni <i>ą, ę oraz en, em, on, om,</i> podaje zasady stawiania przecinka w zdaniu pojedynczym wymienia różne rodzaje wypowiedzeń, związki wyrazowe (główny i poboczne) 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> wyciąga wnioski określa własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie interpretuje wymagany materiał właściwie argumentuje uogólnia, podsumowuje i porównuje 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje bogate konteksty formułuje i rozwiązuje problemy badawcze

	<ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady wyrazów poza związkami 				
104. A było to dobre	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje obraz • nazywa barwy użyte przez malarza 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia kompozycję obrazu • wypowiada się na temat sposobu przedstawienia postaci 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje funkcję użytych barw • przedstawia skojarzenia związane z obrazem 	<ul style="list-style-type: none"> • formułuje problem przedstawiony na obrazie • interpretuje wymowę obrazu • wyraża własny sąd o obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje obraz z innymi tekstami kultury przedstawiającymi podobną problematykę
105. i 106. Co było na początku?	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść fragmentu • porządkuje informacje zaprezentowane w tekście • wyjaśnia pojęcia: <i>Biblia, Księga Rodzaju</i> • relacjonuje treść wiersza • wskazuje podmiot liryczny 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia relacje pomiędzy Bogiem a człowiekiem we fragmencie • wypowiada się na temat podmiotu lirycznego w wierszu • wskazuje środki stylistyczne w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat sposobu przedstawienia Boga • wyjaśnia funkcję powtórzeń w tekście • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • omawia sposób przedstawienia Boga w wierszu • określa problematykę utworu • omawia funkcję środków stylistycznych w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd na temat fragmentu • interpretuje wiersz • wyraża własny pogląd na temat wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje sposób ukazania stworzenia świata w Biblii i w mitologii
107. Pierwsi ludzie	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść fragmentu • wyjaśnia pojęcia: <i>Biblia, raj, Eden, związek frazeologiczny</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • określa temat i główną myśl fragmentu • odnosi opis Anny Kamieńskiej do 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia sposób przedstawienia Boga we fragmencie 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje znaczenie wyrażeń niedosłownych 	<ul style="list-style-type: none"> • w kontekście przeczytanego fragmentu omawia obraz Erastusa Salisburyskiego

		pierwowzoru biblijnego			
108. Punkt widzenia	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora • wyjaśnia pojęcia: <i>wyrazy neutralne, wyrazy nacechowane emocjonalnie, zdrobnienia, zgrubienia</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia sposób w jaki fragmenty odnoszą się do Biblii • charakteryzuje bohaterów fragmentu • określa temat fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi sposób przedstawienia Adama i Ewy do stereotypów dotyczących płci • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w dyskusji na temat: <i>Skąd się biorą różnice w naszym postrzeganiu rzeczywistości?</i>
109. Motywy biblijne	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia motywy biblijne obecne w kulturze 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia pochodzenie wskazanych motywów biblijnych • wymienia związki frazeologiczne pochodzące z Biblii 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie oraz pochodzenie frazeologicznych pochodzących z Biblii 	<ul style="list-style-type: none"> • odnajduje motywy biblijne w tekstach kultury 	<ul style="list-style-type: none"> • przygotowuje prezentację na temat wybranego motywu biblijnego
110. Czy ziarno wyda plon?	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść przypowieści • wyjaśnia pojęcia: <i>Biblia, przypowieść</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje w tekście cechy gatunkowe 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia metaforyczne znaczenie przypowieści • wskazuje wartości zaprezentowane w przypowieści 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd o tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w dyskusji na temat przyczyn dla których Jezus z Nazaretu posługiwał się przypowieściami • omawia obraz Vincenta van Gogha w kontekście omawianej przypowieści

111. Ludzka dobroć	<ul style="list-style-type: none"> relacjonuje treść przypowieści wyjaśnia pojęcia: <i>Biblia, przypowieść</i> 	<ul style="list-style-type: none"> określa tematykę przypowieści omawia zachowanie bohaterów fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> formułuje przesłanie przypowieści 	<ul style="list-style-type: none"> odnosi wydarzenie opisane we fragmencie do własnych doświadczeń 	<ul style="list-style-type: none"> uczestniczy w dyskusji na temat okazywania współczucia i pomocy w codziennym życiu
112. Korzystanie z talentu	<ul style="list-style-type: none"> relacjonuje treść przypowieści wyjaśnia pojęcia: <i>Biblia, przypowieść, talent</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje w tekście cechy gatunkowe 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia metaforyczne znaczenie przypowieści wskazuje wartości zaprezentowane w przypowieści 	<ul style="list-style-type: none"> wyraża własny sąd o tekście 	<ul style="list-style-type: none"> uczestniczy w dyskusji na temat wykorzystywania swoich możliwości
113. Wartość przygotowań	<ul style="list-style-type: none"> relacjonuje treść przypowieści wyjaśnia pojęcia: <i>Biblia, przypowieść, talent</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje w tekście cechy gatunkowe 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia metaforyczne znaczenie przypowieści wskazuje wartości zaprezentowane w przypowieści 	<ul style="list-style-type: none"> wyraża własny sąd o tekście 	<ul style="list-style-type: none"> uczestniczy w dyskusji na temat okoliczności, w których należy zachować przezorność
114. Dobroczynca ludzkości	<ul style="list-style-type: none"> relacjonuje treść mitu wyjaśnia pojęcia: <i>mit, mitologia, Olimp, Prometeusz, Zeus</i> 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje bohatera fragmentu określa tematykę fragmentu podaje cechy mitu w podanym fragmencie wskazuje elementy realistyczne i fantastyczne 	<ul style="list-style-type: none"> określa problematykę fragmentu nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim tekst 	<ul style="list-style-type: none"> wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach porównuje początki ludzkości przedstawione w Biblii i w mitologii 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiada się na temat najważniejszych bogów greckich
115. W drodze do Itaki	<ul style="list-style-type: none"> relacjonuje treść wiersza wskazuje adresata lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> określa temat wiersza wskazuje środki stylistyczne 	<ul style="list-style-type: none"> określa problematykę wiersza omawia funkcję środków stylistycznych 	<ul style="list-style-type: none"> wyraża własny sąd na temat wiersza wypowiada się na temat Odyseusza interpretuje utwór 	<ul style="list-style-type: none"> uczestniczy w dyskusji na temat tez postawionych w wierszu Leopolda Staffa

			<ul style="list-style-type: none"> określa nastrój wiersza 		
116. W świecie mitów	<ul style="list-style-type: none"> wymienia najważniejsze postacie z mitologii 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje najważniejsze postacie z mitologii 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje teksty kultury współczesnej, w której obecne są motywy biblijne 	<ul style="list-style-type: none"> omawia przyczyny wpływu mitologii na kulturę wieków późniejszych 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia wybrany tekst kultury zawierający odwołania do mitologii
117. Jak napisać opowiadanie twórcze na podstawie mitu lub przypowieści?	<ul style="list-style-type: none"> definiuje opowiadanie twórcze na podstawie mitu czy przypowieści 	<ul style="list-style-type: none"> proponuje alternatywne zakończenie wybranego mitu lub przypowieści 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje plan wydarzeń opowiadania twórczego 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje opowiadanie twórcze na podstawie mitu czy przypowieści 	
118. Zasady postępowania	<ul style="list-style-type: none"> relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń omawia elementy świata przedstawionego wskazuje narratora 	<ul style="list-style-type: none"> określa tematykę fragmentu charakteryzuje narratora oraz bohaterów utworu 	<ul style="list-style-type: none"> określa problematykę fragmentu nazywa wrażenia, jakie wzbudza czytany tekst wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń 	<ul style="list-style-type: none"> uczestniczy w dyskusji na temat konieczności przestrzegania zasad
119. Tolerancja	<ul style="list-style-type: none"> referuje treść wiersza określa rodzaj literacki wskazuje podmiot liryczny i adresata lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje środki stylistyczne wypowiada się na temat podmiotu lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> określa problematykę utworu określa funkcję środków stylistycznych nazywa wrażenia, jakie wzbudza czytany tekst określa nastrój utworu 	<ul style="list-style-type: none"> wyraża własny sąd na temat wiersza interpretuje znaczenie tytułu 	<ul style="list-style-type: none"> uczestniczy w dyskusji na temat wartości nadających życiu sens

120. Użycie nawiasu	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje zasady używania nawiasu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego w podanym tekście zastosowano nawiasy 	<ul style="list-style-type: none"> • uzupełnia podany tekst o nawiasy 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje tekst z użyciem nawiasów 	
121. Radość obdarowywania	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora • wyjaśnia pojęcie <i>powieść obyczajowa</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • określa tematykę fragmentu • charakteryzuje narratora oraz bohaterów fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę fragmentu • nazywa emocje, których doświadczają bohaterowie • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w dyskusji na temat problemu poruszonego we fragmencie
122. Pisownia wyrazów obcych	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia sposoby zapisywania wyrazów obcego pochodzenia 	<ul style="list-style-type: none"> • uzupełnia podany tekst odpowiednią formą wyrazu obcego 	<ul style="list-style-type: none"> • uzupełnia podany tekst właściwie zapisanymi słowami obcego pochodzenia 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje oryginalną oraz spolszczoną wersję zapisu wyrazów obcych 	
123. Jak rozpoznać zdania złożone współrzędnie i podrzędnie?	<ul style="list-style-type: none"> • definiuje zdanie złożone • wymienia cechy zdań złożonych współrzędnie i zdań złożonych podrzędnie 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje zdania złożone współrzędnie • rozpoznaje zdania złożone podrzędnie 	<ul style="list-style-type: none"> • nazywa rodzaje zdań złożonych 		
124. Jak rozpoznaje typy zdań złożonych współrzędnie?	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia cechy różnych typów zdań współrzędnych 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje poszczególne typy zdań złożonych współrzędnie 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy i zapisuje zdania złożone współrzędnie 	<ul style="list-style-type: none"> • wykonuje wykresy zdań złożonych współrzędnie 	

<p>125. i 126. Podsumowanie i powtórzenie, Sprawdź wiedzę i umiejętności</p>	<ul style="list-style-type: none"> • odtwarza najważniejsze fakty, sądy i opinie • posługuje się terminami i pojęciami: <i>powieść obyczajowa, przypowieść, powtórzenie, opowiadanie twórcze na podstawie mitu lub przypowieści</i> • podaje zasady pisowni wyrazów obcych • podaje zasady użycia nawiasu • określa różnicę między zdaniami złożonymi współrzędnie a zdaniami złożonymi podrzędnie • wymienia typy zdań złożonych współrzędnie (łączne, rozłączne, przeciwstawne, wynikowe) 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciąga wnioski • określa własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretuje wymagany materiał • właściwie argumentuje • uogólnia, podsumowuje i porównuje 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje bogate konteksty • formułuje i rozwiązuje problemy badawcze
<p>127. Spotkania z naturą</p>	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje obraz • nazywa barwy użyte przez malarza 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia kompozycję obrazu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat sposobu 	<ul style="list-style-type: none"> • formułuje problem przedstawiony na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje obraz z innymi tekstami kultury poruszającymi

		<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje postacie przedstawione na obrazie 	<p>przedstawienia zwierząt</p> <ul style="list-style-type: none"> • nazywa wrażenia oraz skojarzenia, jakie wzbudza w nim obraz 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje funkcję barw • interpretuje tytuł obrazu • wyraża własny sąd o obrazie 	<p>podobną problematykę</p>
128. Zdziwienie światem	<ul style="list-style-type: none"> • referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki • wskazuje podmiot liryczny 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje środki stylistyczne • wypowiada się na temat podmiotu lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę utworu • wyjaśnia funkcję środków stylistycznych • nazywa wrażenia, jakie wzbudza czytany tekst • określa nastrój utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje znaczenie tytułu 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia zaobserwowane przez siebie cuda natury
129. Uczucia zwierząt	<ul style="list-style-type: none"> • referuje treść artykułu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje cechy artykułu prasowego w tekście • określa temat tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • określa główną myśl tekstu • odróżnia informacje o faktach od opinii • wskazuje i nazywa wartości opisane w artykule 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd o temacie artykułu • wypowiada się na temat ostatniego zdania w artykule 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w dyskusji na temat sposobu traktowania zwierząt przez ludzi
130. Człowiek w cywilizowanym świecie	<ul style="list-style-type: none"> • referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki • wskazuje podmiot liryczny 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje środki stylistyczne • wypowiada się na temat podmiotu lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę utworu • wyjaśnia funkcję środków stylistycznych • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje utwór 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w dyskusji na temat wpływu przemian cywilizacyjnych na człowieka

			<ul style="list-style-type: none"> określa nastrój utworu 		
131. Co dziedziczymy?	<ul style="list-style-type: none"> referuje treść komiksu wyjaśnia pojęcie <i>komiks</i> omawia świat przedstawiony 	<ul style="list-style-type: none"> określa temat utworu charakteryzuje bohaterów komiksu 	<ul style="list-style-type: none"> określa problematykę utworu nazywa wrażenia, jakie budzi w nim komiks wskazuje wartości zaprezentowane w komiksie 	<ul style="list-style-type: none"> interpretuje zakończenie komiksu charakteryzuje komiks jako tekst kultury, wskazuje charakterystyczne dla niego cechy 	<ul style="list-style-type: none"> uczestniczy w dyskusji na temat wpływu przemian cywilizacyjnych na życie człowieka
132. Jak napisać list oficjalny?	<ul style="list-style-type: none"> definiuje list oficjalny 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia części, z których składa się list oficjalny wybiera argumenty adekwatne do określonego listu oficjalnego 	<ul style="list-style-type: none"> przekształca podaną wiadomość w list oficjalny koryguje podany przykład listu oficjalnego 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje list oficjalny 	
133. Jak kulturalnie się porozumiewać?	<ul style="list-style-type: none"> wymienia cechy języka potocznego wymienia elementy składające się na etykietę językową 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, w jakich sytuacjach używa się oficjalnej odmiany języka, a w jakich – nieoficjalnej 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje różnice pomiędzy językiem mówionym a językiem pisanym 	<ul style="list-style-type: none"> posługuje się różnymi odmianami języka stosownie do sytuacji 	
134. Co już wiemy o głoskach i sylabach?	<ul style="list-style-type: none"> odróżnia głoski od liter dzieli głoski na samogłoski i spółgłoski 	<ul style="list-style-type: none"> definiuje głoski, sylaby i litery 	<ul style="list-style-type: none"> odróżnia spółgłoski miękkie od twardych 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje słowa, w których litera <i>i</i> oznacza tylko miękkość głoski, w których – tworzy sylabę 	
135. Jak rozróżnić głoski dźwięczne i bezdźwięczne oraz ustne i nosowe?	<ul style="list-style-type: none"> wymienia cechy głosek dźwięcznych i bezdźwięcznych 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje głoski dźwięczne i bezdźwięczne w podanych wyrazach 	<ul style="list-style-type: none"> odróżnia głoski dźwięczne od bezdźwięcznych oraz ustne od nosowych 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje głoski dźwięczne i bezdźwięczne, ustne i nosowe w tekście 	

	<ul style="list-style-type: none"> wymienia cechy głosek ustnych i nosowych 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje głoski ustne i nosowe w podanych wyrazach 			
136. Jak akcentować wyrazy? Jak intonować zdania?	<ul style="list-style-type: none"> wymienia sytuacje, kiedy akcentujemy wyrazy na trzecią i na czwartą sylabę od końca definiuje słowo <i>intonacja</i> 	<ul style="list-style-type: none"> identyfikuje akcent paroksytoniczny jako dominujący w języku polskim 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje akcent w podanych wyrazach 	<ul style="list-style-type: none"> czyta podany tekst, poprawnie akcentując wszystkie wyrazy 	
137. i 138. Pisownia wyrazów z ó, u, rz, ż, ch, h	<ul style="list-style-type: none"> wymienia zasady pisowni ó i u, rz i ż oraz ch i h 	<ul style="list-style-type: none"> uzupełnia podane słowa odpowiednimi literami 	<ul style="list-style-type: none"> podaje wyrazy pokrewne uzasadniające pisownię poprawnie zapisuje podane słowa 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy tekst, w którym stosuje poprawną pisownię wyrazów z ó, u, rz, ż, ch, h 	
139. Człowiek i natura	<ul style="list-style-type: none"> referuje treść wiersza określa rodzaj literacki wskazuje podmiot liryczny 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje środki stylistyczne wypowiada się na temat podmiotu lirycznego omawia sytuację liryczną 	<ul style="list-style-type: none"> określa problematykę utworu określa funkcję środków stylistycznych nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst określa nastrój utworu 	<ul style="list-style-type: none"> wyraża własny sąd na temat wiersza interpretuje utwór 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje inne teksty kultury mówiące o sposobie postrzegania natury przez człowieka
140. Jak poprawnie używa średnika?	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, do czego służy średnik w wypowiedziach 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, w jakim celu został użyty średnik we wskazanym tekście 	<ul style="list-style-type: none"> uzupełnia podany tekst średnikami 	<ul style="list-style-type: none"> układa tekst z zastosowaniem średników 	

141. Walka z plastikiem	<ul style="list-style-type: none"> • referuje treść fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje we fragmencie cechy artykułu prasowego • określa temat tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • określa główną myśl tekstu • omawia funkcję śródtytułów • odróżnić informacje o faktach od opinii • wskazuje i nazywa wartości opisane w artykule 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd o temacie artykułu • wyjaśnia, w jakim celu autor przywołuje dane wyrażone liczebnikami 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia fotografię umieszczoną w podręczniku w kontekście przeczytanego artykułu
142. i 143. Podsumowanie i powtórzenie, Sprawdź wiedzę i umiejętności	<ul style="list-style-type: none"> • odtwarza najważniejsze fakty, sądy i opinie • podaje zasady pisania listu oficjalnego • wymienia zasady pisowni wyrazów z <i>ó, u, rz, ź, ch, h,</i> • podaje zasady stosowania średnika • rozróżnia spółgłoski miękkie i twarde • określa funkcje litery <i>i</i> • rozróżnia głoski dźwięczne i bezdźwięczne, głoski ustne i nosowe • podaje zasady wymowy (zasady akcentowania, zasady intonacji) 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciąga wnioski • określa własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretuje wymagany materiał • właściwie argumentuje • uogólnia, podsumowuje i porównuje 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje bogate konteksty • formułuje i rozwiązuje problemy badawcze

144. Kartki z kalendarza	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje obraz • nazywa barwy użyte przez malarza 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia kompozycję obrazu • wypowiada się na temat sposobu przedstawienia postaci 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje problem przedstawiony na obrazie • nazywa wrażenia oraz skojarzenia, jakie wzbudza w nim obraz 	<ul style="list-style-type: none"> • formułuje problem przedstawiony na obrazie • interpretuje funkcję barw • interpretuje tytuł obrazu • wyraża własny sąd o obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w dyskusji na temat sztuki w przestrzeni publicznej
145. 11 listopada – Narodowe Święto Niepodległości	<ul style="list-style-type: none"> • referuje treść fragmentu • wyjaśnia pojęcie <i>patriotyzm</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • określa temat fragmentu • formułuje w punktach, na czym polega współczesny patriotyzm 	<ul style="list-style-type: none"> • określa główną myśl tekstu • wskazuje i nazywa wartości opisane w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia funkcję porównania do ogrodnika • wyraża własny sąd o temacie artykułu 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w dyskusji na temat różnych sposobów postrzegania słowa <i>patriotyzm</i>
146. 24 grudnia – Wigilia świąt Bożego Narodzenia	<ul style="list-style-type: none"> • referuje treść wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • określa temat utworu • wypowiada się na temat specyfiki wiersza Ludwika Jerzego Kerna 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia funkcję epitetów 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża swoją opinię na temat wiersza • omawia symbolikę ozdób choinkowych 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w dyskusji na temat różnych sposobów świętowania Bożego Narodzenia
147. 14 lutego – walentynki	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora 	<ul style="list-style-type: none"> • określa tematykę fragmentu • charakteryzuje narratora oraz bohatera fragmentu • nazywa emocje, których doświadcza bohater 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w dyskusji na temat przyczyn negatywnego nastawienia do walentynek

148. 2 kwietnia – Międzynarodowy Dzień Książki dla Dzieci	<ul style="list-style-type: none"> • referuje treść listu 	<ul style="list-style-type: none"> • określa temat listu • wylicza, z czego składa się wyobrażenia według autorki listu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia sformułowania metaforyczne użyte w liście 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia problematykę listu • wyraża własny sąd o treści listu 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia książki, które najintensywniej zapadły mu w pamięć
149. Wielkanoc	<ul style="list-style-type: none"> • referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki • wskazuje podmiot liryczny 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje środki stylistyczne • wypowiada się na temat podmiotu lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę utworu • wyjaśnia funkcję środków stylistycznych • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • określa nastrój utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje utwór 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia różne sposoby świętowania Wielkanocy

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny. KLASA 7

Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który nie spełnia wymagań edukacyjnych na ocenę dopuszczającą.

I. Kształcenie literackie i kulturowe

I.1. Czytanie utworów literackich – liryka

Treści nauczania wskazane w *Podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego (klasy 4–8)*
i zawarte w podręczniku *Zamieńmy słowo dla klasy 7*

ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń				
Utwory liryczne				
<ul style="list-style-type: none"> – wie, że liryka jest jednym z rodzajów literackich, – odróżnia utwór liryczny od utworu epickiego, – zna podstawowe cechy utworów lirycznych, – wygłasza z pamięci wskazany utwór liryczny, – krótko opowiada, o czym jest przeczytany wiersz, – nazywa swoje wrażenia wywołane lekturą wiersza, – wie, kto to osoba mówiąca w wierszu, – wyjaśnia pojęcie <i>podmiot liryczny</i>, – wie, kto to bohater liryczny, – wyjaśnia pojęcie adresata / odbiorcy utworu, 	<p><u>spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – wymienia cechy poezji, – czyta wiersz głośno i wyraźnie, – wygłasza z pamięci wskazany utwór liryczny, zwracając uwagę na znaki przestankowe, – wypowiada się na temat przeczytanego wiersza, – podejmuje próbę uzasadnienia swoich wrażeń wywołanych lekturą wiersza, – wskazuje w wierszu wartości ważne dla poety, – określa nastrój wiersza, – tworzy projekt pracy (rysunek, drama itp.) interpretującej wiersz – przekład intersemiotyczny, – nazywa wyrazy wskazujące na osobę mówiącą w 	<p><u>spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – uzasadnia, dlaczego utwór należy do liryki, – czyta / wygłasza z pamięci wiersz w odpowiednim tempie, zgodnie z tematem i stylem dzieła, – określa temat wiersza, – opowiada o sytuacji przedstawionej w wierszu, – wyodrębnia obrazy poetyckie, – nazywa i uzasadnia swoje uczucia wywołane lekturą wiersza, – przedstawia, również w formie przekładu intersemiotycznego (np. rysunek, drama itp.), jak rozumie omawiany wiersz, – wskazuje cechy podmiotu lirycznego, – określa cechy bohatera wiersza, 	<p><u>spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, na czym polega język poezji, – czytając / wygłaszając wiersz, stosuje odpowiednie tempo, intonację i modulację głosu, – dokonuje interpretacji głosowej utworu lirycznego, – ciekawie opowiada o sytuacji przedstawionej w wierszu, o podmiocie lirycznym, bohaterze oraz ich uczuciach, – opisuje zachowanie bohatera wiersza i wyraża swoją opinię na jego temat, – porównuje doświadczenia bohatera z własnymi, – opisuje adresata wiersza, 	<p><u>spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – prezentuje informacje na temat wiersza w dowolnie wybranej formie, w tym w formie interaktywnej, – samodzielnie analizuje i interpretuje utwór poetycki, stosując różne techniki uczenia się, – tworzy własne przykłady poznanych środków artystycznych, – wyjaśnia funkcje poznanych środków artystycznych, – omawia wyczerpująco sytuację przedstawioną w wierszu i odwołuje się do własnych doświadczeń, – interpretuje wiersz i uzasadnia swoją tezę

Treści nauczania wskazane w Podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego (klasy 4–8) i zawarte w podręczniku *Zamieńmy słowo* dla klasy 7

ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń				
Utwory liryczne				
<ul style="list-style-type: none"> – odróżnia podmiot liryczny od adresata, – odróżnia wers od strofy (zwrotki), – wyjaśnia, czym są rym, wers, refren, – zna nazwy środków artystycznych: <i>epitet, porównanie, przenośnia, wyraz dźwiękonaśladowczy, uosobienie, apostrofa, ożywienie, symbol, neologizm,</i> – wymienia elementy rytmizujące: wers, strofa, rym, rytm, – zna pojęcia pieśni, trenu, – przedstawia tematykę wiersza, – zna pojęcie ironii, – wie, jakie jest przesłanie wiersza, 	<ul style="list-style-type: none"> wierszu (podmiot liryczny) i adresata, – opowiada o podmiocie lirycznym, przedstawiając jego myśli i uczucia, – określa adresata wiersza, – wskazuje wers, w którym znajduje się zwrot do adresata, – wskazuje bohatera wiersza, – rozpoznaje w utworach lirycznych epitety, porównania, wyrazy dźwiękonaśladowcze, ożywienia, symbole, – wskazuje w wierszu rymy, – rozpoznaje elementy rytmizujące utwór, – rozpoznaje pieśń, tren, – dzieli wersy na sylaby, – wie, na czym polega ironia w omawianych utworach lirycznych, 	<ul style="list-style-type: none"> – porównuje i nazywa rymy w dwóch dowolnie wybranych strofach, – rozpoznaje w utworach lirycznych przenośnie, uosobienia, neologizmy artystyczne – rozpoznaje refren jako element rytmizujący utwór, – wymienia cechy pieśni, trenu, – wyjaśnia, na czym polega ironia, – dostrzega ironię w omawianych wierszach, – formułuje przesłanie utworu lirycznego i zastanawia się nad jego aktualnością, – porównuje wartości ważne dla Polaków ze swoimi wartościami, 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje cytaty, dzięki którym nazywa uczucia wywołane lekturą wiersza, – wyjaśnia, jak rozumie przesłanie wiersza, – wyjaśnia znaczenie przenośnie utworu lirycznego, – uzasadnia własne rozumienie wiersza, – rozpoznaje funkcje środków artystycznych w omawianych wierszach, – odróżnia informacje ważne od mniej istotnych, – wskazuje w wierszu elementy rytmizujące, – wskazuje cechy pieśni, trenu w danym utworze, – definiuje pojęcie ironii, – omawia znaczenie ironii w wierszu, 	<ul style="list-style-type: none"> interpretacyjną, odwołując się do elementów utworu, – charakteryzuje podmiot liryczny, odwołując się do treści wiersza, – charakteryzuje bohatera, odwołując się do treści wiersza, – porównuje podmiot liryczny z adresatem i bohaterem wiersza i przedstawia wnioski, – rozpoznaje pieśń, tren wśród innych gatunków literackich, – tworzy pytania do hipotezy interpretacyjnej na temat wiersza, – w interpretacji utworów lirycznych wykorzystuje odwołania do wartości uniwersalnych związanych z postawami społecznymi,

Treści nauczania wskazane w Podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego (klasy 4–8) i zawarte w podręczniku *Zamieńmy słowo* dla klasy 7

ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń				
Utwory liryczne				
<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje w utworach lirycznych wartości ważne dla Polaków, – dostrzega w omawianych wierszach elementy historyczne, – wymienia autorów utworów lirycznych wskazanych w <i>Podstawie programowej</i>. 	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje przestanie wiersza i wypowiada się na temat jego aktualności, – wymienia wydarzenia historyczne zawarte w omawianych wierszach, – rozumie słowo <i>kontekst</i> i zna rodzaje kontekstów, – zna elementy z życia autorów utworów lirycznych wskazanych w <i>Podstawie programowej</i>. 	<ul style="list-style-type: none"> – dostrzega różne konteksty w omawianych utworach lirycznych, – posługuje się biografią autora w interpretacji utworów lirycznych. 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia przestanie utworu lirycznego i ocenia jego aktualność, – omawiając utwory liryczne, nawiązuje do wybranych kontekstów, np. historycznego, biograficznego, filozoficznego, kulturowego, – dostrzega i wskazuje nawiązania biograficzne w omawianych utworach lirycznych. 	<ul style="list-style-type: none"> narodowymi, religijnymi, etycznymi, – w interpretacji utworów lirycznych wykorzystuje potrzebne konteksty, np. biograficzny, historyczny, kulturowy, filozoficzny, społeczny.

I.1. Czytanie utworów literackich – epika

Treści nauczania wskazane w Podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego (klasy 4–8) i zawarte w podręczniku *Zamieńmy słowo* dla klasy 7

ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń				
Utwory epickie				
<ul style="list-style-type: none"> – wie, że epika jest jednym z rodzajów literackich, – odróżnia utwór epicki od utworu lirycznego, – wymienia elementy świata przedstawionego: czas, miejsce akcji, bohaterowie, wydarzenia, – rozpoznaje fikcję literacką, – wskazuje elementy realistyczne (rzeczywiste) w omawianych utworach epickich, – wymienia wybrane gatunki epickie, np. baśń, legenda, opowiadanie, powieść, nowela, – wymienia tytuł jako element budowy utworu epickiego, 	<p><u>spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – wymienia cechy utworu epickiego, – opisuje wybrane elementy świata przedstawionego, – wskazuje elementy realistyczne i fantastyczne w utworach epickich, – wymienia cechy gatunkowe opowiadania, powieści, noweli, – wyszukuje w tekście określone informacje, – wskazuje tytuł jako element budowy utworu epickiego, – ustala kolejność zdarzeń, – nazywa rodzaj narratora i narracji, – rozpoznaje rodzaje bohaterów w utworze, – przedstawia wybranego bohatera, – wymienia niektóre cechy bohaterów, 	<p><u>spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – czyta głośno, wyraźnie, z odpowiednią artykulacją i uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych, – rozpoznaje rodzaj literacki czytanego tekstu – epika, – rozpoznaje czytany utwór jako opowiadanie, powieść, nowelę, – opowiada o elementach świata przedstawionego, – odróżnia elementy realistyczne od fantastycznych – rozpoznaje puentę jako element budowy utworu epickiego, – opowiada o wybranych wydarzeniach fabuły, – charakteryzuje narratora utworu, 	<p><u>spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – analizuje elementy świata przedstawionego i wyciąga wnioski, – wyjaśnia różnice między elementami realistycznymi i fantastycznymi w utworach epickich, – uzasadnia przynależność rodzajową utworu do epiki oraz gatunkową do opowiadania, powieści, noweli, – rozpoznaje punkt kulminacyjny jako element budowy utworu epickiego, – rozpoznaje związki przyczynowo-skutkowe, – wskazuje cechy narratora w zależności od jego rodzaju, 	<p><u>spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – porównuje elementy świata przedstawionego różnych utworów, – uzasadnia przynależność rodzajową i gatunkową utworu, podając odpowiednie przykłady, – rozpoznaje funkcje elementów budowy utworu: tytułu, puenty, punktu kulminacyjnego, – prezentuje według własnego pomysłu, z wykorzystaniem narzędzi interaktywnych, jak rozumie wzajemne zależności między wydarzeniami w utworze, – porównuje narratorów w różnych utworach,

Treści nauczania wskazane w Podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego (klasy 4–8) i zawarte w podręczniku *Zamieńmy słowo* dla klasy 7

ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń				
Utwory epickie				
<ul style="list-style-type: none"> – wymienia wybrane wydarzenia tworzące akcję utworu, – rozpoznaje, kim jest osoba mówiąca w utworze epickim, – rozpoznaje i wymienia bohaterów utworu, – zna pojęcia: <i>narrator</i> i <i>narracja</i>, – rozpoznaje w utworze wątek główny, – nazywa swoje wrażenia wywołane lekturą tekstu, – rozpoznaje w tekście znaczenia dosłowne, – opowiada ustnie o treści utworu, zachowując kolejność zdarzeń, – wie, że tekst może mieć znaczenie przenośne, – wie, czym jest alegoria, – wymienia cechy postawy bohatera, 	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje wątki poboczne, – wypowiada się na temat przeczytanego utworu, – wskazuje wartości ważne dla bohaterów, – omawia postawę bohatera, – rozpoznaje w utworze ważne informacje, – tworzy projekt pracy (rysunek, drama, spektakl teatralny itp.) będącej interpretacją utworu – przekład intersemiotyczny, – dostrzega przenośny sens opowieści z Biblii, – rozpoznaje w tekście alegorię, – rozpoznaje przesłanie utworu, – na podstawie poznanych tekstów tworzy drabinę wartości ważnych dla Polaków na przestrzeni dziejów, 	<ul style="list-style-type: none"> – określa, czy dany bohater jest główny czy drugoplanowy, – wymienia większość cech bohaterów, – zbiera informacje o bohaterze, – uzasadnia rodzaj narracji: pierwszoosobowej i trzecioosobowej, – omawia wątek główny, – określa doświadczenia bohaterów, – prezentuje własne rozumienie utworu, – ocenia bohaterów, – rozpoznaje informacje mniej ważne w utworze, – rozpoznaje fakty i opinie, – odczytuje omawiane teksty na podstawie stworzonego przekładu intersemiotycznego, 	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje rodzaj bohatera w omawianym utworze, – określa relacje łączące bohaterów utworu, – uzasadnia wskazane cechy bohaterów, odwołując się do treści utworu, – selekcjonuje zebrane informacje o bohaterze, – odróżnia bohatera głównego od drugoplanowego, – dokonuje analizy fragmentu utworu, aby określić rodzaj narracji, – określa tematykę utworu, – omawia wątek poboczny, – porównuje doświadczenia bohaterów literackich z własnymi doświadczeniami, 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje bohatera, również za pomocą narzędzi interaktywnych, – porównuje narrację pierwszoosobową z trzecioosobową i przedstawia wnioski, – określa problematykę utworu i prezentuje ją w twórczy sposób, – ciekawie prezentuje własną interpretację biblijnych opowieści, – w interpretacji utworów epickich wykorzystuje odwołania do wartości uniwersalnych związanych z postawami społecznymi, narodowymi, religijnymi, etycznymi, – w interpretacji utworów epickich wykorzystuje elementy wiedzy o historii i kulturze,

Treści nauczania wskazane w *Podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego (klasy 4–8)*
i zawarte w podręczniku *Zamieńmy słowo dla klasy 7*

ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń				
Utwory epickie				
<ul style="list-style-type: none"> – wie, jakie jest przesłanie utworu, – rozpoznaje w utworach epickich wartości ważne dla Polaków, – dostrzega w omawianych utworach epickich elementy historyczne, – wymienia autorów utworów epickich wskazanych w <i>Podstawie programowej</i>. 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia wydarzenia historyczne zawarte w omówionych tekstach, – rozumie słowo <i>kontekst</i> i zna rodzaje kontekstów w utworach epickich, – zna elementy z życia autorów utworów epickich wskazanych w <i>Podstawie programowej</i>. 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia przerośnięte znaczenia opowieści biblijnych, – podaje przykłady alegorii, – zna przyczyny niepowodzeń bohatera, – wypowiada się na temat przesłania utworu, – porównuje wartości ważne dla Polaków ze swoimi wartościami, – dostrzega różne konteksty w omawianych utworach epickich, – posługuje się biografią autora w interpretacji utworów epickich. 	<ul style="list-style-type: none"> – odróżnia informacje ważne od mniej istotnych, – porównuje treść czytanych utworów z własnymi doświadczeniami, – interpretuje biblijne opowieści, – omawia funkcje alegorii, – ocenia postawę bohatera i przyczyny jego niepowodzenia, – formułuje przesłanie utworu, – omawiając utwory epickie, nawiązuje do wybranych kontekstów, np. historycznego, biograficznego, filozoficznego, kulturowego, – dostrzega i wskazuje nawiązania biograficzne 	<ul style="list-style-type: none"> – w interpretacji utworów epickich odwołuje się do kontekstu biograficznego, – wyjaśnia wpływ kontekstu historycznego i historycznoliterackiego na treść i formę utworów epickich, – porównuje utwory epickie z różnych kultur i epok, uwzględniając kontekst kulturowy, filozoficzny i społeczny.

Treści nauczania wskazane w <i>Podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego</i> (klasy 4–8) i zawarte w podręczniku <i>Zamieńmy słowo</i> dla klasy 7				
ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń				
Utwory epickie				
			w omawianych utworach epickich.	

I.1. Czytanie utworów literackich – dramat

Treści nauczania wskazane w <i>Podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego</i> (klasy 4–8) i zawarte w podręczniku <i>Zamieńmy słowo</i> dla klasy 7				
ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń				
Utwory dramatyczne				
– zna pojęcie dramatu, – wie, że dramat to jeden z rodzajów literackich,	<u>spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:</u>	<u>spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:</u>	<u>spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto:</u>	<u>spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:</u>

Treści nauczania wskazane w Podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego (klasy 4–8) i zawarte w podręczniku *Zamieńmy słowo* dla klasy 7

ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń				
Utwory dramatyczne				
<ul style="list-style-type: none"> – wie, że gatunki dramatu to tragedia i komedia, – zna podstawowe cechy utworów dramatycznych, – odróżnia utwór pisany prozą i wierszem od dramatu, – rozpoznaje czytany utwór jako dramat, – krótko opowiada, o czym jest omawiany utwór dramatyczny, – wymienia elementy świata przedstawionego w dramacie: czas, miejsce akcji, bohaterowie, wydarzenia, – rozumie pojęcie bohatera tragicznego, – podaje wybrane wydarzenia omawianego utworu dramatycznego, 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, czym cechuje się dramat jako rodzaj literacki, – zna cechy utworów dramatycznych, – wie, czym cechuje się tragedia i komedia, – opisuje elementy świata przedstawionego w dramacie, – wymienia charakterystyczne elementy dramatu: akt, scena, tekst główny, didaskalia, monolog, dialog, – wskazuje elementy realistyczne i fantastyczne, – wyszukuje w dramacie określone informacje, – ustala kolejność wydarzeń, – rozpoznaje rodzaje bohaterów, – przedstawia wybraną postać, – wymienia niektóre cechy bohaterów dramatu, 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta utwór wyraźnie, z podziałem na role i z odpowiednią artykulacją, – rozpoznaje dramat jako rodzaj literacki, – wskazuje cechy utworów dramatycznych, – wymienia cechy tragedii i komedii, – opowiada o elementach świata przedstawionego w dramacie, – wskazuje akt, scenę, tekst główny, didaskalia, monolog, dialog, – odróżnia elementy realistyczne od fantastycznych, – porządkuje wydarzenia, – prezentuje w dowolnej formie treść dramatu, w tym w formie interaktywnej, 	<ul style="list-style-type: none"> – uzasadnia, dlaczego utwór jest dramatem, – omawia cechy rodzajowe dramatu i cechy gatunkowe tragedii i komedii, – analizuje elementy świata przedstawionego w dramacie i wyciąga wnioski, – wyjaśnia różnice między elementami realistycznymi a fantastycznymi dramatu, – omawia zdarzenia realistyczne i fantastyczne, – określa przyczyny zdarzeń, – rozpoznaje związki przyczynowo-skutkowe, – rozpoznaje rodzaj bohatera, 	<ul style="list-style-type: none"> – udowadnia, że czytany utwór jest dramatem, podając odpowiednie przykłady z tekstu, – prezentuje według własnego pomysłu, z wykorzystaniem narzędzi interaktywnych, jak rozumie wzajemne zależności między wydarzeniami w dramacie, – charakteryzuje bohatera dramatu, również za pomocą narzędzi interaktywnych, – określa problematykę dramatu i prezentuje ją w twórczy sposób, – wyczerpująco wypowiada się na temat wydarzeń przedstawionych w dramacie, odwołując się do znajomości całej lektury,

Treści nauczania wskazane w Podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego (klasy 4–8) i zawarte w podręczniku *Zamieńmy słowo* dla klasy 7

ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń				
Utwory dramatyczne				
<ul style="list-style-type: none"> – dostrzega komizm w dramacie, – wie, czym się różni realizm od fantastyki w utworze dramatycznym, – wie, że akcja dramatu dzieli się na etapy, – wie, że dzieło dramatyczne ma kontekst kulturowy i biograficzny. 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje wartości ważne dla bohaterów dramatu, – wie, kto to jest bohater tragiczny, – zna pojęcie komizmu, – wypowiada się na temat przeczytanego dramatu, – rozpoznaje w dramacie informacje ważne, – tworzy projekt pracy (rysunek, drama, spektakl teatralny itp.) będącej interpretacją utworu dramatycznego – przykład intersemiotyczny, – zna etapy rozwoju akcji dramatycznej, – zna kontekst kulturowy i biograficzny dramatu, – rozumie pojęcie dramatu romantycznego – bierze udział w inscenizacji fragmentu dramatu. 	<ul style="list-style-type: none"> – opowiada o wybranych wydarzeniach, – określa rodzaj bohatera: główny i drugoplanowy, – wymienia większość cech bohaterów, – wskazuje bohatera tragicznego, – ocenia bohaterów dramatu, – rozpoznaje informacje mniej ważne w dramacie, – wskazuje komizmu, – odczytuje omawiane teksty dramatyczne na podstawie stworzonego przekładu intersemiotycznego, – nazywa etapy rozwoju akcji dramatycznej, – rozumie kontekst kulturowy i biograficzny dramatu, 	<ul style="list-style-type: none"> – określa relacje łączące bohaterów, – uzasadnia wskazane cechy postaci, odwołując się do utworu, – wyjaśnia, dlaczego dana postać jest bohaterem tragicznym, – odróżnia bohatera głównego od drugoplanowego, – porównuje doświadczenia bohaterów z własnymi, – odróżnia informacje ważne od mniej istotnych, – objaśnia przejawy komizmu, – omawia etapy rozwoju akcji dramatycznej, – wyjaśnia kontekst kulturowy i biograficzny dramatu, 	<ul style="list-style-type: none"> – określa funkcje komizmu.

Treści nauczania wskazane w <i>Podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego (klasy 4–8)</i> i zawarte w podręczniku <i>Zamieńmy słowo</i> dla klasy 7				
ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń				
Utwory dramatyczne				
		– rozpoznaje cechy dramatu romantycznego.	– wskazuje w utworze cechy dramatu romantycznego, – organizuje inscenizację.	

I.1. Czytanie utworów literackich – ballada

Treści nauczania wskazane w <i>Podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego (klasy 4–8)</i> i zawarte w podręczniku <i>Zamieńmy słowo</i> dla klasy 7				
ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń				
Utwory synkretyczne				
– wie, że ballada zawiera elementy epiki, liryki i dramatu, – wymienia elementy świata przedstawionego w balladzie, – wie, czym jest punkt kulminacyjny, – wie, na czym polega romantyczna wizja natury, – dostrzega problem winy i kary w balladzie,	<u>spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:</u> – zna cechy ballady, – dostrzega w balladzie elementy epiki, liryki i dramatu, – omawia elementy świata przedstawionego z podziałem na fikcyjne i fantastyczne, – wyjaśnia, czym jest punkt kulminacyjny, – rozumie romantyczną wizję natury,	<u>spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:</u> – wymienia cechy ballady, – wie, na czym polega synkretyzm ballady, – porządkuje wydarzenia w sposób przyczynowo-skutkowy, – wyszukuje informacje na temat bohaterów, – wskazuje punkt kulminacyjny w balladzie, – wyjaśnia romantyczną wizję natury,	<u>spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto:</u> – wnikliwie omawia cechy ballady, – wyjaśnia, na czym polega synkretyzm ballady, – porządkuje zebrany materiał na temat ballady, – określa funkcje punktu kulminacyjnego, – interpretuje romantyczną wizję natury,	<u>spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:</u> – samodzielnie analizuje i interpretuje omawianą balladę, – prezentuje według własnego pomysłu, również interaktywnie, świat przedstawiony w balladzie.

**Treści nauczania wskazane w Podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego (klasy 4–8)
i zawarte w podręczniku *Zamieńmy słowo* dla klasy 7**

ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń				
Utwory synkretyczne				
<ul style="list-style-type: none"> – tworzy proste wypowiedzi inspirowane balladą. 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie problem winy i kary w balladzie, – dostrzega w sztuce nawiązania do omawianej ballady, – tworzy wypowiedzi inspirowane przeczytaną balladą. 	<ul style="list-style-type: none"> – wypowiada się na temat problemu winy i kary, – ocenia dzieła sztuki nawiązujące do ballady, – tworzy ciekawe wypowiedzi inspirowane balladą. 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia problem winy i kary w balladzie, – interpretuje dzieła sztuki nawiązujące do omawianej ballady, – tworzy rozbudowane wypowiedzi inspirowane przeczytaną balladą. 	

I.2. Odbiór tekstów kultury

**Treści nauczania wskazane w Podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego (klasy 4–8)
i zawarte w podręczniku *Zamieńmy słowo* dla klasy 7**

ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń				
INNE TEKSTY KULTURY				
<ul style="list-style-type: none"> – określa tematykę tekstu kultury, – nazywa wrażenia wywołane obrazem, grafiką, rzeźbą, fotografią, 	<p><u>spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – wyszukuje w tekście potrzebne informacje, – prezentuje elementy obrazu, grafiki, rzeźby, fotografii, 	<p><u>spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – wskazuje cechy tekstów kultury, – opisuje sytuację ukazaną w danym tekście, 	<p><u>spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – opowiada w kilku zdaniach o sytuacji przedstawionej w danym tekście, 	<p><u>spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – określa nastrój obrazu grafiki, rzeźby, fotografii oraz uzasadnia swoją wypowiedź,

Treści nauczania wskazane w Podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego (klasy 4–8) i zawarte w podręczniku *Zamieńmy słowo* dla klasy 7

ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń				
INNE TEKSTY KULTURY				
<ul style="list-style-type: none"> – wymienia elementy tekstu kultury, – dostrzega różnice między literaturą piękną a literaturą publicystyczną, naukową i popularnonaukową, – wie, że są różne gatunki dziennikarskie: wywiad, artykuł, – rozpoznaje wywiad i artykuł wśród innych gatunków publicystycznych, – wie, co to jest lid. 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia elementy realistyczne i fantastyczne obrazu, – cytuje odpowiednie fragmenty tekstu publicystycznego, popularnonaukowego lub naukowego, – rozpoznaje gatunki dziennikarskie: wywiad, artykuł, – podaje funkcje lidu, – dostrzega wartości estetyczne poznanych tekstów kultury. 	<ul style="list-style-type: none"> – nazywa emocje, które mogą odczuwać postacie z obrazu, grafiki, rzeźby, fotografii, – określa uczucia wywołane tekstem kultury, – przedstawia własne rozumienie tekstu kultury, – określa funkcje literatury pięknej, publicystycznej, popularnonaukowej i naukowej, – określa podstawowe cechy wywiadu i artykułu, – określa znaczenie lidu. 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje elementy obrazu, grafiki, rzeźby, fotografii, – przedstawia własne rozumienie tekstu kultury poprzez podanie tematów rozmów ukazanych postaci, – znajduje w tekstach współczesnej kultury popularnej (np. w filmach, komiksach, piosenkach) nawiązania do tradycyjnych wątków literackich i kulturowych, – porównuje różne dzieła, – omawia funkcje lidu. 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia własne zdanie na temat sytuacji ukazanej w tekście kultury, – omawia elementy sztuki plastycznej: plan, barwy, kompozycję, światło, ruch, – dokonuje przekładu intersemiotycznego, np. tworzy historię, która mogłaby się wydarzyć w miejscu ukazanym na obrazie czy fotografii, – przedstawia własną interpretację dzieła sztuki.

II. Kształcenie JĘZYKOWE

II.1. Gramatyka języka polskiego – fonetyka

Treści nauczania wskazane w *Podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego (klasy 4–8)*
i zawarte w podręczniku *Zamieńmy słowo dla klasy 7*

ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń				
FONETYKA				
<ul style="list-style-type: none"> – zna pojęcie fonetyka, – odróżnia głoskę od litery i sylaby, – wie, że są różne rodzaje głosek, – rozpoznaje samogłoski i spółgłoski, – rozpoznaje sylabę, – zna zasady dzielenia wyrazów na sylaby, – wie, że <i>i</i> w wyrazie może pełnić różne funkcje, – wie, czym są upodobnienia fonetyczne, – dostrzega rozbieżności między mową a pismem, – wie, co to jest intonacja – wie, co to akcent, wyrazowy i zdaniowy, – zna reguły akcentowania w języku polskim 	<p><u>spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – rozumie, czym zajmuje się fonetyka, – rozumie wpływ narządów mowy na sposób wymawiania głosek, – rozróżnia rodzaje głosek: samogłoska–spółgłoska, dźwięczna–bezdźwięczna, ustna–nosowa, miękka–twarda, – rozumie funkcje głoski <i>i</i>, – rozumie, na czym polegają zjawiska fonetyczne, w tym upodobnienia, – rozumie, co to jest intonacja oraz akcent wyrazowy i zdaniowy, – wymienia reguły akcentowania w języku polskim, – rozpoznaje wyjątki od zasad akcentowania. 	<p><u>spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – dzieli wyrazy na litery, głoski i sylaby, – wskazuje w wyrazie samogłoski i spółgłoski, – dzieli wyrazy na sylaby, – poprawnie przenosi wyrazy, – określa rolę samogłoski <i>i</i>, – omawia mechanizm upodobnień fonetycznych – rozpoznaje rodzaj i kierunek upodobnienia, – definiuje pojęcia intonacji oraz akcentu wyrazowego i zdaniowego, – stosuje reguły akcentowania w języku polskim oraz prawidłową intonację, – wymienia wyjątki od zasad akcentowania. 	<p><u>spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – omawia narządy mowy i ich wpływ na sposób wymawiania głosek, – rozpoznaje rodzaje wszystkich głosek i omawia ich cechy, – rozpoznaje funkcję litery <i>i</i> w wyrazie, – objaśnia mechanizm upodobnień fonetycznych, – podaje przykłady różnych rodzajów upodobnień, – wyjaśnia, na czym polega intonacja oraz akcent wyrazowy i zdaniowy, – wypowiada się z prawidłową intonacją, – prawidłowo akcentuje wyrazy i zdania oraz wyjątki. 	<p><u>spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – dzieli wyraz na głoski i wskazuje różne funkcje głoski <i>i</i>, – rozumie i wykorzystuje wiedzę o głoskach oraz upodobnieniach do poprawnego mówienia i pisania, – świadomie i bezbłędnie akcentuje wyrazy i zdania we wszystkich swoich wypowiedziach oraz podczas czytania i recytacji.

II.1. Gramatyka języka polskiego – słowotwórstwo

Treści nauczania wskazane w *Podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego (klasy 4–8)* i zawarte w podręczniku *Zamieńmy słowo dla klasy 7*

ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń				
SŁOWOTWÓRSTWO				
<ul style="list-style-type: none"> – zna pojęcie słowotwórstwa, – zna pojęcia tematu słowotwórczego i definicji słowotwórczej, – zna pojęcie formantu, – wie, że są różne rodzaje formantów, – rozpoznaje wyraz podstawowy i wyraz pochodny, – zna pojęcie kategorii znaczeniowej, – wie, jakie znaczenia są nadawane wyrazom przez formanty, 	<p><u>spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – wie, czym zajmuje się słowotwórstwo, – odróżnia wyraz podstawowy od wyrazu pochodnego, – wie, co to jest temat słowotwórczy, – próbuje tworzyć definicje słowotwórcze wyrazu, – wskazuje formant w wyrazie pochodnym, – zna funkcję formantów w nadawaniu znaczenia wyrazom pochodnym, 	<p><u>spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, czym zajmuje się słowotwórstwo, – wyjaśnia, czym są wyrazy podstawowe i wyrazy pochodne, – wskazuje temat słowotwórczy, – tworzy definicje słowotwórcze, – zna rodzaje formantów, – wyjaśnia funkcję formantów w nadawaniu znaczenia wyrazom pochodnym, 	<p><u>spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje wyrazy podstawowe i wyrazy pochodne, – rozróżnia temat słowotwórczy, – poprawnie tworzy definicje słowotwórcze, – rozpoznaje rodzaj formantu, – wskazuje funkcje formantów w nadawaniu znaczenia wyrazom pochodnym, 	<p><u>spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – świadomie stosuje w swoich wypowiedziach wyrazy podstawowe i pochodne, – świadomie stosuje w swoich wypowiedziach wyrazy należące do różnych kategorii znaczeniowych, – świadomie stosuje wyrazy pokrewne i złożone w swoich wypowiedziach ,

Treści nauczania wskazane w *Podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego (klasy 4–8)*
i zawarte w podręczniku *Zamieńmy słowo dla klasy 7*

ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń				
SŁOWOTWÓRSTWO				
<ul style="list-style-type: none"> – wie, co to jest rodzina wyrazów, – zna pojęcia <i>wyraz pokrewny</i>, <i>rdzeń</i>, <i>rdzenie oboczne</i>, – wie, czym są wyrazy złożone, – zna podstawowe zasady pisowni wyrazów złożonych. 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie pojęcie kategorii znaczeniowej, – rozpoznaje znaczenia nadawane wyrazom przez formanty, – wyjaśnia, co to jest rodzina wyrazów, – rozpoznaje wyraz pokrewny, rdzeń, rdzenie oboczne, – odróżnia wyrazy złożone od innych, – zna zasady pisowni wyrazów złożonych. 	<ul style="list-style-type: none"> – podaje przykłady kategorii znaczeniowych wyrazów, – rozpoznaje rodzinę wyrazów, – wskazuje rdzeń i oboczności w wyrazach pokrewnych, – rozpoznaje w tekście wyrazy złożone, – wyjaśnia zasady pisowni wyrazów złożonych. 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia funkcję znaczeniową formantów, – omawia kategorie znaczeniowe wyrazów, – podaje przykłady wyrazów należących do jednej rodziny, – tworzy wyrazy pokrewne, – przedstawia na wykresie zależności między wyrazami pokrewnymi, – tworzy wyrazy złożone, – stosuje w praktyce zasady pisowni wyrazów złożonych. 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia analizę słowotwórczą wyrazu.

II.1. Gramatyka języka polskiego – fleksja

Treści nauczania wskazane w *Podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego (klasy 4–8)* i zawarte w podręczniku *Zamieńmy słowo* dla klasy 7

ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń				
FLEKSJA				
<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje czasownik wśród innych części mowy, – podaje pytania czasownika, – rozpoznaje różne formy czasownika, – odróżnia bezokolicznik od odmiennych form czasownika, – wie, przez co odmienia się czasownik, – wyjaśnia, czym jest czasownik w formie osobowej i nieosobowej, – wie, że imiesłowy są nieosobowymi formami czasownika, – wymienia imiesłowy: przymiotnikowy i przysłówkowy, – odróżnia imiesłów od innych części mowy, 	<p><u>spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje czasownik w zdaniu, – rozpoznaje nieosobowe formy czasownika: formy zakończone na <i>-no</i> , <i>-to</i>, bezokoliczniki, – wyjaśnia, dlaczego imiesłowy są nieosobowymi formami czasownika, – wymienia rodzaje imiesłówów przymiotnikowych, – podaje końcówki imiesłówów, – wyjaśnia zasady tworzenia i odmiany imiesłówów, – wie, jak odróżnić imiesłów od przymiotnika, – tworzy imiesłowy z partykułą <i>nie</i>, 	<p><u>spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – odróżnia czasownik od innych części mowy, – rozpoznaje rodzaj czasownika, – odmienia czasownik przez osoby, liczby, rodzaje, czasy, – odróżnia czasowniki dokonane od niedokonanych, – rozpoznaje różne rodzaje imiesłówów przymiotnikowych i przysłówkowych, – wskazuje imiesłów w zdaniu, – wymienia wyjątki od zasad pisowni partykuły <i>nie</i>, – rozpoznaje nazwy miejscowe, 	<p><u>spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – tworzy różne rodzaje imiesłówów od czasowników, – odmienia imiesłowy przymiotnikowe, – przekształca wskazane czasowniki na konstrukcje z imiesłowami, – bezbłędnie zapisuje <i>nie</i> z różnymi częściami mowy – uwzględni wyjątki od zasad pisowni partykuły <i>nie</i>, – podaje własne przykłady nazw miejscowych, – bezbłędnie odmienia i zapisuje nazwy miejscowe i nazwy mieszkańców. 	<p><u>spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – poprawnie używa imiesłówów, – wskazuje i poprawia błędy fleksyjne związane z użyciem imiesłówów, – redaguje tekst z użyciem wszystkich rodzajów imiesłówów, – redaguje tekst z użyciem imiesłówów z partykułą <i>nie</i>, – poprawia błędy swoje i innych w zapisie <i>nie</i> z różnymi częściami mowy, w tym z wyjątkami, – koryguje błędy swoje i innych w odmianie i zapisie nazw miejscowych i nazw mieszkańców.

Treści nauczania wskazane w *Podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego (klasy 4–8)*
i zawarte w podręczniku *Zamieńmy słowo dla klasy 7*

ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń				
FLEKSJA				
<ul style="list-style-type: none"> – zna zasady tworzenia i odmiany imiesłówów, – zna podstawowe zasady pisowni <i>nie</i> z różnymi częściami mowy, wie, że są wyjątki od tych zasad, – wie, czym są nazwy miejscowe, – zna wybrane zasady zapisu nazw miejscowych i nazw mieszkańców. 	<ul style="list-style-type: none"> – zna zasady pisowni <i>nie</i> z różnymi częściami mowy, – wymienia zasady odmiany nazw miejscowych i nazw mieszkańców, – podaje zasady zapisu nazw miejscowych i nazw mieszkańców. 	<ul style="list-style-type: none"> – stosuje zasady odmiany i zapisu nazw miejscowych i nazw mieszkańców. 		

II.1. Gramatyka języka polskiego – składnia

Treści nauczania wskazane w *Podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego (klasy 4–8)* i zawarte w podręczniku *Zamieńmy słowo* dla klasy 7

ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń				
SKŁADNIA				
<ul style="list-style-type: none"> – odróżnia zdanie od równoważnika zdania, – zna pojęcie <i>imiesłowowy równoważnik zdania</i>, – wie, jak przekształcić wypowiedzenie w imiesłowowy równoważnik zdania, – odróżnia wypowiedzenie z imiesłowowym równoważnikiem zdania od zdania, – zna terminy: <i>mowa zależna</i> i <i>mowa niezależna</i> – wyjaśnia różnice między mową zależną a niezależną. 	<p><u>spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – odróżnia zdanie od równoważnika zdania i wypowiedzenia z imiesłowowym równoważnikiem zdania. – identyfikuje imiesłowowy równoważnik zdania poprzez znalezienie imiesłowu przysłówkowego, – wyjaśnia, jak przekształcić wypowiedzenie w imiesłowowy równoważnik zdania, – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>mowa zależna</i>, <i>mowa niezależna</i>, – odróżnia mowę zależną od mowy niezależnej, – w podanym tekście wskazuje mowę zależną i mowę niezależną. 	<p><u>spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje zdanie i równoważnik zdania oraz imiesłowowy równoważnik zdania, – przekształca zdanie na równoważnik zdania i odwrotnie, – przekształca wypowiedzenie w imiesłowowy równoważnik zdania, – określa różnice między mową zależną a mową niezależną, – przekształca mowę zależną na niezależną i odwrotnie, 	<p><u>spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – układa zdanie i równoważnik zdania oraz imiesłowowy równoważnik zdania, – rozpoznaje imiesłowowy równoważnik zdania, – poprawnie przekształca imiesłowowy równoważnik zdania w zdanie złożone i odwrotnie, – stosuje imiesłowowy równoważnik zdania w swoich wypowiedziach, – poprawnie przekształca mowę zależną na niezależną i odwrotnie, – zapisuje dowolny dialog w formie mowy zależnej, 	<p><u>spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – poprawnie stosuje w swoich wypowiedziach zdanie, równoważnik zdania oraz imiesłowowy równoważnik zdania, – wskazuje i poprawia błędy związane z użyciem imiesłowowego równoważnika zdania, – redaguje tekst, w którym wypowiedzi bohaterów zapisuje w formie mowy niezależnej.

**Treści nauczania wskazane w Podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego (klasy 4–8)
i zawarte w podręczniku *Zamieńmy słowo* dla klasy 7**

ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń				
SKŁADNIA				
			– przy zapisie dialogu stosuje poprawną interpunkcję.	

II.2. Różnicowanie języka

**Treści nauczania wskazane w Podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego (klasy 4–8)
i zawarte w podręczniku *Zamieńmy słowo* dla klasy 7**

ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń				
zróżnicowanie języka				
<ul style="list-style-type: none"> – zna pojęcia: <i>synonim</i> i <i>antonim</i>, <i>homonim</i>, <i>neologizm</i> i <i>archaizm</i>, <i>kolokwializm</i>, <i>zapożyczenie</i>, <i>związek frazeologiczny</i>, – rozróżnia synonimy, antonimy i homonimy, – odróżnia wyrazy bliskoznaczne od wyrazów pokrewnych, – identyfikuje różne rodzaje neologizmów obiegowych, – rozpoznaje archaizmy, 	<p><u>spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – rozumie pojęcia: <i>synonim</i> i <i>antonim</i>, <i>homonim</i>, <i>neologizm</i> i <i>archaizm</i>, <i>kolokwializm</i>, <i>zapożyczenie</i>, <i>związek frazeologiczny</i>, – odróżnia skrót od skrótowca, synonim od antonimu i homonimu, – wskazuje synonimy, antonimy i homonimy, 	<p><u>spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – podaje przykłady synonimów, antonimów i homonimów, – wskazuje różnicę między wyrazem bliskoznacznym a pokrewnym, – wskazuje związki frazeologiczne w utworze, rozumie ich znaczenie, – podaje przykłady neologizmów artystycznych i obiegowych, 	<p><u>spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – definiuje pojęcia: <i>synonim</i> i <i>antonim</i>, <i>homonim</i>, <i>neologizm</i> i <i>archaizm</i>, <i>kolokwializm</i>, <i>zapożyczenie</i>, <i>związek frazeologiczny</i>, odwołuje się do przykładów, – tworzy synonimy, antonimy konkretnych słów, – wyjaśnia różnicę między wyrazem bliskoznacznym a pokrewnym, 	<p><u>spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – funkcjonalnie wykorzystuje zdobyte wiadomości, – urozmaica język swojej wypowiedzi, – świadomie stosuje neologizmy w swoich wypowiedziach, – świadomie używa kolokwializmów i archaizmów w celu stylizacji tekstu,

**Treści nauczania wskazane w Podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego (klasy 4–8)
i zawarte w podręczniku *Zamieńmy słowo* dla klasy 7**

ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń				
zróżnicowanie języka				
<ul style="list-style-type: none"> – odróżnia archaizmy od neologizmów, – dostrzega archaizmy w utworze, – dostrzega kolokwializmy w wypowiedzi, – próbuje zastąpić kolokwializmy wyrazami ze słownictwa ogólnego – wie, że zapożyczenie można zastąpić wyrazem rodzimym, – wie, że słownictwo ulega ciągłemu wzbogacaniu. 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje wyrazy bliskoznaczne i wyrazy pokrewne, – rozpoznaje frazeologizmy, – zna znaczenie wybranych związków frazeologicznych, – wie, co odróżnia neologizmy artystyczne od obiegowych, – zna różne rodzaje neologizmów obiegowych, – zna funkcje neologizmów, – zna typy archaizmów, – zna funkcje archaizmów, – rozpoznaje archaizmy w utworze, – rozumie pojęcie <i>kolokwializm</i>, – rozpoznaje kolokwializmy w wypowiedzi, – zastępuje kolokwializmy wyrazami ze słownictwa ogólnego, 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje różne rodzaje neologizmów obiegowych, – wymienia funkcje neologizmów, – rozróżnia typy archaizmów i określa ich funkcje, – określa funkcje kolokwializmów, – wskazuje kolokwializmy w wypowiedzi, – poprawnie zastępuje kolokwializmy wyrazami ze słownictwa ogólnego, – wymienia różne rodzaje zapożyczeń i wyjaśnia ich funkcje, – omawia przydatność zapożyczeń, – poprawnie zastępuje zapożyczenia wyrazami rodzimymi. 	<ul style="list-style-type: none"> – podaje przykłady związków frazeologicznych, wyjaśnia ich znaczenia, – rozpoznaje w tekście neologizmy artystyczne i obiegowe, – podaje przykłady różnych neologizmów obiegowych, – wyjaśnia funkcje neologizmów, – omawia na przykładach typy i funkcje archaizmów, – interpretuje tekst, biorąc pod uwagę znaczenie i funkcję archaizmów, – omawia na przykładach funkcje kolokwializmów, – interpretuje użycie kolokwializmów w tekście, 	<ul style="list-style-type: none"> – na bieżąco wzbogaca swoje słownictwo, – koryguje błędy swoje i innych.

Treści nauczania wskazane w *Podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego (klasy 4–8)*
i zawarte w podręczniku *Zamieńmy słowo dla klasy 7*

ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń				
zróżnicowanie języka				
	<ul style="list-style-type: none"> – zna różne rodzaje zapożyczeń, rozumie ich funkcje, – wypowiada się na temat przydatności zapożyczeń, – zastępuje zapożyczenia wyrazami rodzimymi, – zna sposoby wzbogacania słownictwa. 		<ul style="list-style-type: none"> – bezbłędnie zastępuje kolokwializmy wyrazami ze słownictwa ogólnego, – podaje przykłady wyrazów rodzimych i zapożyczeń, bezbłędnie zastępuje zapożyczenia, – omawia funkcje i znaczenie różnych typów zapożyczeń, ocenia ich przydatność, – stosuje różne sposoby wzbogacania słownictwa. 	

II.3. Komunikacja językowa i kultura języka

Treści nauczania wskazane w Podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego (klasy 4–8) i zawarte w podręczniku *Zamieńmy słowo* dla klasy 7

ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń				
Komunikacja językowa i kultura języka				
<ul style="list-style-type: none"> – zna pojęcie grzeczności językowej, – rozpoznaje niektóre zwroty grzecznościowe, – zna zasady pisowni zwrotów grzecznościowych, w tym zaimków osobowych w listach, – wie, że istnieje pojęcie normy językowej, – wie, że istnieje norma wzorcowa i norma użytkowa – zna pojęcie błędu językowego, – wie, że istnieją różne rodzaje błędów językowych, – rozpoznaje teksty reklamowe, – wskazuje slogany reklamowe, 	<p><u>spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – wie, na czym polega grzeczność językowa, – wskazuje zwroty grzecznościowe w liście, – omawia zasady pisowni zwrotów grzecznościowych, w tym zaimków osobowych w listach, – wie, co to jest norma językowa, – odróżnia normę wzorcową od normy użytkowej, – wie, czym jest błąd językowy, – wymienia rodzaje błędów językowych, – zna cechy i funkcje tekstów reklamowych, – wie, co to jest slogan reklamowy, – odróżnia perswazję od manipulacji językowej, 	<p><u>spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia pojęcie grzeczności językowej, – podaje przykłady zwrotów grzecznościowych, – przestrzega zasad pisowni zwrotów grzecznościowych, w tym zaimków osobowych w listach, – wyjaśnia, czym jest norma językowa, – wyjaśnia różnicę między normą wzorcową a normą użytkową, – wyjaśnia pojęcie błędu językowego, – omawia różne rodzaje błędów językowych, – określa cechy i funkcje tekstów reklamowych, – wyjaśnia, czemu służy slogan reklamowy, 	<p><u>spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – bezbłędnie stosuje zwroty grzecznościowe, w tym zaimki osobowe w liście, – podaje przykłady wskazujące różnicę między normą wzorcową a normą użytkową, – definiuje pojęcie błędu językowego, – rozpoznaje różne rodzaje błędów językowych, – wskazuje cechy i funkcje tekstów reklamowych, – wyjaśnia różnicę między perswazją a manipulacją, – dostrzega w tekście środki służące manipulacji. 	<p><u>spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – poprawia błędy w pracach swoich oraz kolegów / koleżanek, – na co dzień wykorzystuje wiedzę o komunikacji językowej i kulturze języka, – świadomie posługuje się perswazją, – nie poddaje się manipulacji językowej ani jej nie używa.

Treści nauczania wskazane w <i>Podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego (klasy 4–8)</i> i zawarte w podręczniku <i>Zamieńmy słowo</i> dla klasy 7				
ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń				
Komunikacja językowa i kultura języka				
<ul style="list-style-type: none"> – wie, że w języku istnieje perswazja oraz manipulacja, – dostrzega manipulację językową. 	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje środki służące manipulacji 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje różnicę między perswazją a manipulacją, – wymienia środki służące manipulacji. 		

III. TWORZENIE WYPOWIEDZI

Treści nauczania wskazane w *Podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego (klasy 4–8)* i zawarte w podręczniku *Zamieńmy słowo dla klasy 7*

ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń				
Streszczenie, rozprawka, opowiadanie twórcze, przemówienie, recenzja, wywiad				
<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje streszczenie, – podejmuje próbę streszczenia tekstu, – dostrzega informacje w streszczanym tekście, – wie, czym jest rozprawka, – zna pojęcia <i>teza</i> i <i>argument</i>, – wie, że argumenty należy hierarchizować, – wie, że argument powinien być uzasadniony i zawierać odwołanie do przykładu, – wie, czym jest plan kompozycyjny, – zna cechy przemówienia i cel tej formy wypowiedzi, 	<p><u>spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – streszcza proste teksty, – wydobywa informacje z tekstu, – wymienia elementy kompozycyjne rozprawki, – formułuje tezę, – wie, czym jest argument, – odróżnia przykład od argumentu, – wie, na czym polega hierarchizacja argumentów, – wie, co to jest wniosek, – zna zasady tworzenia planu kompozycyjnego – zna etapy pracy nad przemówieniem, – dobiera argumenty i zwroty do słuchaczy, – wie, jak wykorzystać głos i mowę ciała, 	<p><u>spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – pisze dobre streszczenie, – porządkuje informacje z tekstu, – dostrzega główną myśl tekstu, – wymienia cechy rozprawki, – odróżnia tezę od hipotezy, – odróżnia argument od kontrargumentu, – ilustruje argument przykładem, – próbuje uporządkować wywód, – pracuje nad planem kompozycyjnym, – podejmuje próbę wnioskowania, – pisze rozprawkę z hipotezą oraz przemówienie, w którym 	<p><u>spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – logicznie porządkuje informacje z tekstu, – wskazuje główną myśl tekstu, – stawia ciekawe / oryginalne hipotezy, – formułuje kontrargumenty, – hierarchizuje argumenty, – zgadza się z cudzym poglądem lub z nim polemizuje, rzeczowo uzasadniając własne zdanie, – formułuje wnioski, – porządkuje wywód argumentacyjny, – sporządza plan kompozycyjny, – funkcjonalnie korzysta ze zwrotów do słuchaczy, 	<p><u>spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie analizuje i interpretuje tekst w celu napisania streszczenia, – samodzielnie pisze spójną i rozwiniętą rozprawkę z tezą oraz hipotezą, uwzględniając wszystkie wymogi tej formy wypowiedzi, – samodzielnie pisze spójne przemówienie, używając różnych środków retorycznych i różnych rodzajów argumentów, – publicznie wygłasza swoje przemówienie, – samodzielnie pisze spójne rozwinięte i ciekawe opowiadanie

Treści nauczania wskazane w Podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego (klasy 4–8) i zawarte w podręczniku *Zamieńmy słowo* dla klasy 7

ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń				
Streszczenie, rozprawka, opowiadanie twórcze, przemówienie, recenzja, wywiad				
<ul style="list-style-type: none"> – zna rodzaje argumentów, – zna zwroty do słuchaczy, – wie, że w przemówieniu wykorzystuje się głos i mowę ciała, – odróżnia opowiadanie twórcze od odtwórczego, – zna typy narracji, – wie, że opowiadanie trzeba odpowiednio skomponować, – zna pojęcia retrospekcji i puenty, – wie, że w recenzji używa się określonego słownictwa, – zna wybrane kryteria oceny tekstów kultury, – zna podstawowe zasady przygotowania wywiadu, 	<ul style="list-style-type: none"> – rozróżnia typy narracji, – wie, na czym polega trójdzielna kompozycja opowiadania, rozprawki, przemówienia, recenzji, – rozumie znaczenie retrospekcji i puenty, – zna cechy i kompozycję recenzji, – zna słownictwo typowe dla recenzji, – wymienia kryteria oceny różnych tekstów kultury, – wymienia zasady przygotowania wywiadu, – rozpoznaje różne rodzaje pytań w wywiadzie, – pisze rozprawkę z tezą, opowiadanie twórcze, przemówienie i recenzję, – przeprowadza wywiad zgodnie z zasadami. 	<ul style="list-style-type: none"> – odpięra przewidywany kontrargument, – uzasadnia dobór argumentów, – stosuje odpowiednie zwroty do słuchaczy, – wskazuje różnice między opowiadaniem twórczym a odtwórczym, – stosuje różne typy narracji w opowiadaniu, – stosuje akapity dla oznaczenia głównych elementów kompozycyjnych tekstu, – stosuje w opowiadaniu retrospekcję i puentę, – wskazuje słownictwo typowe dla recenzji, – ocenia różne teksty kultury, stosując poznane kryteria, – określa zasady przygotowania wywiadu, 	<ul style="list-style-type: none"> – używa środków retorycznych, – świadomie wykorzystuje głos i mowę ciała, – stosuje w opowiadaniu sześć elementów urozmaicenia stylu, – używa słownictwa typowego dla recenzji, – rozumie rolę akapitów jako spójnych całości myślowych w tworzeniu wypowiedzi pisemnych, – omawia zasady przygotowania wywiadu, – formułuje różnorodne i ciekawe pytania do wywiadu, – pisze rozwiniętą rozprawkę z tezą i hipotezą, ciekawe rozbudowane przemówienie i opowiadanie twórcze, pełną recenzję, 	<ul style="list-style-type: none"> – twórcze, uwzględniając wszystkie wymogi tej formy wypowiedzi, – samodzielnie pisze spójną rozwiniętą recenzję, uwzględniając wszystkie wymogi tej formy wypowiedzi, – projektuje i przeprowadza wywiad zgodnie z zasadami, wykorzystując do tego telefon, – na podstawie nagrania tworzy tekst wywiadu, – koryguje własne i cudze błędy związane z tworzeniem form wypowiedzi.

Treści nauczania wskazane w *Podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego (klasy 4–8)* i zawarte w podręczniku *Zamieńmy słowo* dla klasy 7

ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń				
Streszczenie, rozprawka, opowiadanie twórcze, przemówienie, recenzja, wywiad				
<ul style="list-style-type: none"> – wie, że podczas wywiadu zadaje się różne rodzaje pytań, – pod kierunkiem nauczyciela i / lub w grupie pisze rozprawkę z tezą, proste przemówienie, opowiadanie twórcze oraz recenzję, – przeprowadza prosty wywiad. 		<ul style="list-style-type: none"> – formułuje różnego rodzaju pytania, – przeprowadzając wywiad, uwzględnia cechy gatunkowe tej formy wypowiedzi. 	<ul style="list-style-type: none"> – przeprowadza wywiad zgodnie ze wszystkimi wymogami. 	

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY. KLASA 8

Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który nie spełnia wymagań edukacyjnych na ocenę dopuszczającą.

I. KSZTAŁCENIE LITERACKIE I KULTUROWE

I.1. Czytanie utworów literackich – liryka

**Treści nauczania wskazane w Podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego (klasy 4–8)
i zawarte w podręczniku *Zamieńmy słowo* dla klasy 8**

ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń				
UTWORY LIRYCZNE				
<ul style="list-style-type: none"> – zna pojęcie <i>literatura piękna</i>, – wie, że liryka jest jednym z rodzajów literackich, – odróżnia utwór liryczny od innego utworu, – zna podstawowe cechy utworów lirycznych, – wygłasza z pamięci wskazany utwór liryczny, – krótko opowiada, o czym jest przeczytany wiersz, – nazywa swoje wrażenia wywołane lekturą wiersza, – wie, kto to osoba mówiąca w wierszu, – wyjaśnia pojęcie <i>podmiot liryczny</i>, – wie, kto to bohater liryczny, 	<p><u>spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – wymienia cechy poezji, – czyta wiersz głośno i wyraźnie, – wygłasza z pamięci wskazany utwór liryczny, zwracając uwagę na znaki przestankowe, – wypowiada się na temat przeczytanego wiersza, – podejmuje próbę uzasadnienia swoich wrażeń wywołanych lekturą wiersza, określa nastrój wiersza, – wskazuje w wierszu wartości ważne dla poety, – tworzy projekt pracy (rysunek, drama itp.) interpretującej wiersz – przekład intersemiotyczny, – nazywa wyrazy wskazujące na osobę mówiącą w 	<p><u>spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – uzasadnia, dlaczego utwór należy do liryki, – czyta / wygłasza z pamięci wiersz w odpowiednim tempie, zgodnie z tematem i stylem dzieła, – określa temat wiersza, – opowiada o sytuacji przedstawionej w wierszu, – wyodrębnia obrazy poetyckie, – nazywa i uzasadnia swoje uczucia wywołane lekturą wiersza, – przedstawia, również w formie przekładu intersemiotycznego (np. rysunek, drama itp.), jak rozumie omawiany wiersz, – wskazuje cechy podmiotu lirycznego, – określa cechy bohatera wiersza, 	<p><u>spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, na czym polega język poezji, – czytając / recytując wiersz, stosuje odpowiednie tempo, intonację i modulację, – dokonuje interpretacji głosowej utworu lirycznego, – ciekawie opowiada o sytuacji przedstawionej w wierszu, o podmiocie lirycznym, bohaterach i ich uczuciach, – opisuje zachowanie bohatera wiersza i wyraża swoją opinię na ten temat, – porównuje doświadczenia bohatera z własnymi, – opisuje adresata wiersza, – wskazuje cytaty, dzięki którym nazywa uczucia 	<p><u>spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – prezentuje informacje na temat wiersza w dowolnie wybranej formie, w tym w formie interaktywnej, – samodzielnie analizuje i interpretuje utwór poetycki, stosując różne techniki uczenia się, – tworzy własne przykłady poznanych środków artystycznych, – wyjaśnia funkcje środków artystycznych, – omawia wyczerpująco sytuację przedstawioną w wierszu i odwołuje się do własnych doświadczeń, – interpretuje wiersz i uzasadnia swoją tezę interpretacyjną,

**Treści nauczania wskazane w Podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego (klasy 4–8)
i zawarte w podręczniku *Zamieńmy słowo* dla klasy 8**

ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń				
UTWORY LIRYCZNE				
<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia pojęcie adresata / odbiorcy utworu, – odróżnia podmiot liryczny od adresata, – odróżnia wers od strofy (zwrotki), – wyjaśnia, czym są rym, wers, refren, – zna nazwy środków artystycznych: <i>epitet, porównanie, przenośnia, wyraz dźwiękonaśladowczy, uosobienie, apostrofa, ożywienie, symbol, neologizm</i>, – wymienia elementy rytmizujące: wers, strofa, rym, rytm, – zna pojęcia hymnu, pieśni, fraszki, trenu, – przedstawia tematykę wiersza, – zna pojęcie ironii, 	<p>wierszu (podmiot liryczny) i adresata,</p> <ul style="list-style-type: none"> – opowiada o podmiocie lirycznym, przedstawiając jego myśli i uczucia, – określa adresata wiersza, – wskazuje wers ze zwrotem do adresata, – wskazuje bohatera wiersza, – rozpoznaje w wierszach epitety, porównania, wyrazy dźwiękonaśladowcze, ożywienia, symbole, – wskazuje w wierszu rymy, – rozpoznaje elementy rytmizujące utwór, – rozpoznaje hymn, pieśń, tren, fraszkę, – wie, na czym polega ironia i rozumie jej funkcje w utworach lirycznych, – rozpoznaje przesłanie utworu i wypowiada się na temat jego aktualności, 	<ul style="list-style-type: none"> – porównuje i nazywa rymy w dwóch dowolnie wybranych strofach, – rozpoznaje w utworach lirycznych przenośnie, uosobienia, neologizmy artystyczne, – rozpoznaje refren jako element rytmizujący utwór, – wymienia cechy hymnu, pieśni, trenu, fraszki, – wyjaśnia, na czym polega ironia, – dostrzega ironię w omawianych wierszach, – formułuje przesłanie utworu lirycznego i zastanawia się nad jego aktualnością, – porównuje wartości ważne dla Polaków ze swoimi wartościami, 	<p>wywołane lekturą wiersza,</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, jak rozumie przesłanie wiersza, – wyjaśnia znaczenie przenośnie utworu lirycznego, – uzasadnia własne rozumienie wiersza, – rozpoznaje funkcje środków artystycznych w omawianych wierszach, – odróżnia informacje ważne od mniej istotnych, – wskazuje w wierszu elementy rytmizujące, – wskazuje cechy pieśni, trenu, fraszki w danym utworze, – definiuje pojęcie ironii, – omawia znaczenie ironii w danym utworze, – wyjaśnia przesłanie utworu lirycznego i ocenia jego aktualność, 	<p>odwołując się do elementów utworu,</p> <ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje podmiot liryczny, odwołując się do treści wiersza, – charakteryzuje bohatera, odwołując się do treści wiersza, – porównuje podmiot liryczny z adresatem i bohaterem wiersza i przedstawia wnioski, – rozpoznaje hymn, pieśń, tren, fraszkę wśród innych gatunków literackich, – tworzy pytania do hipotezy interpretacyjnej, – w interpretacji utworów lirycznych wykorzystuje odwołania do wartości uniwersalnych związanych z postawami społecznymi,

**Treści nauczania wskazane w Podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego (klasy 4–8)
i zawarte w podręczniku *Zamieńmy słowo* dla klasy 8**

ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń				
UTWORY LIRYCZNE				
<ul style="list-style-type: none"> – wie, jakie jest przesłanie wiersza, – nazywa wartości ważne dla podmiotu lirycznego – rozpoznaje w utworach lirycznych wartości ważne dla Polaków, – dostrzega w omawianych wierszach elementy historyczne, – wymienia autorów utworów lirycznych wskazanych w <i>Podstawie programowej</i>. 	<ul style="list-style-type: none"> – na podstawie poznanych wierszy tworzy drabinę wartości ważnych dla Polaków na przestrzeni dziejów, – wymienia wydarzenia historyczne zawarte w omawianych utworach, – rozumie słowo <i>kontekst</i> i zna rodzaje kontekstów, – zna elementy z życia autorów utworów lirycznych wskazanych w <i>Podstawie programowej</i>. 	<ul style="list-style-type: none"> – dostrzega różne konteksty w omawianych utworach lirycznych, – odwołuje się do biografii autora w interpretacji utworów lirycznych. 	<ul style="list-style-type: none"> – omawiając utwory liryczne, nawiązuje do kontekstów: historycznego, biograficznego, filozoficznego, kulturowego, – dostrzega i wskazuje nawiązania biograficzne w omawianych utworach lirycznych. 	<p>narodowymi, religijnymi, etycznymi,</p> <ul style="list-style-type: none"> – w interpretacji utworów lirycznych wykorzystuje potrzebne konteksty, np. biograficzny, historyczny, historycznoliteracki, kulturowy, filozoficzny, społeczny.

I.1. Czytanie utworów literackich – epika

Treści nauczania wskazane w <i>Podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego (klasy 4–8)</i> i zawarte w podręczniku <i>Zamieńmy słowo</i> dla klasy 8				
ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń				
UTWORY EPICKIE				
<ul style="list-style-type: none"> – wie, że epika jest jednym z rodzajów literackich, – odróżnia utwór epicki od utworu lirycznego i dramatu, – wymienia elementy świata przedstawionego: czas, miejsce akcji, bohaterowie, wydarzenia, – rozpoznaje fikcję literacką, – wskazuje elementy realistyczne (rzeczywiste) w omawianych utworach epickich, – zna gatunki epickie: mit, bajka, baśń, legenda, przypowieść, opowiadanie, nowela, powieść, epepeja, 	<p><u>spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – wymienia cechy utworu epickiego, – opisuje wybrane elementy świata przedstawionego, – wskazuje elementy realistyczne i fantastyczne w utworach epickich, – wymienia cechy gatunkowe mitu, bajki, baśni, legendy, przypowieści, opowiadania, noweli, powieści, epepei, – wyszukuje w tekście określone informacje, – wskazuje tytuł jako element budowy utworu epickiego, – ustala kolejność zdarzeń, – nazywa rodzaj narratora i narracji, – rozpoznaje rodzaje bohaterów w utworze, 	<p><u>spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – czyta głośno, wyraźnie, z odpowiednią artykulacją i uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych, – rozpoznaje rodzaj literacki czytanego tekstu – epika, – rozpoznaje czytany utwór jako mit, bajkę, baśń, legendę, przypowieść, opowiadanie, nowelę, powieść, epepeję, – opowiada o elementach świata przedstawionego, – odróżnia elementy realistyczne od fantastycznych – zna elementy konstrukcyjne utworu epickiego, 	<p><u>spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – analizuje elementy świata przedstawionego i wyciąga wnioski, – wyjaśnia różnice między elementami realistycznymi i fantastycznymi w utworach epickich, – uzasadnia przynależność do epiki oraz gatunkową do mitu, bajki, baśni, legendy, przypowieści, opowiadania, noweli, powieści, epepei, – rozpoznaje elementy konstrukcyjne utworu epickiego, – rozpoznaje związki 	<p><u>spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – porównuje elementy świata przedstawionego różnych utworów, – uzasadnia przynależność rodzajową i gatunkową utworu epickiego, podając odpowiednie przykłady, – rozpoznaje funkcje elementów budowy utworu: tytułu, podtytułu, puenty, motta, dedykacji, punktu kulminacyjnego, – prezentuje za pomocą narzędzi interaktywnych, jak rozumie wzajemne zależności między wydarzeniami w utworze,

**Treści nauczania wskazane w Podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego (klasy 4–8)
i zawarte w podręczniku *Zamieńmy słowo* dla klasy 8**

ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń				
UTWORY EPICKIE				
<ul style="list-style-type: none"> – wymienia tytuł jako element budowy utworu epickiego, – wymienia wybrane wydarzenia tworzące akcję utworu, – rozpoznaje, kim jest osoba wypowiadająca się w utworze epickim, – rozpoznaje i wymienia bohaterów utworu, – zna pojęcia: <i>narrator</i> i <i>narracja</i>, – rozpoznaje w utworze wątek główny, – nazywa swoje wrażenia wywołane lekturą tekstu, – rozpoznaje w tekście znaczenia dosłowne, – opowiada ustnie o treści utworu, zachowując kolejność zdarzeń, – wie, że tekst może mieć znaczenie przenośne, 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia wybranego bohatera, – wymienia niektóre cechy bohaterów, – rozpoznaje wątki poboczne, – wypowiada się na temat przeczytanego utworu, – wskazuje wartości ważne dla bohaterów, – omawia postawę bohatera, – rozpoznaje w utworze ważne informacje, – tworzy projekt pracy (rysunek, drama, spektakl teatralny itp.) będącej interpretacją utworu – przykład intersemiotyczny, – dostrzega przenośny sens opowieści z Biblii, – rozpoznaje w tekście alegorię i symbol, – rozpoznaje przesłanie utworu, 	<ul style="list-style-type: none"> – opowiada o wybranych wydarzeniach fabuły, – charakteryzuje narratora utworu, – określa, czy dany bohater jest główny czy drugoplanowy, – wymienia większość cech bohaterów, – zbiera informacje o bohaterze, – uzasadnia rodzaj narracji: pierwszoosobowej i trzecioosobowej, – omawia wątek główny, – określa doświadczenia bohaterów, – prezentuje własne rozumienie utworu, – ocenia bohaterów, – rozpoznaje informacje mniej ważne w utworze, – rozpoznaje fakty i opinie, 	<ul style="list-style-type: none"> przyczynowo-skutkowe, – wskazuje cechy narratora w zależności od jego rodzaju, – rozpoznaje rodzaj bohatera w omawianym utworze, – określa relacje łączące bohaterów utworu, – uzasadnia wskazane cechy bohaterów, odwołując się do treści utworu, – selekcjonuje zebrane informacje o bohaterze, – odróżnia bohatera głównego od drugoplanowego, – dokonuje analizy fragmentu utworu, aby określić rodzaj narracji, – określa tematykę utworu, – omawia wątek poboczny, – porównuje doświadczenia bohaterów literackich 	<ul style="list-style-type: none"> – porównuje narratorów w różnych utworach, – charakteryzuje bohatera, również za pomocą narzędzi interaktywnych, – porównuje narrację pierwszoosobową z trzecioosobową i przedstawia wnioski, – określa problematykę utworu i prezentuje ją w twórczy sposób, – ciekawie prezentuje własną interpretację biblijnych opowieści, – w interpretacji utworów epickich wykorzystuje odwołania do wartości uniwersalnych związanych z postawami społecznymi, narodowymi, religijnymi, etycznymi,

**Treści nauczania wskazane w Podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego (klasy 4–8)
i zawarte w podręczniku *Zamieńmy słowo* dla klasy 8**

ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń				
UTWORY EPICKIE				
<ul style="list-style-type: none"> – wie, czym jest alegoria i symbol w utworze epickim, – wymienia cechy postawy bohatera, – wie, jakie jest przesłanie utworu epickiego, – rozpoznaje w utworach epickich wartości ważne dla Polaków, – dostrzega w omawianych utworach epickich elementy historyczne, – wymienia autorów utworów epickich wskazanych w <i>Podstawie programowej</i>. 	<ul style="list-style-type: none"> – na podstawie poznanych tekstów tworzy drabinę wartości ważnych dla Polaków na przestrzeni dziejów, – wymienia wydarzenia historyczne zawarte w omówionych tekstach, – rozumie słowo <i>kontekst</i> i zna rodzaje kontekstów w utworach epickich, – zna elementy z życia autorów utworów epickich wskazanych w <i>Podstawie programowej</i>. 	<ul style="list-style-type: none"> – odczytuje omawiane teksty na podstawie stworzonego przekładu intersemiotycznego, – omawia przenośne znaczenia opowieści biblijnych, – podaje przykłady alegorii i symbolu, – zna przyczyny niepowodzeń bohatera, – wypowiada się na temat przesłania utworu, – porównuje wartości ważne dla Polaków ze swoimi wartościami, – dostrzega różne konteksty w omawianych utworach epickich, – posługuje się biografią autora w interpretacji utworów epickich. 	<ul style="list-style-type: none"> z własnymi doświadczeniami, – odróżnia informacje ważne od mniej istotnych, – porównuje treść czytanych utworów z własnymi doświadczeniami, – interpretuje biblijne opowieści, – omawia funkcje alegorii, – ocenia postawę bohatera i przyczyny jego niepowodzenia, – formułuje przesłanie utworu, – omawiając utwory epickie, nawiązuje do kontekstów, np. historycznego, biograficznego, filozoficznego, kulturowego, – dostrzega i wskazuje nawiązania biograficzne 	<ul style="list-style-type: none"> – w interpretacji utworów epickich odwołuje się do kontekstu biograficznego, – wyjaśnia wpływ kontekstu historycznego i historycznoliterackiego na treść i formę utworów epickich, – porównuje utwory epickie z różnych kultur i epok, uwzględniając kontekst kulturowy, filozoficzny i społeczny.

Treści nauczania wskazane w <i>Podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego</i> (klasy 4–8) i zawarte w podręczniku <i>Zamieńmy słowo</i> dla klasy 8				
ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń				
UTWORY EPICKIE				
			w omawianych utworach epickich.	

I.1. Czytanie utworów literackich – dramat

Treści nauczania wskazane w <i>Podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego</i> (klasy 4–8) i zawarte w podręczniku <i>Zamieńmy słowo</i> dla klasy 8				
ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń				
UTWORY DRAMATYCZNE				
– zna pojęcie dramatu,	<u>spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:</u>	<u>spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:</u>	<u>spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto:</u>	<u>spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:</u>

**Treści nauczania wskazane w Podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego (klasy 4–8)
i zawarte w podręczniku *Zamieńmy słowo* dla klasy 8**

ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń				
UTWORY DRAMATYCZNE				
<ul style="list-style-type: none"> – wie, że dramat to jeden z rodzajów literackich, – wie, że gatunki dramatu to tragedia i komedia, – zna podstawowe cechy utworów dramatycznych, – odróżnia utwór pisany prozą i wierszem od dramatu, – wymienia elementy świata przedstawionego w dramacie: czas, miejsce akcji, bohaterowie, wydarzenia, – wie, czym się różni realizm od fantastyki w dramacie, – wie, że dzieło dramatyczne ma kontekst kulturowy i biograficzny, 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, czym cechuje się dramat jako rodzaj literacki, – zna cechy utworów dramatycznych, – wie, czym cechuje się tragedia i komedia, – opisuje elementy świata przedstawionego w dramacie, – wymienia charakterystyczne elementy dramatu: akt, scena, tekst główny, didaskalia, monolog, dialog, – omawia elementy realistyczne i fantastyczne w dramacie, – rozpoznaje rodzaje bohaterów w dramacie, – zna pojęcie bohatera tragicznego i komizmu, – zna etapy rozwoju akcji dramatycznej, – rozumie pojęcie dramatu romantycznego, 	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje dramat jako rodzaj literacki, – wskazuje cechy utworów dramatycznych, – wymienia cechy tragedii i komedii, – opowiada o elementach świata przedstawionego w dramacie, – wskazuje akt, scenę, tekst główny, didaskalia, monolog, dialog, – odróżnia elementy realistyczne od fantastycznych, – określa rodzaj bohatera: główny i drugoplanowy, – wskazuje bohatera tragicznego, – ocenia bohaterów dramatu, – określa, na czym polega komizm, – nazywa etapy rozwoju akcji dramatycznej, 	<ul style="list-style-type: none"> – uzasadnia, dlaczego utwór jest dramatem, – omawia cechy rodzajowe dramatu i cechy gatunkowe tragedii i komedii, – wyjaśnia różnice między elementami realistycznymi a fantastycznymi dramatu, – rozpoznaje związki przyczynowo-skutkowe, rodzaj bohatera, – określa relacje łączące bohaterów, – odróżnia bohatera głównego od drugoplanowego, – określa funkcje komizmu, – wyjaśnia, dlaczego dana postać jest bohaterem tragicznym, – omawia etapy rozwoju akcji dramatycznej, 	<ul style="list-style-type: none"> – udowadnia, że utwór jest dramatem, podając odpowiednie przykłady z tekstu, – określa funkcje komizmu, – prezentuje według własnego pomysłu, z wykorzystaniem narzędzi interaktywnych, jak rozumie wzajemne zależności między wydarzeniami w dramatach z kanonu lektur obowiązkowych, – określa problematykę dramatów poznanych w klasach 7 i 8 i prezentuje ją w twórczy sposób, – wyczerpująco wypowiada się na temat wydarzeń przedstawionych w dramatach z kanonu lektur obowiązkowych,

**Treści nauczania wskazane w Podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego (klasy 4–8)
i zawarte w podręczniku *Zamieńmy słowo* dla klasy 8**

ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń				
UTWORY DRAMATYCZNE				
<ul style="list-style-type: none"> – wymienia utwory dramatyczne poznane w klasach 7 i 8, – zna utwory dramatyczne z kanonu lektur obowiązkowych. 	<ul style="list-style-type: none"> – wypowiada się na temat dramatów poznanych w klasach 7 i 8, – krótko opowiada, o czym jest utwór dramatyczny z kanonu lektur obowiązkowych. 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie kontekst kulturowy i biograficzny dramatu, – rozpoznaje cechy dramatu romantycznego, – prezentuje w dowolnej formie (w tym w formie interaktywnej) treść dramatów z kanonu lektur obowiązkowych. 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje w utworze cechy dramatu romantycznego, – wyjaśnia kontekst kulturowy i biograficzny dramatów poznanych w klasach 7 i 8. 	<p style="text-align: center;">odwołując się do znajomości całej lektury.</p>

I.1. Czytanie utworów literackich – utwory synkretyczne

Treści nauczania wskazane w <i>Podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego (klasy 4–8)</i> i zawarte w podręczniku <i>Zamieńmy słowo</i> dla klasy 8				
ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń				
UTWORY SYNKRETYCZNE (M.IN. BALLADA)				
<ul style="list-style-type: none"> – wie, że ballada zawiera elementy epiki, liryki i dramatu, – wymienia elementy świata przedstawionego w balladzie, – wie, czym jest punkt kulminacyjny w balladzie, – wymienia utwory synkretyczne poznane w klasach 7 i 8, – zna utwory synkretyczne z kanonu lektur obowiązkowych. 	<p><u>spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – zna cechy ballady, – dostrzega w balladzie elementy epiki, liryki i dramatu, – omawia elementy świata przedstawionego w balladzie; – wyjaśnia, czym jest punkt kulminacyjny w balladzie, – wypowiada się na temat utworów synkretycznych poznanych w klasach 7 i 8, – krótko opowiada, o czym jest utwór synkretyczny z kanonu lektur obowiązkowych. – dostrzega w sztuce nawiązania do poznanych utworów synkretycznych. 	<p><u>spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – wymienia cechy ballady, – wie, na czym polega synkretizm ballady, – porządkuje wydarzenia ballady w sposób przyczynowo-skutkowy, – ocenia dzieła sztuki nawiązujące do poznanych utworów synkretycznych, – tworzy ciekawe wypowiedzi inspirowane utworami synkretycznymi z kanonu lektur obowiązkowych. 	<p><u>spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – wnikliwie omawia cechy ballady, – wyjaśnia, na czym polega synkretizm danego dzieła, – określa funkcje punktu kulminacyjnego w balladzie, – porządkuje zebrany materiał na temat utworów synkretycznych z kanonu lektur obowiązkowych, – interpretuje dzieła sztuki nawiązujące do poznanych utworów synkretycznych, – tworzy rozbudowane wypowiedzi inspirowane 	<p><u>spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie analizuje i interpretuje utwory synkretyczne z kanonu lektur obowiązkowych, – prezentuje według własnego pomysłu, również interaktywnie, świat przedstawiony w poznanych utworach synkretycznych.

Treści nauczania wskazane w <i>Podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego</i> (klasy 4–8) i zawarte w podręczniku <i>Zamieńmy słowo</i> dla klasy 8				
ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń				
UTWORY SYNKRETYCZNE (M.IN. BALLADA)				
			utworami synkretycznymi.	

I.2. Odbiór tekstów kultury

Treści nauczania wskazane w <i>Podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego</i> (klasy 4–8) i zawarte w podręczniku <i>Zamieńmy słowo</i> dla klasy 8				
ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń				
INNE TEKSTY KULTURY				
– określa tematykę poznanych tekstów kultury,	<u>spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:</u> – wyszukuje potrzebne informacje,	<u>spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:</u> – wskazuje cechy tekstów kultury,	<u>spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto:</u>	<u>spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:</u> – omawia elementy sztuki plastycznej: plan, barwy,

**Treści nauczania wskazane w Podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego (klasy 4–8)
i zawarte w podręczniku *Zamieńmy słowo* dla klasy 8**

ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń				
INNE TEKSTY KULTURY				
<ul style="list-style-type: none"> – wymienia elementy tekstu kultury, – nazywa wrażenia wywołane tekstem kultury, – dostrzega różnice między literaturą piękną a literaturą publicystyczną, naukową i popularnonaukową, – wie, że są różne gatunki dziennikarskie, – rozpoznaje wywiad, artykuł, reportaż wśród gatunków publicystycznych, – wie, co to jest lid. 	<ul style="list-style-type: none"> – prezentuje elementy obrazu, grafiki, rzeźby, fotografii itp., – cytuje odpowiednie fragmenty tekstu publicystycznego, popularnonaukowego lub naukowego, – rozpoznaje gatunki dziennikarskie: wywiad, artykuł, reportaż, – podaje funkcje lidu, – dostrzega wartości estetyczne poznanych tekstów kultury. 	<ul style="list-style-type: none"> – nazywa emocje, które mogą odczuwać postacie z obrazu, grafiki, rzeźby, fotografii, – przedstawia własne rozumienie tekstu kultury, – określa funkcje literatury pięknej, publicystycznej, popularnonaukowej i naukowej, – określa podstawowe cechy wywiadu, artykułu, reportażu, – określa znaczenie lidu. 	<ul style="list-style-type: none"> – opowiada w kilku zdaniach o problemie rozważanym w tekście, – opisuje elementy obrazu, grafiki, rzeźby, fotografii, – uzasadnia własne rozumienie tekstu kultury, – znajduje w tekstach współczesnej kultury popularnej (np. w filmach, komiksach, piosenkach) nawiązania do tradycyjnych wątków literackich i kulturowych, – porównuje różne dzieła, – omawia funkcje lidu. 	<p>kompozycję, światło, ruch,</p> <ul style="list-style-type: none"> – dokonuje przekładu intersemiotycznego, np. tworzy historię, która mogłaby się wydarzyć w miejscu ukazanym na obrazie czy fotografii, – przedstawia własną interpretację dzieła sztuki.

II. KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE

II.1. Gramatyka języka polskiego – fonetyka

**Treści nauczania wskazane w Podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego (klasy 4–8)
i zawarte w podręczniku *Zamieńmy słowo* dla klasy 8**

ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń				
FONETYKA				
<ul style="list-style-type: none"> – zna pojęcie <i>fonetyka</i>, – zna zasady dzielenia wyrazów na głoski i sylaby, – rozpoznaje samogłoski i spółgłoski, – wie, że <i>i</i> w wyrazie może pełnić różne funkcje, – wie, czym są upodobnienia fonetyczne, – zna reguły akcentowania w języku polskim. 	<p><u>spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – rozumie, czym zajmuje się fonetyka, – rozróżnia rodzaje głosek, – rozumie funkcje głoski <i>i</i>, – rozumie, na czym polegają zjawiska fonetyczne w polszczyźnie, – wymienia reguły akcentowania w języku polskim, – rozpoznaje wyjątki od zasad akcentowania. 	<p><u>spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – poprawnie dzieli wyrazy na litery, głoski i sylaby, – poprawnie przenosi wyrazy, – określa rolę samogłoski <i>i</i>, – omawia mechanizm upodobnień fonetycznych, – stosuje reguły akcentowania w języku polskim oraz prawidłową intonację, – wymienia wyjątki od zasad akcentowania. 	<p><u>spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje rodzaje wszystkich głosek i omawia ich cechy, – rozpoznaje funkcję litery <i>i</i> w wyrazie, – objaśnia mechanizm upodobnień fonetycznych, podaje ich przykłady, – wypowiada się z prawidłową intonacją, – prawidłowo akcentuje wyrazy i zdania oraz wyjątki. 	<p><u>spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – rozumie i wykorzystuje wiedzę o głoskach oraz upodobnieniach do poprawnego mówienia i pisania, – świadomie i bezbłędnie akcentuje wyrazy i zdania we wszystkich swoich wypowiedziach oraz podczas czytania i recytacji.

II.1. Gramatyka języka polskiego – słowotwórstwo

**Treści nauczania wskazane w Podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego (klasy 4–8)
i zawarte w podręczniku *Zamieńmy słowo* dla klasy 8**

ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń				
SŁOWOTWÓRSTWO				
<ul style="list-style-type: none"> – zna pojęcia: <i>temat słowotwórczy, definicja słowotwórcza, formant, a także rodzina wyrazów, wyraz pokrewny, rdzeń, rdzenie oboczne,</i> – rozpoznaje wyraz podstawowy i wyrazy pochodne, – wie, jakie znaczenia są nadawane wyrazom przez formanty, – wie, czym są wyrazy złożone i zna podstawowe zasady ich pisowni. 	<p><u>spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – wie, czym zajmuje się słowotwórstwo, – odróżnia wyraz podstawowy od wyrazu pochodnego, – próbuje przeprowadzać analizę słowotwórczą wyrazu, – rozpoznaje znaczenia nadawane wyrazom przez formanty, – rozpoznaje wyrazy pokrewne, – rozpoznaje wyrazy złożone, – zna zasady tworzenia i pisowni wyrazów złożonych. 	<p><u>spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, czym są wyrazy podstawowe i pochodne, – przeprowadza analizę słowotwórczą wyrazu, – wyjaśnia funkcję formantów w nadawaniu znaczenia wyrazom pochodnym, – podaje przykłady kategorii znaczeniowych wyrazów, – rozpoznaje rodzinę wyrazów, wskazuje rdzeń i oboczności, – omawia zasady tworzenia wyrazów złożonych i objaśnia ich pisownię. 	<p><u>spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – poprawnie przeprowadza analizy słowotwórcze, – rozpoznaje rodzaj formantu w wyrazie, – omawia znaczeniową funkcję formantów, – podaje przykłady wyrazów należących do jednej rodziny, – przedstawia na wykresie zależności między wyrazami pokrewnymi, – tworzy wyrazy złożone – stosuje w praktyce zasady pisowni wyrazów złożonych. 	<p><u>spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – świadomie stosuje w swoich wypowiedziach: wyrazy podstawowe i pochodne, wyrazy należące do różnych kategorii znaczeniowych, wyrazy pokrewne i wyrazy złożone, – bezbłędnie analizuje budowę słowotwórczą wyrazu.

II.1. Gramatyka języka polskiego – fleksja

Treści nauczania wskazane w <i>Podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego (klasy 4–8)</i> i zawarte w podręczniku <i>Zamieńmy słowo</i> dla klasy 8				
ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń				
FLEKSJA				
<ul style="list-style-type: none"> – odróżnia części mowy odmienne od nieodmiennych, – wie, że imiesłowy przymiotnikowy i przysłówkowy są nieosobowymi formami czasownika, – zna zasady tworzenia i odmiany imiesłów, – zna podstawowe zasady pisowni <i>nie</i> z różnymi częściami mowy oraz wyjątki od tych zasad, – zna wybrane zasady zapisu nazw miejscowych i nazw mieszkańców, – zna zasady odmiany imion i nazwisk w języku polskim. 	<p><u>spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje nieosobowe formy czasownika: formy zakończone na <i>-no</i>, <i>-to</i>, bezokoliczniki, imiesłowy, – podaje końcówki imiesłów, – wyjaśnia zasady tworzenia i odmiany imiesłów, – wie, jak odróżnić imiesłów od przymiotnika, – tworzy imiesłowy z partykułą <i>nie</i>, – zna zasady pisowni <i>nie</i> z różnymi częściami mowy, – wymienia zasady odmiany i zapisu nazw miejscowych, nazw mieszkańców oraz imion i nazwisk. 	<p><u>spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje, z jaką częścią mowy ma do czynienia, – określa formę fleksyjną wyrazu, – wskazuje imiesłów w zdaniu i określa jego rodzaj, – wymienia wyjątki od zasad pisowni partykuły <i>nie</i>, – rozpoznaje nazwy miejscowe, – stosuje zasady odmiany i zapisu nazw miejscowych i nazw mieszkańców, – poprawnie odmienia imiona i nazwiska.. 	<p><u>spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – tworzy wskazane formy fleksyjne wyrazów, – przekształca wskazane czasowniki na konstrukcje z imiesłowami, – bezbłędnie zapisuje <i>nie</i> z różnymi częściami mowy – uwzględni wyjątki od zasad pisowni partykuły <i>nie</i>, – podaje własne przykłady nazw miejscowych, – bezbłędnie odmienia i zapisuje nazwy miejscowe, nazwy mieszkańców oraz imiona i nazwiska, – wyjaśnia pochodzenie imion i nazwisk. 	<p><u>spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – poprawnie używa imiesłów, – wskazuje i poprawia błędy fleksyjne, – redaguje tekst z użyciem partykuły <i>nie</i> z różnymi częściami mowy, – poprawia błędy swoje i innych w zapisie <i>nie</i> z różnymi częściami mowy, w tym z wyjątkami, – koryguje błędy swoje i innych w odmianie i zapisie nazw miejscowych, nazw mieszkańców oraz imion i nazwisk.

II.1. Gramatyka języka polskiego – składnia

Treści nauczania wskazane w <i>Podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego (klasy 4–8)</i> i zawarte w podręczniku <i>Zamieńmy słowo</i> dla klasy 8				
ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń				
SKŁADNIA				
<ul style="list-style-type: none"> – wie, że w polskiej składni istnieją równoważniki zdania, zdania pojedyncze i złożone (współrzędnie, podrzędnie i wielokrotnie) oraz wypowiedzenia z imiesłowowym równoważnikiem zdania, – próbuje przekształcać równoważnik w zdanie pojedyncze, a następnie w zdanie złożone oraz w wypowiedzenie z imiesłowowym równoważnikiem zdania, – zna zasady interpunkcji w zdaniach wielokrotnie złożonych, – rozumie różnicę między mową zależną a niezależną. 	<p><u>spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – rozróżnia równoważniki zdań, zdania pojedyncze, złożone (współrzędnie, podrzędnie i wielokrotnie) oraz wypowiedzenia z imiesłowowym równoważnikiem zdania, – zna typy zdań złożonych, – tworzy wypowiedzenia wielokrotnie złożone ze zdań pojedynczych, – stosuje zasady interpunkcji w zdaniach wielokrotnie złożonych, – odróżnia mowę zależną od mowy niezależnej i umie wskazać je w tekście 	<p><u>spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje w tekście równoważniki zdań, zdania pojedyncze, złożone (współrzędnie, podrzędnie i wielokrotnie) oraz wypowiedzenia z imiesłowowym równoważnikiem zdania, – przekształca wypowiedzenia zbudowane z różnego rodzaju zdań złożonych, – przekształca mowę zależną na niezależną i odwrotnie, – uzupełnia zdania wyliczeniami i wtrąceniami z zachowaniem zasad interpunkcji. 	<p><u>spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – układa równoważniki zdań, zdania pojedyncze, złożone (współrzędnie, podrzędnie i wielokrotnie) oraz wypowiedzenia z imiesłowowym równoważnikiem zdania, zachowując poprawną interpunkcję, – odpowiednio nazywa wypowiedzenia składowe zdań wielokrotnie złożonych, – stosuje imiesłowowy równoważnik zdania w swoich wypowiedziach, – przy zapisie dialogu stosuje poprawną interpunkcję. 	<p><u>spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – poprawnie stosuje w swoich wypowiedziach zdanie, równoważnik zdania, imiesłowowy równoważnik zdania oraz wypowiedzenia wielokrotnie złożone, – wskazuje i poprawia błędy związane z użyciem imiesłowowego równoważnika zdania oraz składnią zdania złożonego, – przeprowadza analizę składniową zdań wielokrotnie złożonych, – redaguje tekst, w którym wypowiedzi bohaterów zapisuje w formie mowy niezależnej.

II.2. Zróżnicowanie języka

Treści nauczania wskazane w <i>Podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego (klasy 4–8)</i> i zawarte w podręczniku <i>Zamieńmy słowo</i> dla klasy 8				
ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń				
ZRÓŻNICOWANIE JĘZYKA				
<ul style="list-style-type: none"> – zna pojęcia: <i>synonim, antonim, homonim, wyraz wieloznaczny, neologizm, archaizm, kolokwializm, zapożyczenie, związek frazeologiczny</i>, – wie, czym jest słownictwo wartościujące, – rozróżnia synonim od antonimu i homonimu, a archaizm od neologizmu, – dostrzega archaizmy w utworze, – dostrzega kolokwializmy w wypowiedzi i próbuje je zastąpić wyrazami ze słownictwa ogólnego, – wie, że zapożyczenie można zastąpić wyrazem rodzimym, 	<p><u>spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – rozumie pojęcia: <i>synonim, antonim, homonim, wyraz wieloznaczny, neologizm, archaizm, kolokwializm, zapożyczenie, związek frazeologiczny</i>, – wskazuje synonimy, antonimy, homonimy i frazeologizmy, – zna znaczenie wybranych związków frazeologicznych, – zna rodzaje i funkcje archaizmów, neologizmów i zapożyczeń, – zastępuje kolokwializmy wyrazami ze słownictwa ogólnego, a zapożyczenia – wyrazami rodzimymi, 	<p><u>spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – podaje przykłady synonimów, antonimów i homonimów, – wskazuje związki frazeologiczne w utworze, rozumie ich znaczenie, – podaje przykłady archaizmów i neologizmów, zdrobnień, zgrubień, związków frazeologicznych i określa ich funkcje w tekście, – omawia funkcje kolokwializmów i słownictwa wartościującego, – wymienia różne rodzaje zapożyczeń, wyjaśnia ich funkcje i omawia ich przydatność, 	<p><u>spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – tworzy synonimy oraz antonimy konkretnych słów, – wyjaśnia różnicę między archaizmem a neologizmem oraz zdrobieniem a zgrubieniem, – poprawnie używa frazeologizmów w swoich wypowiedziach, – interpretuje tekst, biorąc pod uwagę znaczenie i funkcję archaizmów, neologizmów, kolokwializmów, – stosuje różne sposoby wzbogacania słownictwa, – wskazuje w tekście środki charakterystyczne dla 	<p><u>spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – funkcjonalnie wykorzystuje zdobyte wiadomości, – urozmaica język swojej wypowiedzi, – świadomie stosuje neologizmy w swoich wypowiedziach, – świadomie używa kolokwializmów i archaizmów w celu stylizacji tekstu, – na bieżąco wzbogaca swoje słownictwo, – koryguje błędy swoje i innych, – tworzy prace w odpowiednim stylu językowym.

**Treści nauczania wskazane w *Podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego (klasy 4–8)*
i zawarte w podręczniku *Zamieńmy słowo* dla klasy 8**

ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń				
ZRÓŻNICOWANIE JĘZYKA				
<ul style="list-style-type: none"> – odróżnia treść i zakres znaczeniowy wyrazu, – wie, że zasób słownictwa jest stale wzbogacany, – wie, co to jest styl językowy, – zna różne rodzaje stylów językowych. 	<ul style="list-style-type: none"> – tworzy wyrazy o szerszym zakresie lub bogatszej treści, – rozpoznaje zdrobnienia i zgrubienia, – zna sposoby wzbogacania słownictwa, – rozpoznaje różnice między językiem mówionym a pisany, oficjalnym a nieoficjalnym, – rozpoznaje różne rodzaje stylów językowych, – zna środki językowe charakterystyczne dla różnych stylów. 	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje i omawia wyznaczniki stylu językowego, – rozpoznaje cechy stylu w czytany tekście, – omawia różne rodzaje stylów językowych. 	<p>różnych stylów językowych,</p> <ul style="list-style-type: none"> – podaje przykłady tekstów pisanych różnymi stylami. 	

II.3. Komunikacja językowa i kultura języka

Treści nauczania wskazane w Podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego (klasy 4–8) i zawarte w podręczniku <i>Zamieńmy słowo</i> dla klasy 8				
ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń				
KOMUNIKACJA JĘZYKOWA I KULTURA JĘZYKA				
<ul style="list-style-type: none"> – zna zasady pisowni, – wie, że istnieje norma wzorcowa i norma użytkowa, – wie, że istnieją różne rodzaje błędów językowych, – rozpoznaje teksty reklamowe, – wskazuje slogany reklamowe, – wie, że w języku istnieje perswazja, – dostrzega manipulację językową, – zna zasady dyskusowania, – stara się zabierać głos w dyskusji, – formułuje argumenty. 	<p><u>spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – wie, co to jest norma językowa i błąd językowy, – wymienia rodzaje błędów, – odróżnia normę wzorcową od normy użytkowej, – zna cechy i funkcje tekstów reklamowych, – wie, czym jest slogan, – odróżnia perswazję od manipulacji, – rozpoznaje środki służące manipulacji językowej, – zna znaczenie języka ciała w komunikacji, – zna środki retoryczne stosowane w dyskusji, – podaje przykłady słownictwa modnego, 	<p><u>spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia różnicę między normą wzorcową a normą użytkową, – omawia różne rodzaje błędów językowych, – przekształca wypowiedzi tak, by usunąć błędy, – określa cechy i funkcje tekstów reklamowych, – wskazuje różnicę między perswazją a manipulacją, – ocenia zasady dyskusowania, – przedstawia argumenty w dyskusji, – stosuje środki retoryczne, – wyjaśnia, na czym polega kultura języka, – podaje przykłady mody językowej. 	<p><u>spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – na przykładach wyjaśnia różnicę między normą wzorcową a użytkową, – w praktyce rozpoznaje i eliminuje różne rodzaje błędów językowych, – podaje przykłady sloganów reklamowych, – wskazuje w tekście środki służące manipulacji, – stosuje w praktyce zasady dyskusowania, – poprawnie stosuje środki retoryczne, – zastępuje słownictwo modne synonimami, – uzasadnia opinię na temat zjawisk językowych i ochrony polszczyzny. 	<p><u>spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – poprawia błędy w pracach swoich oraz kolegów / koleżanek, – na co dzień wykorzystuje wiedzę o komunikacji językowej i kulturze języka, – świadomie postępuje się perswazją, – nie poddaje się manipulacji językowej ani jej nie używa, – zna różne odmiany dyskusji, – bierze udział w debacie.

Treści nauczania wskazane w <i>Podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego (klasy 4–8)</i> i zawarte w podręczniku <i>Zamieńmy słowo</i> dla klasy 8				
ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń				
KOMUNIKACJA JĘZYKOWA I KULTURA JĘZYKA				
	– wyraża opinię na temat zjawisk językowych i ochrony polszczyzny.			

II.4. Ortografia i interpunkcja

Treści nauczania wskazane w <i>Podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego (klasy 4–8)</i> i zawarte w podręczniku <i>Zamieńmy słowo</i> dla klasy 8				
ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń				
ORTOGRAFIA I INTERPUNKCJA				
– zna reguły polskiej ortografii, – zna zasady interpunkcji w zdaniach oraz sposoby przytaczania cudzej wypowiedzi.	<u>spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:</u> – rozumie, że na ortografię wpływa związek między formami fleksyjnymi oraz wyrazami pokrewnymi, – rozpoznaje reguły ortograficzne, – stosuje zasady poprawnej pisowni i interpunkcji.	<u>spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:</u> – wie, co łączy ortografię z tradycją, – rozumie, że pisownia odzwierciedla zmiany, które kiedyś zaszły w języku, – objaśnia reguły ortograficzne i interpunkcyjne.	<u>spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto:</u> – w praktyce stosuje się do zasad polskiej ortografii i interpunkcji.	<u>spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:</u> – poprawia błędy ortograficzne i interpunkcyjne w pracach swoich oraz kolegów / koleżanek.

III. TWORZENIE WYPOWIEDZI

Treści nauczania wskazane w *Podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego (klasy 4–8)*
i zawarte w podręczniku *Zamieńmy słowo* dla klasy 8

ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń				
ROZPRAWKA, OPOWIADANIE TWÓRCZE, PRZEMÓWIENIE, CV, LIST MOTYWACYJNY, PODANIE				
<ul style="list-style-type: none"> – wie, czym jest rozprawka, – zna pojęcia <i>teza</i> i <i>argument</i>, – wie, że argumenty należy hierarchizować, – wie, że argument powinien być uzasadniony i zawierać odwołanie do przykładu, – wie, czym jest plan kompozycyjny, – zna cechy przemówienia i cel tej formy wypowiedzi, – zna rodzaje argumentów, – zna zwroty do słuchaczy, – wie, że w przemówieniu wykorzystuje się głos i mowę ciała, 	<p><u>spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – wymienia elementy kompozycyjne rozprawki, – formułuje tezę, – wie, czym jest argument, – odróżnia przykład od argumentu, – wie, na czym polega hierarchizacja argumentów, – wie, co to jest wniosek, – zna zasady tworzenia planu kompozycyjnego – zna etapy pracy nad przemówieniem, – dobiera argumenty i zwroty do słuchaczy, – wie, jak wykorzystać głos i mowę ciała, – rozróżnia typy narracji, – wie, na czym polega trójdzielna kompozycja 	<p><u>spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – wymienia cechy rozprawki, – odróżnia tezę od hipotezy, – odróżnia argument od kontrargumentu, – ilustruje argument przykładem, – próbuje uporządkować wywód, – pracuje nad planem kompozycyjnym, – podejmuje próbę wnioskowania, – pisze rozprawkę z hipotezą oraz przemówienie, w którym odpiera przewidywany kontrargument, – uzasadnia dobór argumentów, 	<p><u>spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – stawia ciekawe / oryginalne hipotezy, – formułuje kontrargumenty, – hierarchizuje argumenty, – zgadza się z cudzym poglądem lub z nim polemizuje, rzeczowo uzasadniając własne zdanie, – formułuje wnioski, – porządkuje wywód argumentacyjny, – sporządza plan kompozycyjny, – funkcjonalnie korzysta ze zwrotów do słuchaczy, – używa środków retorycznych, 	<p><u>spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie pisze spójną i rozwiniętą rozprawkę z tezą oraz hipotezą, uwzględniając wszystkie wymogi tej formy wypowiedzi, – samodzielnie pisze spójne przemówienie, używając różnych środków retorycznych i różnych rodzajów argumentów, – publicznie wygłasza swoje przemówienie, – samodzielnie pisze spójne rozwinięte i ciekawe opowiadanie twórcze, uwzględniając wszystkie wymogi tej formy wypowiedzi,

**Treści nauczania wskazane w Podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego (klasy 4–8)
i zawarte w podręczniku *Zamieńmy słowo* dla klasy 8**

ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń				
ROZPRAWKA, OPOWIADANIE TWÓRCZE, PRZEMÓWIENIE, CV, LIST MOTYWACYJNY, PODANIE				
<ul style="list-style-type: none"> – odróżnia opowiadanie twórcze od odtwórczego, – zna typy narracji, – wie, że opowiadanie trzeba odpowiednio skomponować, – zna pojęcia retrospekcji i puenty, – pod kierunkiem nauczyciela i / lub w grupie pisze rozprawkę z tezą, opowiadanie twórcze oraz proste przemówienie, – zna pojęcie spójności tekstu, – zna wybrane kryteria oceny różnych form wypowiedzi, – wie, czym są teksty użytkowe, – wie, czemu służą CV i list motywacyjny. 	<ul style="list-style-type: none"> opowiadania, rozprawki, przemówienia, – rozumie znaczenie retrospekcji i puenty, – pisze rozprawkę z tezą, opowiadanie twórcze i przemówienie, – zna środki językowe nadające tekstowi spójność, – przekształca tekst tak, by tworzył logiczną całość, – rozpoznaje w tekstach wnioskowanie, – wymienia kryteria oceny różnych form wypowiedzi, – odróżnia podanie od innych form użytkowych, – zna elementy kompozycyjne CV i listu motywacyjnego. 	<ul style="list-style-type: none"> – stosuje odpowiednie zwroty do słuchaczy, – wskazuje różnice między opowiadaniem twórczym a odtwórczym, – stosuje różne typy narracji w opowiadaniu, – stosuje akapity dla oznaczenia głównych elementów kompozycyjnych tekstu, – stosuje w opowiadaniu retrospekcję i puentę, – dba o spójność tworzonego tekstu, – stosuje środki językowe nadające tekstowi spójność, – ocenia różne formy wypowiedzi, stosując poznane kryteria, – wyjaśnia, czym są CV, list motywacyjny i podanie, – umie napisać wskazany tekst użytkowy. 	<ul style="list-style-type: none"> – świadomie wykorzystuje głos i mowę ciała, – stosuje w opowiadaniu sześć elementów urozmaicenia stylu, – rozumie rolę akapitów jako spójnych całości myślowych w tworzeniu wypowiedzi pisemnych, – pisze rozwiniętą rozprawkę z tezą i hipotezą, ciekawe rozbudowane przemówienie i opowiadanie twórcze, – omawia zasady tworzenia konkretnych tekstów użytkowych, – tworzy tekst jako logiczną całość, – pisze podanie zgodnie z wszelkimi wymogami tej formy wypowiedzi, 	<ul style="list-style-type: none"> – koryguje własne i cudze błędy związane z tworzeniem form wypowiedzi, – tworzy bezbłędnie pisma użytkowe.

**Treści nauczania wskazane w *Podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego (klasy 4–8)*
i zawarte w podręczniku *Zamieńmy słowo* dla klasy 8**

ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń				
ROZPRAWKA, OPOWIADANIE TWÓRCZE, PRZEMÓWIENIE, CV, LIST MOTYWACYJNY, PODANIE				
			– poprawnie tworzy dokumenty aplikacyjne.	